

Apokarip

Juāw kot Jejus nhŷ hã mẽmoj kukamã harẽnh

Juāw na pre mẽ pamã kagàja nhípêx. Juāw Paxis kêt axtem Jejus nhŷ hã hkrajê jahkre ho mẽ pa xwŷnhjê hõ pê Juāw na pre hipêx. Na pre Jejus ã mẽ kãm hkurê xwŷnhjaja unê nẽ ma gô hipôk pê Patos wŷr kumẽ nhûm kêp prês nẽ gô hipôk kãm pa ho pa nẽ aa kurûm kator kêt rãhã ty.

Jakamã kormã htîr ri nhûm Tîrtûm kapêr o wrýk xwŷnhjê hõ gô hipôkja wŷr wrý nẽ kãm mẽmoj kukamã awjarẽ nhûm kuma nẽ hkôt mẽmoj pumu. Te hpimtir kãm mẽmoj pumunh pyràk. Hâmri nẽ omu nẽ kuma nẽ amnhî xô ri mẽ pamã hã kagà. Na pre mẽmoj to axkrunêpxi nẽ hã kagà. Mẽ kot Jejus kutã amnhî xunhwŷr xwŷnhjaja kot Jejus ã tanhmã kêp hkwŷjê to ho pa nhûm mẽ hkwŷjaja pikaprâr ã kagà. Nẽ Jejus kêp Pahi Maati hã kot nhýrmã mẽ kot Tîrtûm kutã amnhî xunhwŷr xwŷnh piitã ma mẽ kot amnhî xà htŷx kamã hamak tûm xà hwŷr mẽ rẽnh par ã kagà. Nẽ Tîrtûm kot nhýrmã hkrajê ho mex kumrêx ã nhûm määñen hã kagà. Hâmri nẽ mẽ pamã hã kagà o:

¹⁻² E kot paj mẽ amã awjarẽ nẽ hã kagà. Ixpê Juāw ixte Tîrtûm mã tanhmã amnhî anhípêx to ho ixpa xwŷnh kot paj mẽmoj jarë nẽ hã kagà. Na pre Tîrtûmja Jejus mã mẽmoj kukamã tanhmã ujarênh to ho ra kãm ho amnhîrít pa. Kot amnhî xô ri mẽ pahte hkôt amnhî xunhwŷr xwŷnhjê mã harẽnh

kaxyw. Hāmri nhūm kuma nē kot amnhī xō ri inhmā ujarēn kaxyw man ixwyr kapēr o wrȳk xwȳnh mē nhūm man ixwyr wrȳ nē ô ri inhmā mēmoj to amnhīrīt pa. Ām hāmri ã inhmā mēmoj to amnhīrīt anē. Tā kot paj amnhī xwar mē apē Jejus kôt ri mē apa xwȳnhjē mā harē nē hā kagà. Mē ate mar nē axkām ajamak rom nē ri apa kaxyw. Nà ixte hā kagà mā xwȳnhja koja tanhmā amnhī to nē tokyx mē pahwyr wrȳ. ³ Jakamā kwa kēr ka mē aprī hā kagàja kamā harē nē ama nē hkôt pix mā amnhī nhīpēx nē mē piitā mē kām kamā harēn o ri mē hkôt apa. Kot kaj mē ã amnhī nhīpēx anē nhūm Tīrtūm ja hā mē ato mex ka mē akīnh nē apa ho apa. Nē mē kot mē axujarēn mar nē hkôt amnhī nhīpēx xwȳnhjaja koja Tīrtūm ja hā mē omu nē mē ho mex nē nhūm mē apyrà nē hkīnh nē pa ho pa.

Juāw kot krī pē 7 kôt Jejus kwȳjē hwȳr kagà rēnh

⁴ E ixpē Juāw kot paj atar pika pē As kamā krī pē 7 piitā hkôt mē apē Jejus kwȳ hā axpēn wȳr mē apikuprōnh xwȳnhjē hwȳr kagà nē kurē ka mē kamā harē nē ama.

Na pa hte mē ato Tīrtūm wȳr rāhā ho ri ixpa. Nē mē ato hwȳr o:

—Pa Tīrtūm. Kwa kēr ka pika pē As kamā akrajē ho mex nē mēmoj to mē kutā anojarēt rāhā ho apa. Kē mē hamakētkati nē àmnhīx ri pa ho pa. Ja na inhmā hprām. Anē.

Tīrtūmja rāhā ho rāhā. Amnepêm kormā mēmoj kêt ri nhūm pre ra rāhā ho rāhā. Nē koja nhȳrmā mēmoj akupȳm hapēx par tā nhūm Tīrtūm aa hapēx kêt kumrēx. Koja arī rāhā ho rāhā. Na hte kaxkwa

kamā kot mē pahto amnhīptàr ā hkrī xà kamā mē papytàr rāhā ho hkrī.

Nē Tīrtūm Karō te kot Tīrtūm kot mē pahto amnhīptàr xà hā hkrī xà kapem kanē maati pixi kamā kwrȳt pē 7 xām xwȳnhta pyràk. Na hte Tīrtūm nhīhkō hā hkrī ho hkrī. Tā kē mē ato mex rāhā ho pa.

⁵ Nē Jejusja na pre hte Tīrtūm kapēr o mē ahkre mex o pa nē aa hkaga hkêt nē. Tā nhūm prem axtem nē kupī. Hāmri nhūm Tīrtūm akupȳm ho htīr. Jejus kumrēx ho htīr nhūm htīr o htīr. Nē kēp piika piitā hkôt pahi piitā nhō Pahihti. Kām mē pajapē htȳx jakamā na pre mē panē ty nē hkamrōja te mē panē hpikapīr pyràk o amnhī nhīpēx. Nē htŷk o mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīre. Jao te mē pahte amnhī tomnuj pē mē papytàr par pyràk o mē pānhīpēx. ⁶ Nē na pre mē pahpē patre nē mē piitā mē ho Hipēêxà Tīrtūm wȳr o papa kaxyw mē paxunhwȳ. Nē kēp mē pānhō Pahi Maati hā kām hprām xà hkôt mē pahte kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho papa kaxyw mē paxunhwȳ. Jakamā kwa kēr pu mē kām mex o mex nē hihtȳx o hihtȳx ā mān harēnh rāhā ho papa.

⁷ Nē koja tokyx akupȳn mē pahwȳr kakrā kamā wrȳ pu mē pahpiitā wrȳk kām omu. Nhūm mē kot hpīr xwȳnhjaja tee ri amnhī wȳr omu. Nē piika piitā hkôt ri mē pa xwȳnhjaja omu nē mē kot amnhī tomnuj jakamā tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o kām ma htȳx kumrēx. Hāmri nē kām ma xàj mur nē htertet o kuhē. Koja nhȳrmā Jejus akupȳn wrȳ nhūm mē amnhī wȳr omu nē ā amnhī nhīpēx anē.

⁸ Nē Tīrtūm na hihtȳx o hihtȳx nē àhpumunh o àhpumunh. Nē aa kot mēhō ni rūm kator kēt. Na

hte amnhī jarēnh o:

—Ixrhāhā ixpa xwÿnh na pa. Amnepê mā kormā mēmoj piitā hkêt ri pa pre ra ixrhāhā ri ixpa ho ixpa. Nē koja nhÿrmā mēmoj akupÿm hapêx tā pa arī ixrhāhā. Anē.

Juāw kot Jejus akupÿm htūr ã omunh

⁹ Nē ixpê Jejus kôt mē atō Juāw na pa hte mē apyrà nē Jejus kôt amnhī nhÿpêx nhūm hte mē kām Jejus kurê xwÿnhjaja mē apyrà nē hā inhÿpêx kati ho pa. Mē pahte hkôt ri amnhī nhÿpêx o papa jakamā na htem hā mē pahtomnuj tÿx rāhā ho pa. Tā pu htem ÿ hā mē kutā amnhī to htÿx nē arī hkôt amnhī nhÿpêx. Jakamā na pa pre Tirtûm kapēr o mē ajahkre rāhā ho ri mē akôt ixpa. Nē Jejus kēp mē panhō Pahihti hā mē amā harē. Mÿrapê na prem hā ixpynê nē man amnē ixto tē nē jar gô hipôk pê Patos kām inhmē pa kamā ixpê prês nē ixpa ho ixpa.

¹⁰ Tā nhūm tômik pa Tirtûm mā amnhī jarēnh o nhÿ. Hämri nhūm Karō tanhmā ixkrā hto pa te ixpimtir kām mēmoj pumunh pyrà nē amnhī katut kôt mēhō kapēr ma. Te kot pifti kakôr tÿx pyràk pa kuma. ¹¹ Hämri nhūm inhmā kapēr nē inhmā:

—Pa Juāw? E kot paj amā mēmoj to amnhîrít ka omu nē akwÿjê mā hā kagà. Nē hā kagà hpa hämri nē ahpÿnhā krī hkwÿ hkôt mē kēp ixkwÿ hā axpēn wÿr mē pikuprōnh xwÿnhjê hwÿr arē. Mē kot kamā harēnh nē mar nē axkām hamak rom nē ri pa kaxyw. Epes wÿr nē Emññā hwÿr nē Pekamō hwÿr nē Xijaxir wÿr nē Satre hwÿr nē Pirate hwÿr nē Raxisej wÿr. Krī pê 7ja piitā hwÿr

ixkapēr ã kagà nẽ mẽ hwyr arẽ kẽ mẽ apyrà nẽ mẽmoj jarénhja ma. Anẽ.

¹² Hämri pa ixte měhōja pumunh kaxyw ho ijakẽx nẽ kanê hkwȳ pumu. Kanê kẽp 7 nẽ piitã ôr o.

¹³ Nẽ kanê nh̄pôk ri měhōja te panhĩ pyrà nẽ pahi hã ê mex kãm xa. ēja hpar kõn kôt hitep nh̄um xa. Nẽ pahi hã mẽ hinô hpre xà ho amnhĩ nh̄inô hpre nẽ xa. Hinô pre xàja ôr pix o. ¹⁴ Nẽ hkrã hkĩ te kaxàt nh̄i jaka pyrà nẽ hakaajre. Nẽ no te kuwy hpôk pyrà nẽ hkarȳr tȳx nẽ. ¹⁵ Nẽ hpar te mẽmo kàx karȳr tȳx pyràk. Nẽ kapēr te gô hprôt tȳx koko pyràk. ¹⁶ Na pre upôk rũm kanhêti ho 7 nẽ hamȳ nẽ o xa. Nẽ hakwa rũm wapo põm kato nẽ akutã wa gixre nẽ ajêt. Nẽ hkuk kamã hirã htȳx kumrëx. Te myt kot mẽ pano hã harir nh̄um gêk tȳx pyràk. Æ měhōja kot anh̄ȳr.

¹⁷ Pa tee ri tanhmã kute hã omu nẽ inhmã ma htȳx kumrëx nẽ umaj tẽm nẽ hpar pê te ixtyk pyrà nẽ nõ. Hämri nh̄um ixtã upôk rũm ūhkraja xi nẽ inhmã kapēr nẽ inhmã:

—Kwa amã ixpuma hkêt nẽ. Pa na pa. Amnepê mã kormã mẽmoj kator kêt ri pa pre raa. Nẽ ixrãhãã. Koja nh̄yrmã mẽmoj akupȳm hapêx pa arĩ ixrãhã ixpa ho ixpa.

¹⁸ —Na pa pre ty tã akupȳm ixtř. Nẽ ixtř o ixtř. Kam ixpumu. Kot paj axte ixtyk kêt nẽ. Ixpê měhtykjê hpãm jakamã papxipix na pa hte mě htyk ã arigro jarẽ nh̄um mẽ hã ty nẽ ma měhtykjê papxà hwyr ma pa.

¹⁹ —E kẽr ka ate mẽmoj pumunh xwȳnhta pumunh tȳx nẽ akwȳjê mã hã kagà. Nẽ mẽmoj kormã kot amnhĩ nh̄pêx kêt nh̄um ate omunh mã

xwÿnhta ka inhÿ hã mẽ kãm hã kagà. Mẽ kot kamã harënh nẽ mar tÿx kaxyw.

20 —Nẽ kot paj axte ixprí hã ate mẽmoj pumunh xwÿnhta jarë ka inhma. Nà kanê pê 7ta te mẽ kot krí hkwÿ pê 7 kamã mẽ kêp ixkwÿ hã axp n w r m e pikupr nh xw nhj  pyr k. N e inh hkra kam  kanh ti p e 7ta te k p inh m  m e kot m e ham r xw nhj  pyr k. An .

2

Epes kam  Jejus kw j  hw r kag 

1 Nh m Jejus ar i inhm  kap r n e inhm :

—E k r ka kr i p e Epes kam  ixkw j  jam r xw nh w r kag  n e am . N e kag ja kam  m e k m ixkap r jar  n e m e k m:

Pa Epes kam  ixkap r mar kaxyw axp n w r apikupr nh xw nhjaja. Ot pa m e aw r ixp r m e. Ixp  ixup k o kanh ti ho 7 n e ham nh n e ho ix m xw nhta na pa. N e ixp  ôr o kan  p e 7 nh p k ri ixpa xw nhta na pa  m e aw r ixp r m nh an .

2 Na pa hte tanhm  m e ate amnh  nh p k to ho apa h a m e apumunh mex o ixpa. Na ka htem inhm  amnh  nh p k mex n e pa ja h a m e apumu. M e kot ixt  m e anh p k kati ht  ka m e kut  amnh  to ht x n e ixfaga hk t n e. N e m e kot amnh  tomnuj xw nhj  hk t amnh  nh p k o ri apa hk t n e. Nh m ixte m e aw r m e r nh   amnh  to h x xw nhjaja m e aw r pan p j ka m e apr  h a m e kot amnh  to h x  m e omu. H amri n e tee ri m e kot amnh  nh p k  m e omu n e amnh  n e m e hanor kur  kumr x.  m h amri na ka htem  m e hip k an .

3 Nē mē kām ixmlurē xwŷnhjaja kot tanhmā ixtā mē atomnuj tŷx to htā ka mē kutā amnhī to htŷx nē aa ixmlaga hkêt nē. Nē ixmlot amnhī nhîpêx mex râhā ho ri apa. Ām hâmri na ka htem ā amnhī nhîpêx anhŷr o ri apa.

4 Ām mêmoy pixi na ixpê omnuj. Amnepê mā kormā mē ate ixmlot amnhī xunhwŷr nyw ri na ka prem amā axpēn kînh nē axpēn to mex o ri apa. Nē mē amā axpēn tā ma ho te mē amā amnhī tā ma pyràk o axpēn nhîpêx. Tā tanhmā ajamaxpêr to nē axte ā axpēn nhîpêx anhŷr kêt nē. Jao te mē amā ixmlînh kêt pyràk o amnhī nhîpêx. Pa tee ri ja hâ mē apumu nhûm ja inhmā mex kêt nē.

5 Kwa mē tokyx ja hâ amnhī pumu nē akupŷm mē ate ixmlot amnhī xunhwŷr nyw ri mē ate axpēn nhîpêxta o akupŷm axpēn nhîpêx o apa. Kot kaj mē anhŷr kêt kot paj te mē apê mē anhō kanê hpyr nē kapôt ā mêmh pyràk o mē anhîpêx ka mē ri apa nē gaa nē apikaprâr pa. Tā měhô koja mē amŷr pê mē anhō krî kamā mē kâm ijarênh o pa?

6 Nē mē kêp Nikoraw nhô xwŷnhjaja na ka htem mē kot tanhmā amnhī tomnuj to hâ mē omu nē ixpyrà nē apê ja hprâm nôkati nē mē hkôt ri amnhī nhîpêx kêt nē. Pa ja hâ mē apumu nē ixmlînh nê.

7 Tâ ixte mē amā ixmlapêr jatur xà na ja. Kot kaj mē amā ixmlapêr mar prâm hâ kot kaj mē ā Tîrtûm mē wa Ixkarô nhŷ hâ ixte mē amā ixmlapêr anhŷrja ma nē kâm ajamaxpêr tŷx râhâ ho ri apa.

Tîrtûm nhô krî kamā mêmô pî hpâr kuhê

xw̄yñh. Mẽ kot ô hkur nẽ axte htyk kêt nẽ pa ho pa mã xw̄ynhta. Kot kaj mẽ ate amnhĩ tomnuj nẽ amnhĩ to htŷx nẽ arĩ inhmã hprãm xà hköt amnhĩ nh̄pêx rãhã ty pa akupým mẽ ato mẽ atĩr nẽ ma píhpârta w̄yr mẽ arẽ. Ka mẽ ma hw̄yr mra nẽ ô hõ hta nẽ akrẽ nẽ axte atyk kêt kumrẽx nẽ apa ho apa.

E ãm ja pix na hapêx. Anẽ.

—E Juãw. Kêr ka Epes kamã ixkw̄yjê jamãr o pa xw̄ynhta w̄yr ã ixkapẽr ã kagà anẽ nẽ mẽ hw̄yr amẽ. Anẽ.

Hãmri pa kuma nẽ ô ri mẽ kãm hã kagà hpa.

Emñnã kamã Jejus kw̄yjê hw̄yr kagà

⁸ Hãmri nhñm hpãnhã Emñnã nhõ xw̄ynhjê kaxyw inhmã kapẽr nẽ inhmã:

—Nẽ hpãnhã Emñnã kamã ixkw̄yjê jamãr xw̄yñh w̄yr kagà nẽ mẽ hw̄yr amẽ. Nẽ mẽ kãm ixkapẽr jarẽ nẽ nẽ mẽ kãm:

Pa Emñnã kamã ixkapẽr mar kaxyw axpẽn w̄yr mẽ apikuprõnh xw̄ynhjaja. Ot pa mẽ aw̄yr ixpẽr mẽ. Ixrãhã ho ixrãhã ixpa xw̄ynhta na pa. Amnepêm kormã mẽmoj piitã hkêt ri na pa pre ixrãhã nẽ ri ixpa. Koja nhñrmã mẽmoj akupým hapêx pa arĩ ixrãhã ho ixrãhã nẽ ri ixpa. Na pa pre ty no ãm akupým ixtř o ixtř. Tã pa ã mẽ aw̄yr ixpẽr mënh anẽ.

⁹ Nà na pa hte mẽ ate tanhmã amnhĩ nh̄pêx to ho apa hã mẽ apumunh rãhã ho ixpa. Na hte mẽ kãm ixkurê xw̄ynhjaja ixtã mẽ atomnuj to ka mẽ apê amrakati nẽ ri apa. Nom mẽ ate tãm amnhĩ nh̄pêx jakamã te mẽ apê mẽ hikukrêx rñnh kumrẽx xw̄ynhjê kot amnhĩ nh̄pêx pyrà nẽ

ixkukwak ri akīnh rāhā ri apa. Na hte mē kēp Ijaew ã amnhī to hēx xwȳnhjaja mē ato kapēr punuj rūnh o pa. Mē kot Tīrtūm kōt amnhī nhīpēx ã amnhī jarēnh tā no ām hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Ām Satanasti kōt pix mā na htem amnhī nhīpēx o pa.

10 Tā mē kām ixkurē xwȳnhjaja kot ixtā mē atomnuj tȳx o pa htā kēr ka mē amnhī tā mē omu nē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē. Nē arī mē kutā amnhī to htȳx nē. Koja Satanasti mē akwȳjē pynē nē mē ajagjē. Hāmri nē mē ate ixkaga hprām xàj tanhmā mē anhīpēx katī hto ka mē hagjēnh xà kamā amnhī xà htȳx kamā ajamak o atā arīgro pē 10. Nom kēr ka mē kutā amnhī to htȳx nē ixkaga hkēt nē. Mē kot mē apar mā tā ka mē kutā amnhī to htȳx nē. Kot kaj mē aa ixkaga hkēt nē ixkōt ri amnhī nhīpēx rāhā ty pa akupȳm mē ato mē atīr nē ma amnhī wȳr mē ato api. Hāmri ka mē Tīrtūm mē wa ixri amex nē atīr tūm nē apa ho apa nē axte atyk kēt nē apa.

11 E ixkrajaja. Kot kaj mē amā ixkapēr mar prām hā kot kaj mē ã Tīrtūm mē wa Ixkarō nhȳ hā ixte mē amā ixkapērja anhȳr ma nē kām ajamaxpēr tȳx rāhā ho ri apa. Kot kaj mē ate amnhī tomnuj nē amnhī to htȳx nē inhmā hprām xà hkōt pix mā amnhī nhīpēx rāhā ty. Hā kot paj akupȳm mē ato mē atīr ka mē ma kuwyta wȳr apa hkēt nē.

E. Ām ja pix. Na hapēx. Anē.

—E Juāw. Kēr ka Emīnā kamā ã ixkrajē mā ixkapēr ã kagà anē. Anē.

Hāmri pa kuma nē ô ri mē kām hā kagà.

*Pekamō kamā Jejus kwȳjē hwȳr kagà
Sikūn Korīt 6.14-7.1*

12 Nhūm Jejus arī inhmā kapēr nē hpānhā inhmā:

—E hpānhā Pekamō kamā ixkrajē jamār o pa xwȳnhja wȳr kagà nē mē hwȳr amē. Nē mē kām ixkapēr jarē nē mē kām:

Pa Pekamō kamā ixkapēr mar kaxyw axpēn wȳr mē apikuprōnh xwȳnhjaja. Ot pa mē awȳr ixpēr mē. Ixpē ijakwa rūm pōm wapo akutā wa gix nē kator nē ām xwȳnhta na pa mē awȳr ixpēr mē.

13 Na pa hte mē anhō krī nhō xwȳnhjaja kot tanhmā amnhī tomnuj to ho pa hā mē omunh mex nē. Mē kot Satanasti kōt pix mā ri amnhī nhīpēx o pa jakamā mē anhō krī te kēp Satanasti nhō krī pyràk. Āxipas kot mē hköt mē kām ixkapēr o mē ahkre ho pa nē aa hkaga hkêt tā nhūm prem axtem nē ixtā kupī. Ka mē ja hā mē omunh tā mē umaj ixkaga hkêt nē arī ixköt amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Ām hāmri na ka htem ā amnhī nhīpēx anē.

14 Mēmoj pixi na ixpē omnuj. Na hte mē akwȳjaja axtem nē Paraāw kapēr kōt amnhī nhīpēx o pa. Na pre Paraāwjia Parak mā tanhmā kapēr to nhūm kuma nē amnhī xō ri tanhmā mē anhīgēt mā kapēr to ho pa. Nom ixkapēr kōt kēt ixkapēr kuhpā hā tanhmā mē kām kapēr to nē mē kām: “Mē māmrī ma sānti hā mē hkīnh mā xwȳnhjē hköt mra nē sānti hā apku nē hā akīnh. Nē mē urāk nē axpēn pē axpēn prō ho amnhīkati nē axpēn pē ri axpēn mjēn o amnhīkati nē mē ā ri amnhī nhīpēx anhȳr o ri apa. Ja mex kēnā.”

Anh̄yr o mē anh̄igēt mā kapēr o pa nh̄um mē kuma nē mē hkōt amnh̄i nh̄ipēx. Tā ka mē akw̄yjaja mē uràk nē ā amnh̄i nh̄ipēx anh̄yr o apa. Kwa ja mex kēt.

¹⁵ Na hte mē akw̄yjaja Nikorawjē kapēr kōt ixkapēr kuhpā hā tanhmā amnh̄i nh̄ipēx to ho pa. Ja mānēn mex kēt. ¹⁶ Tā ra mē akw̄yjaja ā amnh̄i tomnuj anh̄yr o pa ka mē ja hā mē omu nē ām mē omu nē nē tanhmā mē kām akapēr to hkēt nē. Kwa mē ate ā amnh̄i nh̄ipēx anh̄yr xw̄y়nhjaja. Kēr ka mē tokyx ja kaga nē akup̄ym ixkōt ri amnh̄i nh̄ipēx mex nē. Kot kaj mē anh̄yr kēt kot paj tokyx mē aw̄yr wr̄y nē te ijakwa rūm pōm wapo kator xw̄y়nhta o mē hkanhw̄yr pyràk o mē anh̄ipēx. Nom ixkapēr xihty়pix o tanhmā mē anh̄ipēx to.

¹⁷ E kot kaj mē amā ixkapēr mar prām hā kot kaj mē ā Tīrtūm mē wa Ixkarō nh̄y hā ixte mē amā ixkapēr anh̄yrja ma nē kām ajamaxpēr tȳx rāhā ho ri apa.

Nē kot kaj mē ate amnh̄i tomnuj nē amnh̄i to ht̄y়x nē inhmā hprām xà hkōt amnh̄i nh̄ipēx rāhā ty. Hā kot paj akup̄ym mē ato mē atīr hāmri nē ra pam mē amā mē anhō ka mē hkur o apa. Te amnepēm Ijaew kapōt ā pa nh̄um ixte mē hw̄yr “manā” anh̄yr xw̄y়nhta rēnh nh̄um mē kot hkur o pata pyràk. Nom ixte mē amā mē anhōja na hpimxur. Ām papxipix na pa hte mē kām ūr o ixpa.

Nē kot paj mē atā mē anh̄xi nyw rē. Jao kēn jakare hkw̄y hā ahp̄y়nhā mē anh̄xi nyw jaxw̄y nē mē amā kugō. Ka mē ham̄y nē kapxipix

amnhī nhīxi nyw pumunh o apa.

E ām ja pix. Na hapēx. Anē.

—E Juāw. Kēr ka Pekamō kamā ixkrajē hwȳr ā ixkapēr anhȳr ā kagà nē mē hwȳr amē. Anē.

Hāmri pa kuma nē ô ri mē kām hā kagà.

Xijaxir kamā Jejus kwȳjē hwȳr kagà
Jutre 3-23

¹⁸ Nhūm Jejus arī inhmā kapēr nē inhmā:

—E hpānhā Xijaxir kamā ixkwȳjē jamār xwȳnh wȳr kagà nē amē nē mē kām ixkapēr jarē nē mē kām:

Pa Xijaxir kamā ixkapēr mar kaxyw mē apikuprōnh xwȳnhjaja. E ot pa mē awȳr ixpēr mē. Ixpē Tīrtūm Kra na pa. Ixpē inhno te kot kuwy hpōk karȳr tȳx pyràk xwȳnhta na pa. Nē ixpē ixpar te kot kàx karȳr tȳx pyràk xwȳnhta na pa mē awȳr ixpēr mē.

¹⁹ Na pa hte mē ate amnhī nhīpēx kôt mē apumunh mex o ri ixpa. Na ka htem amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr pē inhmā amnhī to mex o ri apa. Mē akwȳ kot ixtā tanhmā mē anhīpēx to htā ka mē umaj aa ixkaga hkēt nē. Nē arī amā ixkīnh tȳx kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri apa. Nē axpēn to mex nē ixkôt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa. Jao ra ixkôt amnhī nhīpēx mex o wam mē ate ixkôt amnhī nhīpēxta jakre. Nà ja inhmā mex kumrēx.

²⁰ Ām mēmoj pixi na ixpē omnuj. Mē akôt niti ri pa xwȳnh Jejapewtita. Kēp Tīrtūm nhȳ hā kapēr jarēnh o pa xwȳnh ā amnhī to hēx xwȳnhtita. Na hte ixkapēr kupa hā tanhmā mē ajahkre hto ka htem ama nē nē tanhmā kām nē hkēt nē. Na

hte mē amā: “Xê mē māmrī ri mē hkupryjē hwyr mra nē mē ho amnhīkati. Nē axpēn pē mē aprō nē mē amjēn o amnhīkati. Nē mē kot sānti hā mē hkīnh nē hā apkur xwÿnhjē hkôt mra nē mē hkôt amnhī nhīpêx. Tīrtūm kām ja mex kēnā.” Anhÿr o mē amā kapēr o pa. Nē inhmā ja mex ã ijarē nom inhmā ja mex kêt. Tā ra mē akwÿjaja kapēr ma nē hkôt amnhī nhīpêx ka mē ja hā mē omunh tā amnhī nē nitita janor kêt nē nhūm arī ri mē amā hêx o ri mē akôt pa. ²¹ Ra kot ã amnhī nhīpêx anhÿr o mē akôt pa ry rax kumrēx tā pa kormā ja hā tanhmā ho hkêt nē kormā amnhī tā hamā. Kot ã amnhī nhīpêx anhÿr kaga kaxyw na pa kormā hamār o ri ixpa. No nhūm aa hkaga hkêt nē.

²² Mýrapê kot paj tokyx tanhmā ho nhūm amnhī xà htÿx kamā hamak o hikwÿ. Tā mē kot kapēr mar nē hkôt amnhī nhīpêx xwÿnhjaja kot amnhī tomnuj ã amnhī pumu nē hkaga hkêt hā kot paj mā mē ho anē nē. Māänēn tanhmā mē homnuj to nhūm mē nitita pyrà nē amnhī xà htÿx kamā hamak o hikwÿ.

²³ Nē nitita kot paj kēp hkrajê nhīmex pa. Ka mē apê ixkrajaja ja hā ixpumu nē ixte mē apiitā ahpÿnhā tanhmā mē ajamaxpēr to hkôt mē apumunh ã ixpumu. Nē ixte ahpÿnhā mē apiitā tanhmā mē ate amnhī nhīpêx to ho apa hā mē apumunh xà hkôt tanhmā mē anhÿpêx to hā ixpumu.

²⁴ Na hte mē akwÿjaja akwÿjē rom nita kapēr ma nē ãm kuma nē hkôt amnhī nhīpêx kêt nē. Nē mē kapērja mē kot kām: “Satanasti kapēr pimxur” anhÿr xwÿnhhta kôt nhūm mē amnhī

nhīpēx kêt nē. Na htem ixtkōt pix mā amnhī nhīpēx mex o ri pa. Tā ã mē ate ixtkōt amnhī nhīpēx anhŷr o apa xwŷnhjaja kot paj mē amā ja pix ã karō ka mē inhma. ²⁵ Kêr ka mē arī ixtkōt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa rāhā pa akupŷn mē awŷr wrȳ. Ām ja pix ã kot paj mē amā karō.

²⁶ Nē kot kaj mē ate amnhī tomnuj nē amnhī to htŷx nē arī inhmā hprām xà hkôt amnhī nhīpēx rāhā ty. Hāmri pa ja hā mē apumu nē nhŷrmā mē ate krī hkwŷ hkôt mē pa xwŷnhjê ho amnhīptâr o apa kaxyw mē axunhwŷ. Ka mē apê mē õ pahihti nē inhmā mē ho amnhīptâr o ri apa.

²⁷ Na pre Inhīpêêxà ixte pika piitâ hkôt ri mē pa xwŷnhjê ho amnhīptâr kaxyw ixām.

Tā kot paj nhŷrmā amnhī pyrâ nē mē kaxyw mē axunhwŷ ka mē inhmā mē hamār o apa.

Nhūm mēhō ixtkapēr kwŷm ri tanhmā amnhī nhīpēx to ka mē ja hā omu nē hā tanhmā ho. Te mē kot poti punuj mŷnh nē mën̄h nē hkrakrak pyrâk.

²⁸ Kot paj ã mē ate mē hipêx anhŷr o apa kaxyw mē axunhwŷ. No ām ja pix kêt. Kot paj te ixte mē amā kanhêti hō nhōr pyrâk o mē anhīpêx. Arīgro hkôt kanhêti no hpôk rax japôx xwŷnhta kot paj te ixte mē amā õr pyrâk ka mē ixri atîr tûm nē apa ho apa.

²⁹ E ixtkrajaja. Kot kaj mē amā ixtkapēr mar prām hā kot kaj mē ã Tîrtûm mē wa Ixkarō nhŷ hā ixte mē amā ixtkapēr anhŷrja ma nē kâm ajamaxpēr tŷx rāhā ho ri apa. Anē.

—E Juāw. Kêr ka ã Xijaxir kamā ixtkrajê kaxyw ixtkapēr ã kagà nē mē hwŷr mën̄h anē. Anē.

Hāmri pa kuma nē ô ri mē kām hipêx nē mē hwŷr kumē.

3

Satre kamā Jejus kwŷjê hwŷr kagà

Rukre 12.35-40

¹ Nhūm Jejus arī inhmā kapēr nē inhmā:

—E hpānhā Satre kamā ixkwŷjê jamār xwŷnh wŷr kagà nē mē kām ixkapēr jarē nē mē kām:

Pa Satre kamā ixkrajaja. E ot pa mē awŷr ixpēr mē. Ixpē inhîhkra ho kanhêtí pê 7 jamŷnh nē xām xwŷnh ta na pa. Nē ixpē inhîhkra ho Tîrtûm Karō ãm pyxi htâ te kamā kêp 7 jamŷnh nē ho ixām xwŷnh ta na pa mē amā ixkapēr.

Na pa hte mē ate tanhmā ri amnhî nhîpêx to hā mē apumunh râhā ho ixpa. Mē piitâ kot axpēn mā mē ate ixkôt amnhî nhîpêx ã mē ajarênh tâ ã mē ate amnhî nhîpêx anhŷr kêt. Na ka htem ixkuhpa hā pix mā amnhî nhîpêx o apa. Jakamā te inhmā ra mē atyk nē mē anhîkwŷ pryrâk.

² Na ka htem ãm akrânh mā ixkôt ri amnhî nhîpêx nom Tîrtûm mē wa ixkôt amnhî nhîpêx mex kêt nē. Ra Tîrtûm mē wa ixte ja hā mē apumunh mex. Mē ate kormā wa inhnoo mā tâm ri amnhî nhîpêx kêt jakamā kwa mē tokyx ja hā amnhî pumu nē ate amnhî tomnuj mā anhûre nē wa ixkôt amnhî xunhwŷr tŷx nē.

³ Kêr ka mē amnepê mā kormā mē ate ixkôt amnhî nhîpêx nyw ri mē kot ixkapēr o tanhmā mē ajahkre htoja mā ajamaxpêr nē amnhî tomnuj mā anhûre. Nē ixkapēr kôt pix mā mân amnhî nhîpêx o ri apa. Kot kaj mē anhŷr kêt kot

paj nhýrmã mẽ ajaêr pê akupýn mẽ awýr wrý nẽ ja hã tanhmã mẽ ato.

4 ãm mẽ agrêre nẽ amã ixsôt amnhĩ nhípêx prãm. Jao tãm ri amnhĩ nhípêx nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê hkôt amnhĩ nhípêx kêt nẽ. Te mẽ axê jakare kamã apa nẽ tanhmã amnhĩ pê htyk to hkêt pyràk. Tä kot kaj mẽ nhýrmã ixri mẽ axê jakare kamã apa ho apa. Ra mẽ ate ja ho anhýr mã tãm kênã. Ja na Tirtum kãm hprãm.

5 Nẽ krí piitã hkôt mẽ ate amnhĩ tomnuj nẽ amnhĩ to htýx nẽ inhmã hprãm xà hkôt amnhĩ nhípêx rãhã atyk xwýnh piitã kot ka mẽ nhýrmã Tirtum mẽ wa ixri amex nẽ atîr tûm nẽ apa ho apa. Ra mẽ hixija Mëpahpäm Maati nhõ kagàja kamã na. Kamã mẽ atîr o mẽ atîr mã xwýnhjê nhíxi piitã hã kagà. Kot paj kagàta kamã aa mẽ anhíxi granh kêt nẽ. Hämri nẽ Inhípêêxà mẽ kapêr o mẽ wrýk xwýnhjê mã mẽ ajarênh o: “E mẽ jajê pumu. Ixkwý na mẽ.” Anhýr o mẽ kãm mẽ ajare.

6 E ixtwýjaja. Kot kaj mẽ amã ixtkapêr mar prãm hã kot kaj mẽ ä Tirtum mẽ wa Ixkarõ nhý hã ixte mẽ amã ixtkapêr anhýrja ma nẽ kãm ajamaxpêr týx rãhã ho ri apa.

Tä ãm ja pix. Na hapêx. Anẽ.

—E Juaw. Kêr ka ä Satrejê mã ixtkapêr ä kagà nẽ mẽ hwýr mënhan. Anẽ.

Hämri pa kuma nẽ ô ri mẽ kãm hã kagà.

*Pirate kamã Jejus kwýjê hwýr kagà
Wam Tesarõn 2.13-16*

7 Nhüm Jejus arí inhmã kapêr nẽ inhmã:

—E hpānhā Pirate kamā ixkwŷjē jamār xwŷnh hwŷr kagà nhîpêx nē amē nē mē kām ixkapēr jarē nē mē kām kām:

Pa Pirate kamā mē ate ixkapēr mar kaxyw mē apikuprōnh xwŷnhjaja. E ot pa mē awŷr ixpēr mē. Inhmex o inhmex xwŷnh na pa. Aa ixêx kêt nē ixpa xwŷnh. Amnepê mā na pre mēhōja pahi Tawi mā õrkwŷ mex ã saf jamār o pa. Tā pa hte urâk nē Inhîpêêxà Tîrtûm nhō krî hwŷr mē gjêx xà hâ saf jamŷ nē ho ixpa. Âm papxipix inhō saf jakamā papxipix na pa hte mē ate ixtkôt amnhî xunhwŷr xwŷnhjaja mē agjêx kaxyw mē amâ kahê xâ rē nē ixkra hkêt xwŷnhjê pê kahê. Kot paj mē apê ixkrajê mā kahê xâ rē ka mē hwŷr agjê. Hâmri pa mē atâ kahê nhûm ixkra hkêt xwŷnhjaja tee ri kâm mē akôt gjêx prâm kapry.

⁸ Na pa hte tanhmâ mē ate amnhî nhîpêx to ho apa hâ mē apumunh mex o ri ixpa. Mē agrêre htâ na ka htem ixkapêr kôt amnhî nhîpêx mex nē aa ixkaga hkêt nē. Jakamâ kot paj te ixte mē amâ Tîrtûm nhō hakwakre kahê xâ mën pyràk o mē anhîpêx ka mē axàmnhîx ajamakêtkati nē ma mē kâm Tîrtûm kapêr o mē ahkre ho ri mē hkôt apa. Nhûm mē hkwŷjaja tee ri ã mē ate amnhî nhîpêx anhŷrja nê mē amâ kapêr kapry ka mē arî ho mē ahkre ho ri mē hkôt apa.

⁹ Nê mē anhô krî kamâ mē akwŷjaja na prem ra Satanasti hkôt amnhî xunhwŷ nê hêx rom mē amâ amnhî to hêx nê mē amâ: “E mē ixpê Ijaew mex jakamâ kwa mē ixkapêr ma nê mē ixtkôt amnhî nhîpêx.” Anhŷr o mē amâ karô htâ no ãm mē kot Satanasti hkôt amnhî nhîpêx xwŷnh na mē. Tâ kot paj nhŷrmâ tanhmâ mē homnuj

to nhūm mē tee ri amnhī pumu nē akupŷm mē awŷr mra nē mē akutā hkōnkrā ho rôrôk nē hkri nē mē amā: “Nà mē kajaja na ka pēr mē ixrom Jejus kôt amnhī nhîpêx. Män kām mē ajapêe.” Anē.

10 Mē kot ixtā mē atomnuj tŷx nhūm mē ate amnhī xà htŷx kamā ajamak tā aa mē umaj ixkaga hkêt nē. Nē arī ixte mē amā mēmoj tā karō xà hkôt mē kutā amnhī to htŷx râhâ arī ixkôt ri amnhī nhîpêx o apa. Jakamā mē kot nhýrmā mē kām ixkurê xwýnhjaja pika piitā hkôt tanhmā mē homnuj tŷx to nhūm mē amnhī xà htŷx kamā ama. Tā kot paj mē anê mē omunh mex nē nhūm mē tanhmā mē ato hkêt nē ka mē amex nē ri apa ho apa.

11 E kot paj tokyx akupŷn mē awŷr wrŷ nē mē ate ixkôt pix mā amnhī nhîpêx ā mē ato mex rax kumrêx. Jakamā kwa mē māmrī ā amnhī nhîpêx anhŷr o inhmā hprâm xà hkôt pix mā amnhī nhîpêx râhâ ty. Kot ka mē anhŷr kêt kot pa mē amā mēmoj mex nhôr kêt nē.

12 Nē kot kaj mē kot amnhī tomnuj xwýnhjê kutā amnhī to htŷx nē inhmā hprâm xà hkôt pix mā amnhī nhîpêx râhâ ty. Hâ kot paj amnhī kôt mē ato mē axihtŷx nē ka mē aa ixkaga hkêt nē. Nē kot paj nhýhýnh mē atā mē inhîxi ho axkrunêpxi nē haxwŷ. Inhîpêêxâ nhîxi nē inhîxi nyw nē Inhîpêêxâ nhô krî nhîxija kot paj nhýhýnh mē atā haxwŷ. Tîrtûm nhô krî mē kot kām: “Jerujarê nyw” anhŷr xwýnhta koja nhýrmā tanhmā amnhī to nē ra kaxkwa rûm pika wŷr wrŷ.

13 E ixkwŷjaja. Kot kaj mē amā ixkapêr mar

prām hā kot kaj mē ã Tīrtūm mē wa Ixkarō nhŷ hā ixte mē amā ixkapēr anhŷrja ma nē kām ajamaxpēr tŷx rāhā ho ri apa.

Tā ãm ja pix. Na ra hapêx. Anē.

—E Juāw. Kér ka ã Pirate kamā ixkrajê mā ixkapēr ã kagà anē. Anē.

Hāmri pa kuma nē ô ri mē kām hā kagà.

Raxisej kamā Jejus kwŷjê hwŷr kagà

14 Nhūm pre Jejus arī inhmā kapēr nē inhmā:

—E hpānhā krī pē Raxisej kamā ixkrajê jamār xwŷnh wŷr kagà nhîpêx nē amē. Nē mē kām ixkapēr jarēnh o:

Pa Raxisej kamā ixkrajaja. Ot pa mē awŷr ixpēr mē. Æm hāmri ixkapēr o ixpa nē aa ixêx kêt xwŷnhta na pa. Jakamā ãm hāmri na pa hte Tīrtūm kapēr o mē ajahkre o ixpa nē aa ja kaga hkêt nē. Pa na ixpê mēmoj piitā hpâr krax.

15-16 Na pa hte mē ate tanhmā amnhī nhîpêx to ho apa hā mē apumunh rāhā ho ixpa. Kop apu mē ate ixkôt amnhī nhîpêx mex ronhŷx pa ja hā mē apumu nē ixkînh nē. Nom mē ate ã amnhī nhîpêx anhŷr kêt. No māänēn aa ixkaga hkêt nē. Na ka htem ri atŷx amnhī krâ hkôt pix mā tanhmā amnhī nhîpêx to ho apa nhûm ja ixpê omnuj nē. Kot kaj mē arī ã amnhī nhîpêx anhŷr o apa pa hpānhā amnhī nê mē akurê. Te mē kot gô xenh nôkati janhir nē tee hkakinh nē akupŷm hkapîr pyràk.

17 Mē ate inhmā hprām xà hkôt amnhī nhîpêx ã amnhī jarēnh tâ ã amnhī nhîpêx anhŷr kêt nē. Nē ixkapēr mar tŷx nē amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr mex kêt nē.

18 Kwa mē tokyx ja hā amnhī pumu nē akupŷm ijköt amnhī xunhwŷr tŷx nē. Kêr pa ja hā mē apumu nē amnhī katut kôt mē ate amnhī tomnuj rē nē tanhmā mē akrā hto ka mē inhnoo mā tām amnhī nhîpêx mex o ri apa. Hāmri pa mē amā tanhmā amnhī to amnhîrít to ka mē aprí hā ixte amnhī nhîpêx ã ixpumunh mex nē ijköt amnhī nhîpêx mex râhā o ri apa.

19 Xà inhmā mē ajapê hkêt ã na pa ã mē amā ixkapêr anē? Nà inhmā mē apiitā mē ajapê htŷx kênā. Nom inhmā mē ajapê htā ka htem ijköt amnhī nhîpêx kêt nē. Na pa tee ri amnhī tā mē apumu nē ja hā tanhmā mē atomnuj tŷx to. Tokyx mē ate amnhī tomnuj mā anhûrer nē hpânhā tām amnhī nhîpêx kaxyw. Jakamā kwa mē tokyx ate amnhī tomnuj kaga nē akupŷm amnhī kaxyw inhmā ajamaxpêr ho ri apa.

20 Na htem hkwŷjê nhôrkwŷ hwŷr gjêx kaxyw hakwa krem kām âkjêr o kuhê nhûm mē kuma nē mē kām anē nhûm mē hwŷr agjê. Nē mē ijkre hkre kamā axpën mā kapêr o hkrî rŷ axpën mā kapêr pê mêmoy to hkõm o hkrî. Ja pyrà nē ot pa mē ajamâr o ixpa. Mē ate inhmā anhŷr nhûm ixte mē akôt ixpa ho ixpa nhûm mē pahte axpën to mex o papa kaxyw.

21 Kormā mē kot ixpîr kêt ri na pa pre mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjê kutâ amnhī to htŷx o ixpa. Amnhī to htŷx nē ri ixpa kamā ixtŷk jakamā nhûm Inhîpêêxâ akupŷm ixto ixtîr nē akupŷm amnhī wŷr ixto api. Hāmri nē amnhī nhîhkô hā mē ho amnhîptâr ã hkrî xà kamâ inhŷr pa ixkrî ho ixkrî nē īhkô hā mē piitâ mē ho amnhîptâr o ixkrî. Tâ kot kaj mē atô ixpyrà

nē ate amnhī tomnuj nē amnhī to htŷx nē. Nē inhmā hprām xà hköt pix mā amnhī nhīpêx rāhā ty. Hā kot paj amnhī pyrâ nē wa ixte mē ato amnhīptär ã ixkrī xàja kamā amnhī nhīhkô hā mē akrī ka mē wa inhhkô hā wa inhmā mē ho amnhīptär o akrī.

²² E ixkwŷjaja. Kot kaj mē amā ixkapēr mar prām hā kot kaj mē ã Tīrtūm mē wa Ixkarō nhŷ hā ixte mē amā ixkapēr anhŷrja ma nē kām ajamaxpēr tŷx rāhā ho ri apa.

Tā ām ja pix. Na hapêx. Anē.

—E Juāw. Kér ka Raxisej kamā ixkrajē mā ixkapēr ã kagà nē mē hwŷr amē. Nē kagàja piitā krī hkwŷ kamā ahpŷnhā ixkwŷjê hwŷr arē kē mē kamā harē nē ixkapēr ma. Anē.

Nhūm pre ã Jejus inhmā kapēr anē. Pa kuma nē ô ri mē piitā mē kām hā kagà hpa.

4

Tīrtūm kot mē ho amnhīptär ã hkrī xà jarēnh

¹ Tā pa axte mēmoj pumu nhūm kaxkwa hwŷr mē gjêx xà hā hakwakreja amnhī kahê xà mē pa omu. Hāmri nhūm axte mēhō kapēr tŷx xwŷnhta. Te kot pifti kakôr tŷx pyràk xwŷnhta axte inhmā kapēr nē inhmā:

—E amnē ixwŷr api pa mēmoj nhŷrmā kot tanhmā amnhī nhīpêx to hkukamā amā ho amnhīrit ka omu. Anē.

² Hāmri nhūm Tīrtūm Karō tanhmā ixto nē ixto api pa kaxkwa kamā mēmoj pumunh o xa. Tīrtūm kot mē ho amnhīptär ã hkrī xà maatita pa pre omu. Nhūm kamā mēhōja nhŷ. ³ Kuk kamā hirā htŷx kumrēx. Te mēmo kēn kamrêk karŷr jaxênh tŷx

pyràk. Nē kot mē ho amnhǐptàr ã hkrī xà puhā màxwìxti grāgrāreja kām hipôk nē harir pa omunh o xa.

⁴ Nhǔm hkrī xà maati puhā mē ho amnhǐptàr o hkrī xà kēp 24. Kamā mē áptàr tūmjaja hkrī. Mē piitā ôr o mē ahkà htu nē ê jakare nē hkrī.

⁵ Nē Tīrtūm hkrī xà maatija rūm na katōtōk nē hkarakrak nē haxênh japà nē hikwŷ. Nē hkrī xà kapem kanê maati pixi kamā kwrŷt pê 7ja pôk râhâ ho kuhê. Kanêja te Tīrtūm Karō pyràk.

⁶ Nē hkrī xà kapem mêmō te gô rax pyràkja hkarŷr jaxênh tŷx kumrêx nē nō. Te ho kàx karyr jaxênh tŷx pyrà nē hkarŷyre. Nē hkrī xà puhā mêmōj tîr nē kuhê pê kwat kuhê. Nē õkwa nē katut piitā hkôt no. Ăm no xohtô rax kumrêx. Na pre a mêmōj kēp kwatja no xohtô anē pa omu.

⁷ Wamta te kot mry pê rêawti pyràk. Nē hkôt ja te kot môx myti pyràk. Nē hapu hâ hkuk te panhî hkuk pyràk. No hapu hâ ja te kot àanhâhti htor kaxyw hara koror pyràk.

⁸ Nē piitā hara kēp 6. Nē ï piitā kamā no. Nhǔm prem Tīrtūm mā mex o mex ã grer râhâ ho kuhê nē aa pinhkrênh kêt nē. Nē kām grer o:

Amex o amex Tīrtūm.
Nē axihtŷx o axihtŷx.

Nē aa ate amnhîi tomnuj kêt kumrêx.

Amnepê mā kormâ mêmōj kêt ri ka ra arâhâ ri apa. Tâ arî arâhâ ri apa xwŷnh na ka. Kot kaj aa ajapêx kêt nē.

ăm hâmri na ka hte mē ixto mex râhâ ho apa.

Nē amex o amex Tīrtūm. Anē.

⁹⁻¹⁰ Nhǔm prem xatâ mē ho amnhǐptàr hkrī xà kamâ hkrī xwŷnhja mē kot kâm “Râhâ pa xwŷnh”

anhŷr xwŷnhta mā ã grer anhŷr o kuhê. Kām mex o mex ã grer pê tanhmā kot mē ho mex to hā harē. Hāmri nhūm mē àptâr tûm pê 24jaja māñen kutā hkōn krā ho rôrôk nē hipô hpa nē hkrī. Nē amnhī krā rûm ôr o mē ahkâja kwry nē hpar pê haxwŷ. Kêp mē ð Pahi Maati hā hā hpijaàm kaxyw wamtajê pyrà nē mex o mex ã harênh o hkrī nē kām:

¹¹ ãm hāmri na pa htem amex o amex ã ajarē Tîrtûm Apê mē inhō Pahi Maati na ka.

Nē apê mē inhō Tîrtûm na ka.

Na ka pre mēmoj piitā ho akato. Axâhpumunh tŷx nē ajamaxpêr tŷx o mēmoj piitā amā hprâm xâ hkôt ho akator pa.

Jakamā na pa htem ã amex o amex ã ajarênh anē.

Mē ixrom axihtŷx mex kumrêx na ka hte apa Tîrtûm. Anē.

5

Mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhîrer xwŷnh jarênh

Juâw 1.29; Piripos 2.5-11

¹ Tâ pa pre arî te kaxkwa kamā mēmoj pumu. Mē ho amnhîptâr ã hkrī xâ maatita kamā hkrī xwŷnh nhîhkra kamā kagâ pa omunh o xa. Upôk rûm omu. No ãm axtem kagâ kaxkep na pre. Nē akutâ hā kagâ nē menh ê ho ho htŷx xâja kêp 7.

² Hāmri nhūm Tîrtûm kapêr o wrŷk xwŷnh xihtŷx xwŷnhja kapêr tŷx kâm kapêr o:

—E mē atô na ate kagâ mûj pyr nē ho htŷx xâ hpôt mā tâm? Anē.

³ Hāmri nē tee ri mē piitâ mē hkapi nom nhūm ja kaxyw mēhō amrakati kumrêx. Kaxkwa kamā

amrakati nē pika kamā māñen amrakati nē pika hkrak ri amrakati. Nhýri mēhō kot kagà kaxkepta pyr nē hpôt nē omunh mā tām xwýnhja amrakati ho amrakati.

⁴ Nhūm tee ri mēhō japêr nom mēhō pumunh kêt nē. Pa tee ri ja hā omu nē ixkaprī htŷx nē inhmyr o xa.

⁵ Hāmri nhūm pahi hōja ixpumu nē inhmā:
—Kwa amȳr kêt nē. E mēhō mūj pumu. Juta kanrēhā htàmnhwý xihtŷx xwýnhta. Pahi Tawi kanrēhā htàmnhwý te kēp mry pê rēaw xihtŷx pyràk o hihtŷx xwýnh mūj pumu. Kot mē kām hkurê xwýnhjê kutā amnhī to htŷx nē mēmoj punuj piitā ho hapêx kaxyw mā xwýnh jakamā tapxipix na kot kagāta hpyr nē ho htŷx xà hpôt par mā tām. E ka omu. Anē.

⁶ Hāmri pa kuma nē hwýr rīt nē Jesusja pumu. Kot mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhírer xwýnhta mē ho amnhíptär o hkrī xà maati kapem xa. Mēmoj htīr pê kwat mē àptär tūm pê 24jê nhípôk ri xa. Mē kām hkurê xwýnhjaja kot hpír nhūm ra akupým htīr nē xa. Nom ra axtem nē xa. àhpumunh tŷxja te kot pahi xàhpumunh pyràk. Nē hpàr kēp 7. Nē no māñen kēp 7. Noja te Tīrtūm Karō pyrà nē kēp pika piitā hköt pa xwýnh. Â Jesusja axtem nē ãm anē pa omu.

⁷ Hāmri nhūm mē pahto amnhíptär o hkrī xwýnhta wýr tē nē ĩhkra kamā kēp kagà kaxkepta py.

⁸ Hāmri nhūm mē htīr pê kwat mē mē àptär tūmjaja hpar pê hkōn krā ho rôrôk nē hkrī hpa nē hipô nē hkrī. Piitā wiorâwti jamŷ nē ôr o xijere kamā mēhkuxwa xà jamŷ nē o hkrī. Nhūm Tīrtūm

krajaja Tīrtūm mā tanhmā amnhī jarēnh to nhūm mē mar o hkrī. Te xijere kamā mēhkuxwa xà hpār o hkrī pyrà nē mē kuma.

9-10 Jakamā nhūm mē hkōn krā ho hkrī xwÿnhjaja mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhhta kutā kām grer o hkrī. Mē grer nyw o kām gre nē kām:

Na prem apī ka atyk o mē piitā mē kot amnhī tomnuj pānhā amnhīrer pa.

Ahpÿnhā pika piitā hkôt mē urojē piitā hpānhā amnhīrer pa.

Nē ahpÿnhā ri mē kapēr xwÿnh kwÿjē piitā mē hpānhā amnhīrer pa. Atyk o mē kot amnhī tomnuj piitā hpānhā amnhīrer pa.

Jakamā nhūm mē kot akôt amnhī xunhwyr xwÿnhjaja kēp Tīrtūm kra nē ri pa.

Ka ra mē panhō Tīrtūm mā mē kēp patre kaxyw mē unhwÿ nhūm htem pika piitā hkôt mē ho amnhīptär o pa.

Tā atyk o ate pika piitā hkôt mē hpānhā amnhīrer jakamā kapxipix na ate kagàta pyr nē ho htÿx xà hpôt mā tām. Anē.

11 Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjaja nhÿhÿnh hapôj nē kuhê. Mē ohtô rax o ohtô rax. Ohtô rax o mē pajamaxpēr jakrenh. Hāmri nē Tīrtūm kot mē ho amnhīptär ã hkrī xà maatija wÿr mra nē kām hipôk pa. Nē mēmoj tûr nē kuhê xwÿnhjê mē mē aptär tûmjê mā hipôk pa nē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhhta mā kapēr.

12 Kàx pê kām kapēr nē kām:
Ām hāmri na pa htem amex o amex ã inhgrer o ixkuhê.

Mē ixrom axihtyx o axihtyx.

Nē mēmoj piitā anhōō.

Nē ate mēmoj piitā hkukamā axàhpumunh par.

Nē amex o amex jakamā na pa htem amā amex pix
ã inhgrer o ri ixpa. Anē.

13 Tā nhūm mēmoj piitā Tīrtūm mē Jejus wa kām wa
mex o wa mex ã harē. Pika hköt panhī nē mry nē
àk nē mēmoj piitāā. Nē pika hkrak ri nē gô hkrak ri
mēmoj piitāā. Nē mē htykjaja. Nhūm mē piitā wa
kām wa mex o wa mex ã wa harē nē wa kām:
E ate mē ixto amnhīptär ã akrī xà kamā akrī
xwÿnh mē kot mē ixte amnhī tomnuj pānhā
amnhīrer xwÿnh mē war amex o wa amex.

Nē war axihtyx o war axihtyx.

Nē war axàhpumunh o war axàhpumunh.

Na pa htem ã war ajarēnh anhŷr rāhā ixpa ho ixpa.
Anē.

14 Hāmri nhūm mēmoj tīr pê kwatjaja mē kuma nē
mē kām:

—Nà ãm hāmri na ka mē ã wa harēnh anē.

Wa mex o wa mex kumrēx. Anē.

Hāmri nhūm mē àptär tūmjaja Tīrtūm mē Jejus wa
hpar pê hkōn krā ho rōrōk nē hkrī hpa nē haxwÿja
wa kām wa mex o wa mex ã wa harē.

6

Kagà ho htÿx xà pê 7 jarēnh

Matêwre 24.3-14; Sikūn Tesarōn 2.3; Wam Juāw 2.18

1 Tā pa arī kaxkwa kamā mē pahte amnhī tom-
nuj pānhā amnhīrer xwÿnh kot tanhmā amnhī
nhīpēx to hā omunh o xa. Nhūm kagà kaxkepta py
nē wam ho htÿx xà pôt. Hāmri nhūm mēmo tīr pê

kwatjê hōja kapēr tŷx kumrēx. Te na katōtōk tŷx pyràk o mēhōj mā kapēr nē kām:

—E amnē mē ixwyr tē. Anē.

² Hāmri nhūm kawar jakajre nhÿhÿnh hwyr hpôx o tē. Nhūm mēhōja õ kuxê my nē hā nhÿ nē tē. Hāmri nhūm nhām mēhōja hwyr tē nē kām pahi hā mē ahkà htu. Hāmri nē kām tanhmā kapēr to nhūm kuma nē mē kot kām Tīrtūm mē Jeus wa kurê xwÿnhjê nhimex par kaxyw hakēx nē ma pika hwyr tēn wrȳ.

³ Hāmri nhūm mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhîrer xwÿnhja wam kagà ho htŷx xàta kôt axte ja pôt. Hāmri nhūm mēmoj tîr pê kwatjê hōja axtem mēhōj mā kapēr nē kām:

—E amnē mē ixwyr tē. Anē.

⁴ Hāmri nhūm kawar kamrêk mē hwyr hpôx o tē. Nhūm mēhō hā nhÿ nē tē. Nhūm nhām mēhōja kām wapo gō nē ma pika hwyr htêm nē wrȳk kaxyw hano. Kot hwyr wrȳk nē pikap mē pa xwÿnhjê kurê huk kaxyw. Mē kot axpēn par kaxyw ma mē hwyr kumē. Hāmri nhūm kuma nē wapota py nē hakēx nē ma mē hwyr tēn wrȳ.

⁵ Hāmri nhūm mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhîrer xwÿnhja kagà ho htŷx xà hō pôt. Na pre ra ho axkrut nē hpôt tā hpānhā axte hkôt ja pôt. Hāmri nhūm mēmoj tîr pê 4jē hōta mēhōj mā kapēr nē kām:

—E amnē mē ixwyr tē. Anē

Hāmri nhūm kawar tykre mē hwyr hpôx o tē. Nhūm hā ūr xwÿnhja mēmoj to peja xà hā parâs my nē o tē.

⁶ Hāmri nhūm mē htîr pê kwatjê rûm mēhōja kām kapēr nē kām:

—E kēr ka ma pika hwȳr mē hwȳr tēn wrȳ nē mē kām myt pyxi kamā mē àpênh pānhā mē kām mēmoj to hkryre nē anhō parâsta kamā ho peja nē mē kām òr o apa. Nom mē apkur xà hā orti nē wīhti ka mē kēp tanhmā ho hkêt nē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē hakēx nē ma tēn mē hwȳr wrȳ.

⁷ Tā nhūm mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwȳnhja axte kagà ho htȳx xà hō hpôt. Na pre ra ho axkrunēpxi nē hpôt tā hpānhā axte hkôt ja pôt. Hāmri nhūm mēmoj tīr pē kwat kot hitep xwȳnhja mēhōj mā kām:

—E amnē mē ixwȳr tē. Anē.

⁸ Hāmri nhūm kawar ràràare mē hwȳr hpôx o tē. Nhūm mēhō hā nhȳ nē tē. Hā ūr xwȳnh nhīxi na pre kēp “Mēhtyk” anē. Hāmri nhūm mēhōja kām kapēr nē kām:

—E ma pika hwȳr wrȳ nē tanhmā mē ho kē mē ohtō nē tanhmā amnhī to nē axkaprā. Kē mē hkwȳjaja pijapu kamā axpēn pa nē mē hkwȳjaja prām xàj ty nē mē hkwȳjaja tanhmā à htȳx kute kamā ty. Nē mēmo mry xoprēja mē hkwȳjē pa. E ma mē hwȳr wrȳ nē tanhmā mē ho ho apa. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē hakēx nē ma pika hwȳr tēn wrȳ. Hāmri nhūm mē htykjé papxàja tanhmā amnhī to nē te kot hā jēt nē ma hkôt mōr nē pika hwȳr wrȳk pyràk pa pre arī omunh o xa.

⁹ Hāmri nhūm mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwȳnhja axte kagà ho htȳx xà hō hpôt. Na pre ra ho kwat nē hpôt tā hpānhā axte ja pôt. Hāmri nē hpôtja kôt pa ra mē kot Tīrtūm mā mēmoj nhōr xà hā mēsti pumu. Nē hkrak ri mē hkarōjē pumu. Mē kot hkwȳjē hkôt ri mē kām Tīrtūm kapēr

jarēnh nē Jejus kēp mē õ Pahihti hā harēnh o pa nhūm mē kot hā mē hpar xwÿnhjê karōja pa pre mē omu. Nhūm mē mēsti hkrak ri amnhī to Tīrtūm wyr o hkrī. ¹⁰ Kŷx pê kām kapēr nē kām:

—Ām hāmri amex o amex Pahi Maati. Aa ate mēmoj tā tanhmā amnhī to axêx to hkêt kumrēx. Kwa xà kot kaj tokyx pika hkôt mē kot mē inhīmex xwÿnhjaja tanhmā mē ixtā mē ho nà? Anē.

¹¹ Hāmri nhūm mēhōja mē hwyr tē nē mē kām mē ê jakajre gō nhūm mē hagjē. Hāmri nhūm mē kām:

—E mē mamrī atar akôkôt o akrī. Koja Tīrtūm kormā tanhmā mē kot mē atomnuj xwÿnhjê ho hkêt nē. Kê mē axte mē apyra nē mē akwyjē nhīmex mān. Koja mē Tīrtūm jamaxpēr xà hkôt axte mē akwyjē pa nhūm rī kormā mē ato hpim-ràtā tanhmā mē atā mē hipêx to. Jakamā e mē atar kutêp māmrī akôkôt o akrī. Anē.

¹² Hāmri nhūm mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhhta axte kagà ho htŷx xà hō hpôt pa omu. Na pre ra ho 5 nē hpôt tā hpānhā hkôt axte ja pôt. Hāmri nhūm pika htertet tŷx kumrēx. Nē mytyi ahtyk nē mytwryre te kēp mē hkamrō kamrēk tŷx pyrà nē ajêt.

¹³ Nē kanhēti tanhmā amnhī to nē axrē nē pikap rôrôk pa. Te kôk xâpēr tŷx nē kot pârerekre kormā ràx tā kot kām hikranh par pyrà nē piitā rên̄h pa nhūm rôrôk.

¹⁴ Hāmri nhūm kaxkwaja te kagà kaxkep pyrà nē amnhī to kaxkep o tē. Nē pika piitā hkôt kēn prêk nē hixêt prêk maati piitā te hkrī xà rûm hapôx nē mrar nē nhām hkrī pyràk. Nhūm gô hipôk piitā haxwÿja te hikwÿ xà rûm hapôx nē mrar nē nhām hikwÿ pyràk. Pika htertet tŷx nhÿ hā ā mēmoj

amnhī nhīpēx anē. ¹⁵ Hāmri nhūm pika hkōt mē piitā tee ri mēmoj ā amnhī nhīpēx anhȳr ā omu nē kām ma nē htertet tȳx kumrēx. Mē ho amnhīptār xwȳnhjaja nē pōristi krāhtūmjaja nē mē kot amnhī to rūnh xwȳnhjaja nē mē hihtȳx xwȳnhjaja nē mē kām mē àpēnh xwȳnhjaja nē amnhī mā mē àpēnh xwȳnhjaja. Ām piitā mēmoj ā kot amnhī nhīpēx anhȳr ā omu nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē kām ma ho kām ma. Hāmri nē hpimxur kaxyw ma kēn prēk kre japēr o hprōt nē mra. ¹⁶⁻¹⁷ Hāmri nē amnhī to kēn prēk wȳ nē kām:

—Kwa na ra mē ixto amnhīptār ā hkrī xà maati kamā hkrī xwȳnh mē kot mē ixte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwȳnhta wa mē ixtomnā gryk tȳx kumrēx. Ra wa kot tanhmā mē ixtomnuj to xà hā arīgrotā kato. Koja wa mē ixtomnuj tȳx nē pa mē kutā hkēt nē. Kwa tokyx mē inhīpy arôrōk nē wa kēp mē ixto amūxu. Anē.

7

Mē kot Tīrtūm mā hkrajē kagà *Apokarip 9.4*

¹ Tā pa arī kaxkwa kamā mēmoj pumu. Nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrȳk xwȳnh pē k watja piitā ahpȳnhā pika nhītep xà hkōt kōk jatur xà hā hamȳ nē ho kuhē. Pika piitā hkōt kōk hpinhkrēnh par nē àpēr kēt nē gō xujanār kōt àpēr kēt kaxyw hatur xà hā hamȳ nē ho kuhē. Nē pà piitā hkōt àpēr nē tanhmā pī hkwȳ ho pymaj nhūm mē ā amnhī nhīpēx anē nē nē hatur xà hā hamȳ nē ho kuhē.
² Na pre ra Tīrtūm ja hā mē kām karō nē mē kām:

—E kēr ka mē ma pika hwȳr wrȳ nē pika nē gō xujanārja tanhmā wa homnu hto. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē hwȳr wrȳ nē kormā nē kōk ho htȳx. Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnhjē hōja myt japōx xà rūm mē hwȳr hpōx o tē. Nē īhkra kamā mē kot Tīrtūm kra hā mē hixi jarēnh xà hā kagàta py nē o tē. Hāmri nē kàx pē mē kot pika mē gō xujanār homnu mā xwȳnhjē mā kapēr nē mē kām:

³ —Kwa taxy pa Tīrtūm krajē nhōkrā kagà hpa mān. Kēr ka mē omu nē mē tapxipixjaja tanhmā mē ho hkēt nē. Anē.

⁴⁻⁸ Hāmri nē mē hkagà pa. Ahpȳnhā Ijaew pigrànħ xwȳnhjaja mē ho ohtō rax kumrēx nē tanhmā mē hkagà hto. Pa tanhmā mē kute hā mē harēnh ma nhūm xep mē ohtō rax kumrēx.

Juta kamā mē kēp 12.000.

Nē Rupē kamā mē kēp 12.000.

Nē Gax kamā mē kēp 12.000.

Nē As kamā mē kēp 12.000.

Nē Natari kamā mē kēp 12.000.

Nē Manase kamā mē kēp 12.000.

Nē Simeāw kamā mē kēp 12.000.

Nē Rewi kamā mē kēp 12.000.

Nē Isaka kamā mē kēp 12.000.

Nē Jepurō kamā mē kēp 12.000.

Nē Juje kamā mē kēp 12.000.

Nē Pējamī kamā mē kēp 12.000.

Ã mē ohtō rax kot anhȳr. Hāmri nē mē piitā mē pikamȳr par kām mē kēp 144.000. Piitā kēp Apraāw kanrēhā htāmnhwȳ na pre mē. Tā ã axpēn kaxyw mē ohtō rax kumrēx kot anhȳr tā nhūm mē hkagà pa.

*Tīrtūm kra hkwȳjē jarēnh
Apokarip 14.1-5*

9 Tā pa axtem mēmoj pumu. Nhūm mē ohtō rax nē Tīrtūm nhō krī kamā kuhē. Ahpȳnhā ri pika piitā hköt mē urojaja. Nē ahpȳnhā ri mē kapēr xwȳnhjaja nhūm prem pika piitā kurūm kot mē ho amnhīptār ã hkrī xà maatija kamā hkrī xwȳnh pē Tīrtūm mē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwȳnhja wa kutā kuhē. Mē ohtō rax kumrēx jakamā pa tee ri mē piitā mē ho kōta hpar prām kapry. Nē piitā ê jakare kamā kuhē. Nē hkīnh nē hkīnh xàj pô hkwȳ jamȳ nē ho àpēr o kuhē. **10** Hāmri nē kȳx pê Tīrtūm mē Jejus wa kām kapēr nē wa kām:

Hēxta waa nē. War amex o war amex Pahi Maati. Na ka pre Akra Jejus kukwak ri mē ixte amnhī tomnuj ã tanhmā mē ixtō hkêt nē.

War ajamē mē ixfamā axukaprī rāhā ho apa xwȳnh na ka wa.

Jakamā pa mē inhmex nē war awȳr api nē war akuri inhmex nē ijamatēktati nē ixpa ho ixpa.

Ām hāmri na ka hte wa mē ixtō mex rax kumrēx o apa. War amex o war amex. Anē.

11 Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrȳk xwȳnhjaja Tīrtūm krī xà mā hipôk nē hkōn krā ho rōrōk nē hkrī hpa. Nē mē àptār tūmjē mē mē htīr nē kuhē xwȳnhjaja mē īhkō hā kām hipôk nē wam tajē pyràk nē hkōn krā ho rōrōk nē hkrī. Hāmri nē mē ohtō kot Tīrtūm mē Jejus wa kām kapēr ã mē kuma hāmri nē Tīrtūm ã hpijaàm kaxyw hpar pē htu mȳr pē hikwȳ hpa nē kām mex o mex ã harē nē kām:

12 “Ãm hāmri na mē ã ajarēnh anē Tīrtūm. Amex o amex.

Na ka hte mē ixto mex o apa.

Mē ixrom axàhpumunh o axàhpumunh.

Nē mē ixrom axihtȳx o axihtȳx.

Jakamā na ka hte mē ixpiitā mē ixto mex kumrēx rāhā ho apa.

Ã ate anh̄yr rāhā o rāhā jakamā na pa htem amā amex o amex ã ajarēnh rāhā ho ixpa.” Anē.

13 Hāmri pa mē omunh o ixām rōm nhūm mē àptār tūmjē hōja ixw̄yr tē nē mē ê jaka kamā mē hkīnh xāj pō jamȳnh nē ho kuhē xw̄yñhjē hā ixfukja nē inhmā:

—E mān ate mē ê jakare kamā mē kuhē xw̄yñh mūjjē pumunh nà? Tanhmā na prem amnhī nhūpēx to nē amnē api? Xà ate mē omunh? Anē.

14 Hāmri pa kuma nē kām:

—Nà ixte mē omunh kēt. Kēt ka na ixrom ate mē omunh. Anē.

Hāmri nhūm inhmā mē harēnh o:

—Nà na pre mē hkw̄yjaja Jejus ã mē homnuj tȳx kumrēx nē mē kupa. Tā mē kēp Jejus kw̄y jakamā na pre mē nē mē kot amnhī tomnuj o hapēx nē te amnhī kamrō ho mē nē mē kot amnhī tomnuj piitā kuhōnh par pyrāk o mē hipēx. Jakamā nhūm mē ê jaka kamā mex nē hkīnh tȳx nē pa.

15 Nē Tīrtūm kot mē pahto amnhīptār ã hkrī xà maati kutā kām mex o mex ã harēnh rāhā ho kuhē.

Na hte mē ho mex rāhā ho pa. Mē hkōt pa ho pa jakamā koja mēmoj tanhmā kēp mē ho hkēt nē.

16-17 Nē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrер xw̄yñh kot Tīrtūm krī xà maati kamā ãm

xwÿnhta na hte mĕ hamăr mex răhă ho mĕ hkôt pa.

Te mĕ kot mĕ hkrit jamăr mex pyràk.

Nĕ te mĕ kot mĕ hkrit kōm o pa nhŭm htîr nĕ pa pyràk.

Koja mĕ kuri htîr tûm nĕ hkôt pa ho pa.

Nĕ axte kâm prãm kêt nĕ.

Nĕ axte kâm kôr kêt nĕ.

Nhŭm arîgro htÿxa axte mĕ hkà ho hxêt kêt nĕ.

Koja Tîrtûm te mĕ kot mĕ hkra no kagô nhînhînh par pyràk o mĕ hipêx nhŭm mĕ axte hkapri nĕ mýr o pa hkêt nĕ.

Pânhă hkînh nĕ mex răhă kuri pa ho pa. Anë.

8

Kagà kaxkep o htÿx xà kot hitep jarênh

¹ Tâ pa arî kaxkwa kamă mĕmoj pumu nhŭm mĕ pahte amnhîi tomnuj pânhă amnhîrer xwÿnhja kagà kaxkep o htÿx xà kot hitepta pôt. Hâmri nhŭm kaxkwa kamă mĕmoj piitâ hpinhkrênh pa nhŭm mĕhõ kapêr kêt kumrëx. Nĕ hpinhkrênh par o ra hâ ahtûm ry mex nĕ.

² Hâmri nhŭm Tîrtûm kutâ kapêr o wrÿk xwÿnh pê 7 nĕ mĕ kuhê xwÿnhjaja. Nhŭm kapêr o wrÿk xwÿnhjê hõja mĕ hwÿr tê nĕ mĕ piitâ mĕ kâm pifti gõ.

³⁻⁴ Hâmri nhŭm kapêr o wrÿk xwÿnhjê hõja ôr o xijere py nĕ Tîrtûm mă mĕhkuxwa xà ho xêt xà hă mĕs kunîhti hwÿr o tê. Mĕ ho amnhîptâr ã hkrî xà maati kutâ ôr o mĕstija wÿr o tê nĕ kuri o xa. Hâmri nhŭm mĕ kâm kamă mĕhkuxwa xà hkwÿ runh rax nĕ nhŭm mĕsti hă ho xêt o xa. Rôm nhŭm Tîrtûm krajaja Tîrtûm mă tanhmă amnhî jarênh to.

Jakamā nhūm mēhkuxwa xà xêt kūm mē mē kot Tīrtūm mā amnhī jarēnh xàja mē nhūm ahkà nē Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnh nhīhkra kamā xijere rūm Tīrtūm kutā kàx mā àpir o pa.

⁵ Hāmri nhūm kapēr o wrȳk xwȳnhja xijere kamā kuwy hpôk kwȳ ho nȳt nē ahpar mā pika hwȳr kumē nhūm ma tē nē pikap tēm nhūm pika htertet tȳx nē kamā na katōtōk nē haxēnh nē hkrakrak.

Mē kot pifti kakôr ã mē harēnh

⁶ Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnh pē 7 kot pifti jamȳnh xwȳnhjaja ra kot pafti kakôr mā.

⁷ Jakamā nhūm wamta õ pifti kakô nhūm na mē te kot jēr krā jakot pyràk xwȳnh mē kuwy te kot mēmo kamrō kamrēk pyràk xwȳnhhta pikap rōrōk pa. Nē nhȳhȳnh pika hkwȳ ho rax nē ho kaxàr pa. Nē pōti nē akunī hkwȳ ho rax kumrēx nē ho kaxàr pa. ⁸ Hāmri nhūm wam ãm xwȳnh nhījuk ri ãm xwȳnhja õ pifti kakô nhūm mēmoj te kēn krā hprēk pôk pyrà nē kaxkwa rūm ahpar mā tē nē gô xujanār nhīkjê kamā hpôk rāhā tēn mrō. Hāmri nhūm gô nhīkjê kamā gôja mēmo hkamrō hā amnhī jahkre hpa. ⁹ Jakamā nhūm gôx kām mēmoj htīr nē ri mrar xwȳnhjaja pikaprār pa. Nē gôx kām pàr gô krāhkà hā pa xwȳnhja haxwȳja gjêx pa. Nē pàr kām mē pa xwȳnhjaja haxwȳja hagjê nē pikaprār pa. No nhūm gô mex kām pàr kām mē pa xwȳnhjaja mē kurom arī htīr nē.

¹⁰ Tā nhūm wam ãm xwȳnhhta wa hijuk ri ãm xwȳnhja õ pifti kakô. Hāmri nhūm kanhēti rax kumrēxja axta nē hpôk o ma ahpar mā tēn pikap tēm nē pyhti nē hino hkwȳ ho ohtō nē homnu hpa.

¹¹ Kanhēti nhīxi pē na pre “mēmoj xȳ xà” anhȳr

jakamā nhūm tēm nē pyhti nē hino hkwȳ ho ohtō nē homnu pa. Nhūm prem hwȳr mra nē hkwȳ janhi nē ho iixkō nhūm y nē nhūm mē ohtō nē ho iixkō nē axkaprā.

¹² Hāmri nhūm hpānhā Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnhjē hōja ō pifti kakō. Na pre ra ho axkrunēpxi nē hkakōr tā hpānhā ra axte hō ja kakō. Hāmri nhūm mēhōja tē nē myyti kura nhūm hkwȳ ahtyk nē hirā hkēt nē. Nhūm mytwrȳre nē kanhēti mā ho anē nē myyti pyrā nē hkwȳ ahtyk nē hirā hkēt nē harir. Jakamā nhūm kamāt kām hirā mex kēt nē. Nē arīgro hā myyti ja haxwȳja hirā mex kēt nē.

¹³ Hāmri pa kaxkwa kamā àanhāhti pumu nhūm kȳx pē ri htor o pa pē tanhmā kapēr to nē kapēr o:

—Hēxta waa nē. Kormā kot pifti kakōr xwȳnhjaja axkrunēpxi nē kormā hkakōr kēt nē. Koja mē tokyx hkakō nhūm pika hkōt ri mē pa xwȳnhjaja amnhī xà htȳx kamā hamak tȳx o pa. Na pa tee ri mē hkukamā ijamaxpēr nē inhmā mē hkaprī htȳx nē. Hēxta waa nē. Koja mē omnuj tȳx kumrēx. Anē.

9

¹ Tā pa axte mēmoj pumu. Nhūm Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnhjē hō ō pifti kakō. Na prem ra ho kwat nē hkakōr tā hpānhā axte hōja ja kakō. Hāmri nhūm kanhēti hō axta nē pikap tēm kurē kumrēx nhūm mēhōja omu nē hwȳr tē nē kām mēmoj tā saf gō. Satanasti jagjēnh xà hā ahkre xupȳm o htȳx xà hā safja nhūm kanhēti mā kugō.

² Hāmri nhūm kupy nē ahkrehtita wȳr o tē nē kahē xà mē nhūm kurūm kuwy hkūm hapōx rax

nē. Nē ma kàx mā àpir o pa nē myyti hpro hpa nhūm kamàt kô rax kumrēx.

3-11 Nē kuwy hkūmja rūm mēmoj te krit pyràk xwýnh kwýjaja pikap rôrôk nē kuhê. Te kot krit pyràk tā mē hkuk te panhī hkuk pyràk. Nē mē hkrā hkī te mēnijē hkrā hkī jajpê pyràk. Nē ôr o mē ahkà jagjê. Nē mē wa jajpê htýx kumrēx. Te rēäwti xwa jajpê pyràk. Nē kàx o mē hinô hkà. Nhūm mē htor o hara hkoko htýx o mra. Te ho kawar xohtō pijapu kaxyw kot mē hkjênh xà kamā mē htur nē mē hkjênh o hpröt nhūm hkoko htýx pyràk. Nē mē hkamnhwýr o pa kaxyw mē hanhyja te kot makre janhy pyràk. Æ kriitija kot anhýr. Nē te nhýhým oprê kaxyw nojarêt nē mē hkrit kawar hā hikukrêx mex rēnh pyràk. Mēõ pahija ahkre xupýmta kamā kêp mē hkrâhtûm. Ijaew kapēr kām hixi pê “Apatō.” No Gres kapēr kām kêp “Aporiaw.” No mē pakapēr kām kêp “mē hpar o pa xwýnh.” Hämri nhūm Tîrtûm kriiti mā kapēr nē mē kām:

—E kér ka mē ma pika piitā hkôt te makre kot amnhī nhípêx pyrà nē ri mē hkôt mē hkamnhwýr o apa. Æ amnhī nhípêx anhýr o mē atā mytwry pê sîk. No ãm kér ka mē hpar kumrêx kêt nē. Æm mē kot amnhī xà htýx kām hamak pix kaxyw tanhmā mē ho ho apa. Te makre kot mē hkamnhwýr nhūm à htýx kumrêxta pyràk. No mē ate mē hkamnhwýr nhūm mē hkamnhwýr xàja koja à htýx o makre kot mē hkamnhwýr jakre. Nôm ra mē kot Tîrtûm kra hā mē hkagà xwýnhjaja kér ka mē omu nē ãm mē omu nē tanhmā mē ho hkêt nē. Mē kêp ixkwý na mē. Nē pô nē prât ka mē ãm omu nē tanhmā ho hkêt nē. Æm mē kot panhī nhôkrâ kagà hkêt xwýnh

pixjaja ka ã mĕ hipêx anhŷr o ri mĕ hkôt apa. Nom kér ka mĕ hpar kêt nĕ. Kê mĕ tee ri amnhĩ xà hã maj kãm tokyx htyk nĕ hapêx prãm hkaprÿ ho pa. E ma mĕ hwŷr mra nĕ ã mĕ hipêx anhŷr o ri apa. Anẽ.

Hãmri nhûm mĕ kuma nĕ ma mĕ hwŷr mra.

12 Na ra pika hkôt wam mĕ homnu xà pyxi nĕ hapêx. No ãm arĩ hamëxkrut.

13 Jakamã nhûm Tîrtûm kapêr o wrÿk xwŷnhjê hõja axte õ pifti kakô. Na prem ra ho sîk nĕ hkakôr tâ axte hkôt hõja hkakô. Nhûm Tîrtûm kutâ ôr o mësti rûm mëhõja tanhmä kapêr to. Mësti janhâ rûm kapêr. **14** Pifti kakôr xwŷnhta mă kapêr nĕ käm:

—E na ra mĕ kot mĕ hkwŷjê nhîmex ã arîgrota kato. Jakamã kér ka ma pyhti pê Erax wŷr wrÿ nĕ gô mŷ ri Satanasti mă mĕ àpênh xwŷnh pê kwatja pumu. Na prem ra mĕ hpa hpre nhûm mĕ gô mŷr ri arĩ hkrí ho hkrí. Ka mĕ omu nĕ mĕ käm mĕ hpa hpre xà hpôt pa kê mĕ ma mĕ hkôt ri mĕ hpar o pa. Anẽ.

15 Na pre ra Tîrtûm mĕ kot mĕ hkwŷjê nhîmex o pa kaxyw mĕ kurê nĕ gô mŷ ri mĕ unhwÿ nhûm mĕ kormä mĕ hpar xà hã arîgro jamär o hkrí. Jakamã nhûm ã pifti kakôr xwŷnhta mă mĕ harênh anẽ nhûm kuma nĕ ma t  n  m  hwŷr wrÿ n  m  k m m  hpa hpre x  hp t pa. H mri nhûm m  ma pika piit  hk t ri m  hpar o m  hk t pa. N  m  ho oht  rax kumr x n  m  himex. **16** N  ma amnh  k t p risti ho oht  rax n  o pa. Piit  kawar ã hkr  n  m  hk t hpr t n  hkoko ho mra. M  k p 200.000.000 h  m  har n pa m  har n ma. M  oht  rax o m  oht  rax.

17 Na pa pre arī te ixpimtir kām mē omunh pyràk. Nhūm kawar ā mē hkrī xwÿnhjaja. Mē hinô kàja axtem kàx o. Nē hkamrêkja te kuwy hpôk kamrêk pyràk. Nē ràràrja te mē hkurôt kane xà pê ēsôf ràràr pyràk. Nē kakrā htyk. Ā kàx o mē hinô hkà kot anhÿr. Nē mē hkrit kawarti hkrâja te rêawti krâ pyràk. Nē mē hakwa rûm kuwy hpôk mē ēsôfti mē kuwy hkûm axpën kôt hapôx o pa. **18-19** Nē kawarti jamy axtem te kêt kagâ xoprê hkrâ pyràk nhûm mē hamy ho mē hkamnhar o mē kupa. Nē mē hakwa rûm kuwy hkûm mē kuwy hpôk mē ēsôfti hapôx xwÿnhta mā mē ho anë nē. Jakamâ nhûm kawartijaja mē hkôt ri hamy mē hakwa ho mē hpar o pa nē mē ohtô rax kumrêx nē mē himex.

20-21 Tâ nom nhûm arî mē htîr nê ri mē pa xwÿnhjaja. Mē kot mē hkwÿjê hpar kêt xwÿnhjaja hâmri ja hâ mē omunh tâ arî amnhî tomnuj o pa nê kâm urer kêt nê. Arî tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa. Axpën pê hprô nê mjên o amnhîkati nê axpën pê ahkî. Nê axpën par o ri pa nê tanhmâ axpën xy hto ho pa. Ā htÿx ri amnhî nhîpêx anhÿr o pa nê kâm urer kêt nê. Ām Satanasti hkôt pix mā ri amnhî nhîpêx o pa. Nê amnhîm sânti hkwÿ nhîpêx. Pî ho hipêx nê kàx o hipêx nê kën o hipêx. Nê hipêx pa nê amnhî to hwÿr o pa. Nom mo kot mē mar kaxyw sânti jamak kre? Nê kot mē omunh kaxyw mo no? Nê ri mrar nê mē ho utâr kaxyw mo hte? Na htem arî ā amnhî to hwÿr kaprÿ anhÿr o pa.

10

Kagà kaxkep grire jarënh

¹ Tā pa arī mēmoj pumu. Nhūm axte Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnh xihtȳxjē hōja pika hwȳr wrȳk o tē. Nē ēja kakrā ho na pre. Nē hkra mȳ ri màxwȳxti ajēt. Nē hkuk te myt no kamā hirā htȳx pyrāk. Nē akutā hte kamā te kuwy hpōk pyrāk. ²Nē īhkra kamā kagà kaxkep grire ra pipōt nhūm ma o tē nē o wrȳ nē o xa. Nē gō xujanār kām upōk rūm hte xām nē kȳx pē amgrà kamā apke rūm hte xām nē o xa pa ixprī hā omu.

³ Hāmri nhūm kàx pēē amȳra. Te rēāw hkàr tȳx pyrāk. Nhūm hpānhā kaxkwa kamā mēhōja kām kapēr. Te na katōtōk o 7 wēs pyrāk pa ixprī hā tanhmā kapēr to hā kuma. ⁴Hāmri nē ra mē amā ā kagà kaxyw nhūm mē ja nē inhmā kapēr nē inhmā:

—Kwa nà kwarī ja kot kaj hā kagà hkēt nē. Ām ja pix kot kaj akwȳjē mā hā kagà hkēt nē. Ām kapxipix mān ama nē ri hā apa.

Anhȳr jakamā pa mē amā hā kagà hkēt nē. Ām papxipix kuma nē ri hā ixpa.

⁵ Tā nhūm Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnh kot gō xujanār kām upōk rūm hte xām nē apke amgrà kamā ām xwȳnh ta hāmri Tīrtūm nhȳ hā kapēr kaxyw nē kānhmā īhkra pē. ⁶⁻⁷Tīrtūm pē kaxkwa nē pika nē gō xujanār o kator nē kamā kot mēmoj piitā ho kator xwȳnhja. Nē htīr rāhā nē pa ho pa xwȳnhja. Nhūm ū hā kapēr nē kapēr o:

—E hāmri. Amnepē mā na pre Tīrtūm ū hā mē kām kapēr o ri mē pa xwȳnhjē mā tanhmā amnhī kukamā amnhī jarēn to. Tanhmā kot pika piitā hköt mē pa xwȳnhjē nhīpēx to hā amnhī jarē. Nē mēmo arīgro hā mē kot amnhī tomnuj mȳrapē

tanhmā kot mē hipêx to hā mē hkukamā mē hā amnhī jarē. Tā ra ã mē hipêx anhŷr xà hā arīgro kato. Jakamā koja kapēr o wrŷk xwŷnh kot hitepta õ pifti kakô hāmri nhūm mēmojja ã amnhī nhîpêx anhŷr kurê kumrēx. Ām hāmri na pa mē amā ja jarē. Anē.

8 Pa mar o ixām rōm nhūm wam inhmā kapēr xwŷnhta axte inhmā kapēr nē inhmā:

—E ma pika hwŷr wrŷ nē gó xujanār kām upôk rūm hte xām nē amgrà kamā apke rūm hte xām xwŷnhta wŷr tē nē kēp kagà kaxkep grire pipôt xwŷnhta py. Anē.

9 Hāmri pa kuma nē ma hwŷr wrŷ nē hā kuwŷ nhūm inhmā kugõ nē inhmā:

—E mī. Apy nē akrē. ànhre. Te kot menh xành pyràk. Nom kot kaj akrē nē anhōhy xà. Nom māmrī apy nē akrē. E mī. Anē.

10 Hāmri pa kēp kupy nē hkaki nhūm ànhre. Pa hkrēr pa hāmri nē inhōhy xà kurê kumrēx.

11 Hāmri nhūm kot inhmā õr xwŷnhta inhmā:

—Nà ãm hāmri na ka apy nē akrē. Jakamā kēr ka ano ho ate mēmoj piitā omunh xwŷnhja nē ajamak o ate mēmoj mar xwŷnhja nē ate tanhmā Tīrtūm kapēr mar toja ka piitā hā kagà hpa. Hāmri nē ate omunh xà hköt akwŷjê mā piitā harēnh o apa. Mē kot nhŷrmā Tīrtūm kot tanhmā mē piitā mē hipêx to hā harēnh mar kaxyw. Ahpŷnhâ ri pika piitā hköt mē urojê piitā koja nhŷrmā ã mē hipêx anē. Ahpŷnhâ ri mē kapēr xwŷnh piitā. Nē mē õ pahijaja. Ām mē piitā koja nhŷrmā ã mē hipêx anē. Anē.

11

Tīrtūm nhŷ hã kapẽr xwŷnh pijakrut wa harẽnh

¹ Tã nhũm měhōj inhmā měmoj to mīdi xà hã pī ryre gō nē inhmā:

—E ja py nē Jerujarẽ hwȳr wrȳ nē kamā Tīrtūm mā amnhī jarẽnh xà hã ixkreja o mīdi. Nē ixkre kamā amnepêm mě kot amnhī tomnuj pānhā Tīrtūm mā ôwēhti nhōr xà hã městita mā ho anē nē ho mīdi. Nē ixkre kamā mě kot Tīrtūm mā amnhī jarẽnh o mě hkrī xwŷnhjaja ka aprī hã mě ho kōta.

² —No ixkre kapem pikaja ka ho mīdi hkêt nē. Ra Tīrtūm kot mě kot amnhī tomnuj xwŷnhjê mā hkaga jakamā koja mě htȳx ri kām hprām xà hkôt tanhmā homnu hto ho pa. Nē Jerujarẽ piitā hkôt ri homnu ho paja ã hã amgrà axkrunêpxi nē hkôt mytwrȳ kēp 6.

³ —Koja Tīrtūm ma ÿ hã kapẽr xwŷnh ho haměxkrut nē mě hwȳr wa kumě nhũm wa ma mě hwȳr wrȳ nē mě kām Tīrtūm kapẽr jarẽnh o ri mě hkôt pa. Hāmri nē tee ri mě kot tanhmā amnhī tomnuj to hã mě omu nē hkaprī nē. Hāmri nē wa hkaprī xàj xak punure kaxô nē haxà nē mě kām Tīrtūm kapẽr jarẽnh o ri wa pa hã amgrà axkrunêpxi nē hkôt mytwrȳ kēp 6. Jakamā e. Pīja py nē ma mě hwȳr wrȳ nē ixkreta o mīdi. Anē.

⁴ Wa pijakrut wa kot Tīrtūm nhŷ hã kapẽr jarẽnh o wa pa xwŷnhta wa. Na htem wa kot amnhī nhípêx ã wa harẽnh ma nē měmo pī hpàr pē oriwēhti kot tanhmā amnhī nhípêx toja mā hamaxpẽr kurê kumrẽx. Nē amnepêm Tīrtūm nhŷ hã kapẽr o pa xwŷnh pē Jakaris kot kanê hpôk xāmta mā māänēn hamaxpẽr. Oriwēhti xôja htwȳm

rax kumrēx nhūm htem htwȳm opōj nē ho kanē ho nyt nē hpōk nē kȳx pē unhwȳ nhūm mē piitā hirā kamā rīt mex o ri mra. Nē kanē hpōk mexja te kot Tīrtūm kapēr pyràk. Nē kanē xām xāja te kot Tīrtūm nhȳ hā kapēr jarēnh o wa pa xwȳnhhta wa uràk. Nē oriwēhtija haxwȳja te kot wa uràk. Ra Tīrtūm Karō kot wa hkarō mā àr jakamā na hte wa hprī hā mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh o pa nhūm mē kot mar xwȳnhjaja te kanē nhīrā kamā ri rīt mex nē ri pa pyrà nē hprī hā mar tȳx nē.

⁵ Tā koja mēhō tanhmā wa hipēx to kaxyw wa hwȳr tē nhūm wa hakwa rūm kuwy hpōk kato nē kot tanhmā wa ho mā xwȳnhhta o hxēt o kupī.

⁶ Nē koja wa Tīrtūm xàhpumunh tȳx xà ho tanhmā ri mē hā mēmoj nhīpēx to pē mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkōt pa. Jao tanhmā na hto nhūm mē hā wrȳk kēt ry nē. Rȳ tanhmā mē kēp gō hto nhūm mē hkamrō hā mē kēp amnhī jahkre. Koja wa ã Tīrtūm nhȳ hā mē kēp mēmoj nhīpēx anhȳr ho wa pa. Nē xatā wa kām hprām xà hkōt tanhmā mēmoj tomnu hto. ⁷ Nē mē kām kapēr o pa pē ã mē hipēx anhȳr o wa hā amgrà axkrunēpxi nē hkōt mytwry kēp 6 nē rī kormā ho hapēx. Hāmri nhūm ahkre xupȳm rūm Satanasti nhō kōwenatōja kato nē ma wa hwȳr tē nē nhȳri pry kahti ri wa unē nē wa kupī nhūm wa pry kamā ty nē nō. ⁸ Hāmri nhūm mē wa haxār kēt nē nhūm wa arī pry kamā nō. Krī kapem na prem pī kahpa hā Jejus nhō nē kupī. Krī nhō xwȳnhjaja mē kot amnhī tomnuj tȳx xwȳnh na mē. Te ho amnepēm krī pē Sotō mē pika pē Ejit kamā mē kot amnhī tomnuj xwȳnhjē kot amnhī nhīpēx pyràk. ⁹ Jakamā nhūm mē kot wa haxār nē axpēn

kurē nhūm wa pry kamā arī ty nē nō nhūm mē piitā wa hwȳr mra nē wa omu. Nē ahpȳnhā krī piitā hköt mē pa xwȳnhjaja tanhmā amnhī to nē ja hā wa omu. Ahpȳnhā ri pika piitā hköt mē urojaja. Nē ahpȳnhā ri mē kapēr xwȳnh piitā. Hāmri arī ahpȳnhā mē õ krī kamā pa htā tanhmā amnhī to nē wa htyk ā wa omunh ā hā apkati axkrunēpxi nē hköt hā myt ahpa. ¹⁰ Koja mē wa htyk ā wa omu hāmri nē hkīnh nē. Nē hkīnh xà axpēn mā hkīnh xà nhōr o pa. Wa kot kormā htīr ri tanhmā mē homnuj to ho ri mē hköt paja mā hamaxpēr nē wa htyk ā wa omu nē hkīnh tȳx nē.

¹¹ Tā koja wa htyk ā apkati axkrunēpxi nē hköt hā myt ahpa hāmri nhūm Tīrtūm wa kamā htÿyxà rē nē akupȳm wa ho wa htīr nhūm wa kānhmā xa nē ri mra. Hāmri nhūm mē kot wa omunh xwȳnhjaja tee ri hā wa omu nē kām wa uma htÿx kumrēx. Ām kām wa uma ho kām wa uma.

¹² Hāmri nhūm kaxkwa kamā mēhōja wa kām kapēr nē wa kām:

—E war amnē mē ixwȳr war api. Anē.

Hāmri nhūm wa kuma nē ma kakrā kamā àpir o mō. Nhūm mē kām wa hkurē xwȳnhjaja tee ri wa àpir ā wa omu.

¹³ Hāmri nhūm pika htertet tȳx nē. Nē krī kamā ixkre ohtō nē gràn̄h pa nē mē hkwȳ nhīmx rax nē nhūm mē ohtō rax kumrēx nē axkaprā. Mē kēp 7.000 nē pikaprār pa. Hāmri nhūm arī mē htīr nē ri mē pa xwȳnhjaja tee ri mē omu nē kām ma xàj htertet tȳx nē axpēn mā:

—Kwa Tīrtūm mān ā mē panhīpēx anē. Hihtÿx o hihtÿx jakamā kaxkwa rūm ā mē panhīpēx anē pu mē pahpiitā pano ho ixkre pigranh ā omu. Anē.

14 E na ra amnhī xà htìyx kamā hamak xàja hamēxkrut nē hapêx. Tā no ām arī mē kaxyw pyxi nē arīk.

*Mē kot pifti kot hitep kakôr ã harēnh
Apokarip 4.8, 5.9-14, 7.9-12, 14.2-5, 15.3-4, 19.1-*

2

15 Tā nhūm Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnh kot hitepja õ pifti kakô nhūm kaxkwa kamā mē pa xwȳnhjaja kàx pê kapēr o:

E ām hāmri. Na ra Mēpahpām Maati mē Jejus Krisja wa kēp krī piitā hkôt mē piitā mē õ Pahihti na wa.

Koja Mēpahpām Maatija kēp Pahi Maati rāhā nē pa ho pa xwȳnh. Anē.

16 Hāmri nhūm mē àptàr tūm pê 24jaja. Tīrtūm kot mē pahto amnhīptàr o hkrī xà mā hipôk nē mē hkrī xwȳnhjaja. Hāmri ã mē kapēr anhŷrja ma nē Tīrtūm ã hpijaàm kaxyw hpar pê rôrôk pa nē htu mȳr pê hikwȳ. Hāmri nē kām mex o mex ã harē nē kām:

17 Pa Pahi Maati Tīrtūm. Nà ām hāmri mē ixrom axàhpumunh o axàhpumunh nē axihtȳx o axihtȳx.

Amnepê mā kormā mēmoj kêt ri na ka pre arāhā apa ho apa.

Tā arī arāhā apa ho apa.
Ām hāmri apê mē ixpiitā mē ixto amnhīptàr xwȳnh.
Nà ām hāmri amex o amex.

18 Kot kaj tokyx mē piitā tanhmā mē kot amnhī nhîpêx to ho pa hā mē omunh xà hkôt tanhmā mē harēnh to.

Nē ra mē htyk xwȳnhjaja kot kaj mē piitā akupȳm mē ho mē htîr pa nhūm mē pika rûm hapôx

pa nē ma mra nē arī mē htīr xwȳnhjē nhīhkō
hā akutā hkrī pa.

Ka mē piitā mē omu nē tanhmā mē kot amnhī
nhīpēx to ho pa hā mē omunh hkōt tanhmā
mē harēnh to.

Mē kot amnhī tomnuj xwȳnhjaja kot kaj ma mē
kot amnhī xà htīx kamā hamak o pa htūm
xà hwȳr amnhī nē mē arē nhūm mē ma
hwȳr hapēx. Hāmri nē tee ri amnhī kukamā
hamaxpēr nē gryk tīx kumrēx.

Ka hpānhā mē kot akōt amnhī xunhwȳr nē akapēr
kōt amnhī nhīpēx o mē pa xwȳnh piitā mē
omu nē tanhmā mē ho mex to.

Mē kot amnhī to rūnh xwȳnhjaja nē mē kot amnhī
to hkryre xwȳnhjaja.

Nē amnepēm mē kot anhī hā mē kapēr o mē pa
xwȳnhjaja.

Akrajē piitā kot atā hpijaàm xwȳnhjaja kot kaj ko-
rmā mē htīr ri tanhmā amnhī to mex hā mē
omunh xà hkōt tanhmā mē ho mex to.

Ã kot kaj tokyx mē piitā ahpȳnhā mē omunh xà
hkōt mē hipēx anē. Anē.

¹⁹ Hāmri nhūm kaxkwa kamā Tīrtūm nhōrkwȳ hā
hakwakre kahē xà amnhī mē pa kamā ôr o mēs
kunīhtita pumu. Pu nhūm na hkatōtōk nē haxēnh
nē hkrakrak nē na mē te kot jēr krā hakotre pyràk
xwȳnhja pikap rôrôk rax nē. Nē pika htertet tīx o
htertet tīx pa arī omunh o xa.

12

Mēhō ni mē kagāmnuti wa harēnh

¹ Tā pa axte mēmoj pumu. Kaxkwa kamā aa mē
pahte mēmoj pumunh kēt xwȳnhja pa omu. Nhūm

mēhō nija xê te myt no mā hirā htŷx pyrâk. Nē hpar nhōkwa kamā mytwryre ajêt. Nē kanhêti ho 12 o mē ahkà tu nē o xa. ² Na ra htujarô nē hpijagri kaxyw õhy xà nē amnhī kamnhêr o xa.

³ Tā pa axte mēmoj pumu. Aa mē pahte mēmoj ã kot anhŷr pumunh kêt xwŷnh õja pa omu. Kagāmnuti nom ãm axtem hkà kamrêk tŷx kumrêx. Nē rax kumrêx. Nē hkrā kēp 7. Nē hkrā piitā kamā ôr o pahi hā mē ahkà htu nē o nō. Nē hkrā kamā pâr kēp 10.

⁴ Tā nhūm hamy ho apêr o kaxkwa kamā kanhêti ho ohtô nē pikap kurê. Hāmri nē õhy xà nē amnhī kamnhêr o ãm xwŷnh ta wŷr tē nē hkra kator nhūm kot kēp krêr kaxyw kutā hamār o nō.

⁵ Hāmri nhūm hkra kato nē myre. Hihtŷx o hihtŷx ã kot pika piitā hkôt mē piitā mē ho amnhîptâr mā xwŷnh na pre. Nhūm kagāmnutija kot kēp utâr nē hkrêr mā tā nhūm Tîrtûm kapêr o wrŷk xwŷnhjê hōja hwŷr wrŷ nē kēp kumŷ nē ma Tîrtûm wŷr kaxkwa kamā kot mē pahto amnhîptâr ã hkrī xà maatija wŷr ho api.

⁶ Hāmri nhūm kagāmnuti tee ri ma kot kēp o mōr ã omu nē hpānhā nita o apkjê nē kot tanhmā ho kaxyw nhūm amnhī tā omu nē umaj hprôt nē ma tē nē nhŷri kapôt ã amũxu. Ra Tîrtûm kot hkukamā kām hpimxur xà nhîpêx xà hwŷr hprôt nē ma tē nē kamā kēp amũxu. Nhūm Tîrtûmja nê kagā pumunh mex nhūm kēp hpimxur mex ã amgrâ axkrunêpxi nē hkôt hā mytwry kēp 6.

Mē kot kaxkwa kamā mēkarõmnuti kurê kaxâr ã mē harênh

⁷ Tā nhūm mē ra kaxkwa kamā kurê kaxâr kaxyw. Kagāmnuti mē hkwŷjaja nhūm mē ra

Tīrtūm kurê kaxàr kaxyw kutā amnhī xunhwÿ. Jakamā nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjê hkrähtūm Mikewja ma mē hwÿr amnhī kôt hkwÿjê o mra nē mē pijapu ho kuhê.

8 Hämri nhūm kagāmnuti tee mē kutā amnhī to htÿx kapry nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjaja amnhī nē mē ho axtem nē kaxkwa rūm mē kator o mē kator.

9 Satanasti pê kagāmnutita kagā kot ni kator ewa mā hêx xwÿnh na pre. Nē hêx rom tanhmā hêx to ho pa xwÿnh. Jakamā nhūm Mikew mē hkwÿjaja hkwÿjê mē mē ho hpimràatā amnhī nē pikap mē rënh pa.

10 Hämri nhūm kaxkwa kamā mēhōja axte kàxpê kapēr nē kapēr o:

E ãm hämri. Na ra Tīrtūm hihtÿx o hihtÿx o mē panê mēmoj punuj piitā ho hapêx par kumrëx.

Na pre hte Satanasti pê mēkarõmnutija xatā hwÿr mra nē kām tanhmā Jejus kwÿjê ho kapēr punuj to ho pa.

Tā koja axte mē ho kapēr kêt kumrëx. Ra Tīrtūm kot amnhī nē kator o kator nhūm ra ma mōr o mōr kênā.

Koja Tīrtūm pika piitā hköt mē ho amnhíptär xwÿnhjê japôx pa nē hpãnhā mē kaxyw Kra Krisja xãm nhūm pika piitā hköt mē ho amnhíptär rähä ho pa.

Nà ãm hämri. Ja mex o mex.

11 Na pre Jejus kôt mē pahtō nē mē pahtōxjaja mēkarõmnuti kutā amnhī to htÿx nē pa. No ãm amnhī nhÿ hää ã kutā amnhī nhípêx anhÿr kêt.

Mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwȳnhhta
na pre ty nē hkamrō ho mē kuhō nē mē nē
mē kot amnhī tomnuj o hapēx.

Jakamā nhūm prem kukwak ri Satanasti kutā
amnhī to htȳx rāhā pa.

Nhūm mē kot Jejus ā mē himex par kaxyw tā nhūm
mē kām htyk pyma hkēt nē. Ām Jejus kōt arī
amnhī to htȳx nē mē hkōt pa rāhā nē.

Jao arī mē kām Jejus kot mē panē tanhmā amnhī
nhīpēx to hā harēnh o ri mē hkōt pa.

¹² Tā Tīrtūm ra kot mē panē mēmoj punuj o hapēx
par jakamā kwa kaxkwa kamā mē apa
xwȳnhjaja kēr ka mē akīnh nē apa.

Nom gō xujanār kām nē pika kamā mē pa
xwȳnhjaja hēxta waa nē. Koja mē mex
kēt nē.

Nē ra Mikew mē hkwȳjaja kot amnhī nē kaxkwa
rūm mēkarōmnuti mē hkwȳjē kator nē pikap
mē rēnh par jakamā nhūm Satanastija gryk
tȳx kumrēx.

Tīrtūm kot ma mē kot amnhī xà htȳx kamā hamak
o pa tūm xāta wȳr mēnh xà hā arīgro hwȳr
amgrā grēre nhūm tee ri amnhī kukamā
hamaxpēr nē gryk tȳx o gryk tȳx. Anē.

¹³ Hāmri nhūm kagāmnutija mē kot amnhī nē
kaxkwa rūm kator ā amnhī pumu nē gryk tȳx
nē. Nē gryk xāj ma akupȳm ni kot hkra myre ho
pijagri xwȳnhhta wȳr tē nē tanhmā ho kaxyw hkōt
ho krihkrit.

¹⁴⁻¹⁶ Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrȳk
xwȳnhjē hōja omu nē nija mā àanhàhti jara gō.
Kot kagāmnuti pē ho htor nē ma nhȳri hpimxur
xà wȳr htēm kaxyw. Nē kormā htor kaxyw nhūm

kagāmnuti omu nē kot gô ho hanhir kaxyw hkôt hakwa rûm gô kapî nhûm hpikapîr rax kumrêx. Te pyhti hprôt tÿx pyràk. Hâmri nhûm Tîrtûm omu nê nija nê tanhmâ pika hto nhûm kâm axkjê nhûm gô hprôt nê kamâ pikapîr pa. Jakamâ nhûm mex pê àanhâhti jara ho to nê ma kapôt ã pimxur xà hwyr ma tê. Nê kamâ pa hâ amgrâ axkrunêpxi nê hkôt mytwrÿ kêt 6 nhûm prem hamâr mex râhâ ho pa.

¹⁷ Hâmri nhûm kagâmnuti tee ri kâm hpîr prâm kapry nê gryk tÿx kumrêx. Hâmri nê ma ni hkwŷjê hwyr mõ. Mê kot Tîrtûm më Jejus wa hkôt amnhî nhûpêx o më pa xwŷnhjê hwyr tanhmâ më homnuj to kaxyw ma më hwyr mõ. Hâmri nê tanhmâ kot më ho kaxyw gô xujanâr mì ri nõ.

13

*Satanasti nhô kôwenatô wa kot gô xujanâr rûm
kator ã wa harênh*

Sikûn Tesarôn 2.3-5

¹ Tâ pa axte mêmôj pumu. Nhûm gô xujanâr rûm Satanasti nhô kôwenatôjê hôja te mrymnuti pyrà nê àpir o mõ. Kagâmnuti pyrà nê hkrâ kêt 7. Nê urâk nê hpâr kêt 10. Nê hpâr piitâ kamâ pahi hâ më ahkâ. Nê ahkâ piitâ hâ axtem tanhmâ Tîrtûm o kapêr punuj to nê tanhmâ hapry hto hâ kagâja hikwÿ.

² Nê hkâ te kêt ropkrorti kâ pyràk. Nê hakwa te kot rêawti jakwa pyràk. Nê ïhkra te kot pâati nhîhkra pyràk. Jakamâ na pre kagâmnuti nhý hâ hitâx o kêt pahi hâ pika nhô xwŷnhjê ho amnhîptâr o pa.

³ Nê hkrâ hô te më kot hayr o hpîr nhûm ra akupym htûr nê arî hayr xâ wakre râ nyw pyràk.

Jakamā nhūm pika kamā mē pa xwÿnhjaja amnhī jaēr pê omu nē kamā no pyma nē. Hāmri nē hköt amnhī nhīpêx o pa.

⁴ Hāmri nē kagāmnuti kot tanhmā mrymnuti ho nhūm ū hā mē ho amnhīptär jakamā nhūm mē piitā hamē wa hā hpijaàm kaxyw wa kām wa mex o wa mex ã wa harēn o pa. Nē mrymnuti hā axpēn mā:

—Hēxta waa nē. Mē pahtō na mē pahte mrymnu-tita pyrà nē ã mē pahte amnhī nhīpêx kot anhÿ? Mē pahtō kot pu kutā xa nē paxihtyx o hkurê kapa? Nà amrakati kumrēx. Anē.

⁵⁻⁶ Hāmri nhūm Satanasti tanhmā mrymnuti ho nhūm kapēr o ri mē hköt pa nē mē ho amnhīptär o hā amgrà axkrunēpxi nē hköt mytwry kēp 6. No ãm axtem nē Tīrtūm o kapēr punuj o ri mē hköt pa. Nē ri tanhmā haprÿ hto nē õ krÿja mex kêt ã harēn o ri mē hköt pa.

⁷ Hāmri nhūm Satanasti ra kot mē hkurê kaxàr kaxyw kām anē nhūm axtem nē Tīrtūm pê hkrajē kutā amnhī xām nē mē hwÿr hprōt nē tanhmā hpijapu hto ho pa nē mē ho axtem nē mē ho krihkrit pa nē ahpÿnhā ri pika piitā hköt mē uro hkwÿjē ho amnhīptär o pa. Nē ahpÿnhā mē kapēr xwÿnh piitā mē ho amnhīptà.

⁸ Jakamā nhūm mē ohtō rax kumrēx nē mrym-nuti hköt amnhī nhīpêx. Nē kutā hkōn krā ho rôrôk nē hkrī nē kām mex o mex ã harē. No ãm mē piitā hkêt. Kot mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnh kôt ra mē kot amnhī xunhwÿr xwÿnhjaja tapxipixjaja na prem hköt amnhī xunhwÿr kêt nē. Amnepê mā kormā amrakati ri Tīrtūm mē Jejus wa õ kagà kamā mē htîr tûm nē mē pa mā xwÿnh

nhīxi xwȳnh pixjaja na prem mrymnuti pumu nē hkwȳjē rom hprī hā kot amnhī nhīpēx ã omunh kurē kumrēx nē hköt amnhī nhīpēx kêt nē.

⁹ E ka mē atō axumar kaxyw ajamak kre hā kot kaj ixujarēn piitā ama nē kām ajamaxpēr tȳx rāhā ho apa.

¹⁰ Jakamā kwa Tīrtūm kôt ixtwȳjaja. Kwār mē māmrī mē apynē nē mē ajagjē.

Nē kwār mē māmrī wapo ho mē ajayr o mē apa. Nom kēr ka mē umaj ixtkaga hkêt nē. Ixtkaga hkêt o ixtkaga hkêt.

Mē ām ixtköt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa rāhā ty.

Pika rūm mrymnuti hō kator ã harēnh

Makre 13.22

¹¹ Tā pa mrymnuti hō pumu. Nom wamta pyrà nē gō xujanār rūm kator kêt axtem pika rūm kato. Nē ôwēhti hkrare pyrà nē hpàr pijakrutre. Nē te ho kagāmnuti kapēr tȳx pyrà nē kapēr tȳx kumrēx o pa.

¹² Gō xujanār rūm mrymnuti xàpir xwȳnhhta nhȳ hā pika nhō xwȳnhjē mā kapēr tȳx nē mē kām:

—E pika piitā hköt mē apa xwȳnhjaja mē inhma. Kēr ka mē kot hkrā hō jayr o hpīr nhūm akupým htīr xwȳnhhta kôt pix mā amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Nē kām mex o mex ã harēnh rāhā nē.

Anhȳr o mē kām kapēr. ¹³ Hāmri nē Satanasti nhȳ hā mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwȳ ho anhȳr o pa. Jao kaxkwa rūm tanhmā mē kām kuwy ho wrȳk to nhūm pikap rōrōk nhūm mē amnhī jaēr pē omu nē kamā no pymā nē. ¹⁴ ã ri mē noo mā mē kām amnhī nhīpēx anhȳr o ri mē hköt pa. Gō xujanār rūm mrymnutija noo mā ã hēx rom amnhī

nh̄pēx anh̄ȳr o mē no kupyr o pa nh̄m mē omu nē hkōt amnh̄i nh̄pēx. Hāmri nh̄m mē kām mēmoj tā karō nē mē kām:

—E wam mrymnutita. Mē kot hkrā hō jayr o hp̄ir nh̄m akup̄ym ht̄r xw̄ynta kēr ka mē kām hkarō nh̄pēx nē ho mē anh̄o sānti. Kē mē piitā hw̄yr mra nē kutā hkōn krā ho rōrōk nē hkrī nē amnh̄i to kuwy nē kām mex o mex ā harē.

Anh̄ȳr o mē kām hā karō. ¹⁵ Hāmri nh̄m mē kuma nē mar xà hkōt hipēx nē ām nh̄m xa. Hāmri nh̄m mrymnuti kot hitepta omu nē hw̄yr tē nē tanhmā ho nh̄m ra kapēr nē mē kām:

—E kēr ka mē kot inhmex ā ijarēnh kēt xw̄ynhjē pynē nē mē himex pa. Anē.

¹⁶ Hāmri nh̄m pika rūm mrymnuti kator xw̄ynta haxw̄yja mē kām kapēr nē mē kām:

—E koja ixkw̄yjaja inh̄y hā mē apiitā mē apē ixkw̄y hā mē akagà. Mē ate amnh̄i to rūnh xw̄ynhjaja nē mē ate amnh̄i to hkryre xw̄ynhjaja. Nē amarī mē kām mē axàpēnh xw̄ynhjaja nē amnh̄i mā mē axàpēnh xw̄ynhjaja. Nē mē akàxpore rūnh xw̄ynhjaja nē mē apē amrakati xw̄ynhjaja. Koja mē apiitā mē akagà hpa. Mē akw̄y nh̄ōkrā kagà nē mē akw̄y xupōk rūm mē anh̄ihkra katut kagà.

¹⁷ —Gô xujanār rūm mrymnutita nh̄xi kot paj mē atā hipēx. R̄y hixi hā nūm nh̄pēx. Hāmri ka mē axàpkur xà jaaprōr kaxyw nh̄yh̄ym mra nh̄m mē atā hixita pumu nē r̄i kormā mē amā mēmoj kw̄y ho wēnē ka mē amnh̄im haprō nē ho axàpkur o ri apa. Nē mē ate mēmoj to wēnē xw̄ynhjaja koja mē apē mēmoj jaaprōr kaxyw mē aw̄yr mra ka mē tee ri nh̄yh̄nh mē hā hixi japēr hāmri nē mē kām mēmoj to wēnē hkēt nē. Ām nh̄yh̄nh mē atā hixi hā

kagàta pumunh pix kukwak ri kot kaj mē awjaprô
ry mēmoj to wēnê. Anē.

18 E kwa kēr ka mē ixte mēmoj pumunh nē mē
amā hā kagàta pumu nē ama nē kām ajamaxpēr
tŷx o apa. Mrymnutita nhīxi na kēp nūm. Nūmja
kēp 666. E kaj mē akrā hi mex xwÿnhjaja kot kaj
mē aprī hā ja mar tŷx kurê kumrēx.

14

*Tīrtūm mex ã mē grer
Apokarip 7.1-8*

1 Tā pa axte mēmoj pumu. Nhūm mē pahte
amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhja hixêt pē
Siāwja nhīmōk ã xa. Nē puhā mē ohtô rax kumrēx
nē kuhê. Mē ohtô ho mē ohtô. Piitā kamā mē kēp
144.000. Nē piitā õkrā hā mē pahte amnhī tomnuj
pānhā amnhīrer xwÿnh mē Hipêêxà wa hixi jaxwýr
pa mē omu.

2 Nhūm mē kaxkwa kamā grer o kuhê. Mē grerja
mex o mex. Te kot gô hprôt tŷx hkoko htŷx pyràk.
Nē te na katōtōk tŷx pyràk. Nē te wioraw mōr
xwÿnhjaja kot hkakrênh mex pyràk pa mē mar o xa.

3 Nē mē grer xwÿnhjaja. Jejus puhā mē ohtô rax
kumrēx nē mē kuhê xwÿnhjaja na prem Tīrtūm kot
mē ho amnhīptàr ã hkrī xàta kuri grer o kuhê. Nē
mēmoj tīr pē kwat xwÿnhjê mē mē àptàr tūm pē
24jē kuri grer o kuhê. Mē grer nyw o gre. Ām mē
tapxipixjaja mē kot mē grer nywjya mar. Ra mē kēp
Tīrtūm kra hā mē kot mē õkrā hā Tīrtūm mē Kra
Jejus wa hixi ã kagà nhūm Tīrtūm kot ra mrymnuti
mē hōta wa kēp mē utàr nē amnhī wýr mē ho àpir

xwÿnh na pre mĕ. Ăm mĕ tapxipixjaja mĕ grer nywjia ma nĕ wa kām ho grer o kuhê.

4-5 Na prem tām amnhī nhÿpêx nĕ Tirtûm kôt amnhī nhÿpêx râhâ ho pa. Te mĕ kot amnhī prô pix tânopxar râhâ ho pata pyràk. Nĕ ri tanhmă hêx to rÿ tanhmă ri amnhī tomnuj to ho pa hkêt nĕ. Ăm tām ri amnhī nhÿpêx mex o pa. Mĕ kêp Tirtûm mĕ mĕ pahte amnhī tomnuj pânhâ amnhîrer xwÿnh kwÿ jakamă na prem mĕ pahte amnhī tomnuj pânhâ amnhîrer xwÿnh ta kôt pix mă amnhī nhÿpêx o pa. Jakamă na prem mrymnuti kutâ rôrôk nĕ kām mex o mex ã harënh kêt nĕ. Tâ mĕ kumrëxjaja Tirtûm mĕ Kra wa kām grer o kuhê.

Tirtûm kap r o wr k xw nh pijakrun pxi jar nh

6 Tâ pa axte Tirtûm kap r o wr k xw nhj  h o pumu nh m k y  p  ri htor o pa. Ahp nh  ri pika piit  hk t m  uro hkw j  hk t. Na ahp nh  ri m  kap r xw nhj  piit  m  hk t m  k m Tirtûm kot tanhm  m  hip x to h  har nh kaxyw. Ahp nh  m  kap r xw nh piit  m  k m har nh o pa. N  htor o pa p  k y  p  m  k m kap r n  m  k m:

7 “E na ra Tirtûm m  ate amnh  tomnuj m rap  tanhm  m  ato kaxyw. Jakam  kwa m  tokyx h  apija m kaxyw ak n kr  ho ar r k n  akr  n  k m mex o mex ã har . K p m moj piit  ho kator xw nh na. Na pre kaxkwa ho kato n  pika ho kato n  g  xujan r o kato n  hino ho kato n  m moj piit  ho kator pa. Jakam  kwa k r ka m  tapxipix   m n apija m n  k m mex o mex h  har nh r h  ho apa.”

Anh r o m  k m kap r. **8** H mri nh m h ja wamta k t t  n  ur k n  k y  p  m  k m kap r o:

—Koja Tīrtūm tokyx Papirōn grành pa. Na hte krī nhō xwÿnhjaja amnhī tomnuj pix rāhā ho pa. Mē kot amnhī nhípêx te mē kot kagôxýhti ho hkōm nē amnhī mē mē piitā mē kām òr nē ho mē ho pipānh pyràk. Na htem mēnijê piitā ho amnhīkati o pa. Nē amnhī kwÿjê pê mē hprō ho amnhīkati. Nē amnhī mē pika piitā hkôt mē pa xwÿnhjê mā anhÿr o pa. Mē kot mē uràk nē ã amnhī nhípêx anhÿr o pa kaxyw mē kām anhÿr o pa. Ja mÿrapê na ra Tīrtūm kot tanhmā mē ho kaxyw mē hā amnhī jarē. Anē.

⁹ Tā nhūm wa hkôt hõja tē nē wa uràk nē kàx pê pika nhō xwÿnhjê mā kapēr nē mē kām:

—E mē ate mrymnuti kutā akōn krā ho arôrôk nē akrī nē kām mex ã harënh xwÿnhjaja. Nē mē ate karō nhípêx nē kutā akōn krā ho akrī nē kām mex ã harënh xwÿnhjaja. Nē mē anhōkrā nē mē anhīhkra hā hixi hā kagà xwÿnhjaja.

¹⁰⁻¹¹ —Tīrtūm na tee ja hā mē apumu nē mē akamā gryk tÿx kumrëx. Mē ate kapēr kuhpa hā mrymnuti hkôt amnhī xunhwÿr jakamā nhūm mē akamā gryk tÿx o mē akamā gryk tÿx. Jakamā koja kuwy hpôk rāhā ho rāhā xwÿnhhta kamā mē arênh pa ka mē amnhī xà htÿx kamā ajamak rāhā apa ho apa. Koja kuwy hpôkja aa hapêx kêt nē kurûm kàx mā hkûm àpir o pa rāhā nē. Koja ã mē ate amnhī tomnuj o mē apa xwÿnhjê nhípêx anē ka mē kamā apa ho apa nē aa kurûm ajapôx kêt nē kamā amnhī xà htÿx kām ajamak rāhā apa ho apa. Arîgro hän kamàt kām arî ã amnhī nhípêx anhÿr rāhā apa ho apa. Mē ate gôj rûm mrymnuti mē hkarō ho sânti wa kutā akōn krā ho arôrôk nē akrī nē wa kām wa mex ã wa harënhja mÿrapê kot kaj mē ã amnhī nhípêx anē. Kot mē pahte amnhī tomnuj

pānhā amnhīrer xwÿnh mē Tīrtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjê noo mā kot kaj mē ã amnhī nhÿpêx anhÿr o apa.

12 Anhÿr o mē kām kapēr jakamā kwa kēr pu mē pahte Tīrtūm kôt amnhī xunhwÿr xwÿnhjaja mē hkukamā mē harënhja ma nē Tīrtūm kapēr kôt pix mā amnhī nhÿpêx rāhā ho ri papa. Mē kot tanhmā hā mē pahto htā pu mē hkaga hkêt nē amnhī kaxyw Jesus kôt pajamaxpēr tÿx rāhā nē. Hāmri nē nhÿrmā mē kurom ma õ krī hwÿr api nē kamā pamex kumrēx nē papa ho papa.

*Mē kēp Jesus kwÿ hā mē htyk xwÿnhjê jarēnh
Wam Tesarōn 4.16*

13 Tā nhūm kaxkwa kamā mēhōja axte inhmā kapēr nē inhmā:

E Juāw. Kēr ka ã akwÿjê mā mēmoj tā kagà anē nē mē kām hā kagà ho: “E mē ate Tīrtūm kôt ri amnhī nhÿpêx xwÿnhjaja. Mē kot Tīrtūm ã mē apar nhūm mē atyk tā koja amnhī tā mē ato mex rax kumrēx.” Anhÿr o mē kām hā kagà.

Anhÿr o inhmā kapēr. Hāmri nhūm Tīrtūm Karōja kuma nē kām:

—Nà ãm hāmri na ka ã mē harënh anē. Ra Tīrtūm kot amnhī tā mē omunh rāhā ho pa. Mē kot kôt pix mā amnhī nhÿpêx o pa pê mē kām mē hkurê xwÿnhjê kutā amnhī to htÿx rāhā htykja nhūm Tīrtūm kot amnhī tā mē omunh mex. Koja mē ho mex kumrēx. Mē kot Jesus ã mē hpar tā koja mē ho mex rax nē nhūm mē kuri mex rāhā nē pa ho pa nhūm mēhō axte tanhmā mē ho hkêt nē. Anē.

*Tīrtūm kot tanhmā mē kām hkīnh xwȳnhjē nhīpēx
to*

14 Tā pa axte mēmoj pumu. Kaxkwa kamā kakrā jakajre pumu. Nē kamā mēhōj te panhī pyrà nē nhÿ. Nhūm ôr o pahi hā mē ahkà htu nē kuteere xwagixre py nē o nhÿ.

15 Hāmri nhūm kaxkwa kamā Tīrtūm kapēr o mē wrȳk xwȳnhjē hōja Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre rūm kato nē kakrā jaka kamā ūr xwȳnhta mā kapēr. Kàx pē kām kapēr nē kām:

—E pika nhō xwȳnhjaja te mē hpur kām mēmo hy ra hkamrēk nē hikēnh mā mex pyràk. Jakamā anhō kuteere ata py nē ma mē hköt tanhmā ri mē ho ho ri mē hköt apa. Te mē kot mēmo hy nhīkēnh o ri pa pyràk o mē hipēx nē ma ho mē himex o ri apa. Anē.

16 Hāmri nhūm kuma nē pika piitā mȳri ð kuteere ho apē nē te mēmo hy jakàr pyràk o mē hipēx.

17 Hāmri nhūm axte Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre rūm kapēr o mē wrȳkjē hōja kato. Īhkra kamā kuteere xwa gixre py nē o xa. **18** Hāmri nhūm axte hōja ixkre rūm kē hköt kato nē hkukamā kator xwȳnhta mā kapēr. Kàx pē kām kapēr nē kām:

—E na ra Tīrtūm tanhmā mē kot amnhī tomnuj to hā tanhmā mē hipēx to kaxyw. Te mē kēp mē hpur kām mēmo xō pē uwa ra hkamrēk nē rēnh mā tām pyràk. Jakamā ma pika hwȳr mē hwȳr wrȳ nē mē hköt ri anhō kuteere ho mē himex o ri apa. Anē.

19 Hāmri nhūm kuma nē ma pika hwȳr wrȳ nē mē hipēx o te mē kot uwa xō rēnh nē prēs kām hkapīr nē kagō janēnh pyrà nē mē hköt ri kuteere ho mē hpar o pa. Tīrtūm ra mē kamā gryk tȳx o mē

kamā gryk tÿx jakamā nhūm ã mē hköt mē hipêx anhÿr o ri pa.

²⁰ Jakamā nhūm mē hkamrô hpikapîr rax kumrëx o uwa kagô jakre. Te ho pyhti hprôt o nôr pyràk. Jao upÿm o 2 met nẽ hköt ho mêt met. Nom hprôt xà hköt ry rax o ry rax. Ho 300 kirõm. Nhūm ã mē kamrô hprôt rax anë.

15

Tîrtûm mex ã mē grer

¹ Tâ pa axte kaxkwa kamā mêmôj pumu. Hämri nẽ amnhî jaêr pê omu nẽ tee ri hkukamā ija-maxpêr. Aa mē pahte mêmôj ã kot anhÿr pumunh kêt xwÿnh pa pre omu. Nhûm Tîrtûm kapêr o mē wrÿk xwÿnh pê 7jaja ahpÿnhâ pika hköt mē kot amnhî tomnuj xwÿnhjê homnuj kaxyw akuprõ nẽ kuhê. Âm jajê pixjaja koja Tîrtûm nhÿ hâ axte tanhmâ mē homnuj to nẽ ho anhÿr pa hämrî nhûm ra ja hapêx o hapêx.

² Jakamâ pa axte Tîrtûm kapem gô rax pumu. Te kot kàx karÿr jaxênh mē kuwy hpôk o pihkâr pyràk xwÿnhja hprôt o nô. Nhûm Tîrtûm kra hkwÿjaja gô mÿ ri ohtô rax kumrëx nẽ kuhê. Na pre ra mrymnutiija tee ri amnhî kôt mē rênh mä nẽ tee ri mē hâ amnhî nhixi hâ kagà hprâm kaprÿ nom nhûm mē hkaga nẽ Jejes kôt amnhî nhîpêx râhâ ho pa. Nẽ mrymnuti karô ho sânti mä mex ã harênh kêt râhâ ty nẽ kaxkwa hwÿr api. Jakamâ nhûm Tîrtûm amnhî tâ mē omu nẽ mē kâm wiorâwti hkwÿ gô nhûm mē piitâ hamÿ nẽ gô rax mÿ ri ho kuhê.

³ Hämri nẽ Tîrtûm mä tanhmâ amnhî to ho pa xwÿnh pê Mojes mē mē pahte amnhî tomnuj

pānhā amnhīrer xwÿnhta wa kot Tīrtūm mā grerta
 nhūm mē Tīrtūm mā ho grer o kuhē nē grer o:
 E Pahi Maati Tīrtūm. Na pa mē ra inhmex pê awÿr
 ixàpir pa.

Ām hāmri na ka hte tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri
 apa.

Aa tanhmā axêx to hkêt.

Nē mē ixrom axihty়x o axihty়x.

Nē mē ixrom axàhpumunh o axàhpumunh.

Jakamā na ka hte mē inhmā aa mē ixte mēmoj
 pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o apa.

Pika piitā hkôt ahpÿnhā mē ho amnhīptàr xwÿnhjê
 nhō Pahi Maati na ka.

Nē ate tām amnhī nhīpêx xwÿnh na ka.

⁴ Jakamā na htem piitā atā hpijaàm o pa.

Nē amā mē kapēr xàptàr pix o amā kapēr.

Nē amā amex o amex ã ajarënh rāhā nē. Ām hāmri
 mē ixrom kapxipix amex o amex.

Jakamā koja ahpÿnhā pika piitā hkôt akrajê pi-
 itā ate tām amnhī nhīpêx nē tām mē piitā
 tanhmā mē harënh to hā ajarënh ma nē
 awÿr mra nē akutā hkōn krā ho rôrôk nē
 hkrī nē amā amex o amex ã ajarē. Anē.

Mē homnu xà hā xijere jamÿnh xwÿnh jarënh

⁵ Tā na pa axte mēmoj pumu. Kaxkwa kamā
 Tīrtūm nhōrkwy hā hitom xà piitā amnhī kahê xà
 rē nē kuhê pa omu. Nē ixkre kamā õ hitom mex
 maati haxwÿja amnhī kahê xà mē nē xa.

⁶ Hāmri nhūm ixkreja rūm Tīrtūm kapēr o mē
 wrÿk xwÿnh pê 7jaja hapôj nē kuhê. Mē ê hakajre
 nē hirā htÿx kumrêx. Nē mē hinô pre xàja ôr pix o.

Nē piitā Tīrtūm mā tanhmā kot mē homnuj to xà hā xijere pē 7ta jamŷnh kaxyw kuhê.

⁷ Hāmri nhūm mēmoj tīr pē kwatjê õja mē kām xijere hkwŷ jamŷ nē mē hwŷr o tē. Xijere kēp 7 nē piitā ôr o. Nhūm hamŷ nē Tīrtūm kapēr o mē wrŷk xwŷnhtajê hwŷr o tē nē ho mē hipêx nhūm mē ahpŷnhâ hamŷ. Xijere kamā Tīrtūm gryk xà jamŷ nē o kuhê.

⁸ Pu nhūm Tīrtūm rūm kuwy hkūm hapôj. Tīrtūm mex nē hihtŷx xwŷnhta rūm hapôx rax o ixfreta kunor pa nhūm mē tee ri hwŷr gjêx prām kaprŷ.

16

Xijere kamā mē homnu xà pē 7 jarēnh

¹ Tā pa arī mēmoj pumu nhūm Tīrtūm nhōrkwŷ kamā mēhōja kapēr o wrŷk xwŷnh pē 7jē mā kàx pē kapēr nē mē kām:

—E na pa ra mē kot ixkapēr kwŷm ri amnhī nhîpêx xwŷnhjê pumu nhūm ixpê ja omnuj tŷx o ixpê omnuj tŷx. Jakamā e mē anhō xijereta jamŷ nē ma pika hwŷr mē hwŷr wrŷ nē axpēn pānhâ mē hā xijere kamā mē homnu xà kapī. E mē tokyx ma mē hwŷr wrŷ. Anē.

² Hāmri nhūm mē kuma nē axpēn pānhâ mē hwŷr wrŷ. Nhūm wamta kumrêx pika piitā hkôt mē homnu xàta kapī. Pu nhūm mē kot mrymnuti mē õ sânti wa kām mex ã harēnh nē amnhī tā wa hixi jaxwŷr xwŷnh piitā hkânhý hpa nē à htŷx kumrêx nē ri pa.

³ Hāmri nhūm wamta kôt hōja õ xijere py nē gô xujanâr kām hkapř pa nhūm gô te mē htykjê kamrô pyrâ nē kamā mēmo mry htyyxâ rēnh xwŷnh piitā pikaprâr pa.

⁴ Tā ra xijere kapīr xwȳnh o axkrut nē ō xijere kapī hāmri nhūm hkōt hōta ō xijere py nē hpānhā gō hkryre piitā hkōt hkapīr pa. Pyhti nē ri hino piitā hkōt hkapīr pa nhūm piitā gō xujanār pyrā nē mē hkamrō hā amnhī jahkre hpa.

⁵ Hāmri nhūm axtem Tīrtūm kapēr o mē wrȳk xwȳnhjē hō kot kām gō piitā hamār xwȳnhta ja hā omu nē Tīrtūm mā kām:

Pa amex rāhā apa ho apa xwȳnh. Nē arāhā apa ho apa xwȳnh.

Nà ām hāmri na ka ā mē kēp gōta nhīpēx anē.

⁶ Na prem mē kot akōt amnhī nhīpēx xwȳnhjē mē mē kām ri akapēr jarēnh xwȳnhjē hpar o pa nhūm mē hkamrō hpi kapīr rax nē.

Tā ka ra mē hā mē kēp mē hkōm xà homnu hpa nhūm mē kēp mē hkamrō ā amnhī jahkre nhūm mē tee ri ho hkōm mā. Nà ām hāmri na ka ā mē kēp gō nhīpēx anē Tīrtūm. Anē.

⁷ Hāmri nhūm mē kot Tīrtūm mā mēmoj nhōr xà hā mēsti hpar pē hkri xwȳnhjē hōja kuma nē kām:

Nà ām hāmri na ā ajarēnh anē Tīrtūm.

Ām hāmri na ka ā akrajē hā mē hipēx anē.

Ra ate mē hā amnhī jarēnh xà hkōt na ka hte tanhmā mē hipēx to.

Nà apē mē inhō Tīrtūm Maati na ka. Mē ixrom axihty x o axihty x nē axāhpumunh o axāhpumunh. Anē.

⁸ Tā ra axkrunēpxi nē ō xijere kapī. Jakamā nhūm mē hpānhā hōja ō xijere o tē nē myyti hā hkapīr pa nhūm hkagro htìx nē pika hkōt mē pa xwȳnhjē hkà ho hxēt o pa.

9 Kagro htìx o hkagro htìx jakamā mē hkà ho hxêt nhǔm mē kamā hkà kajê hpa. Hämri nē tee ri amnhī pumu nē hamaxpēr o:

—Nà Tirtūmtija na ã mē pahtomnuj tìx anē. Anē.

Hämri nē kamā gryk tìx nē haprì nē tanhmā ho kapēr punuj to ho pa. Nom mē kot amnhī tomnuj kaga nē kām mex o mex ã harēn kêt nē arī tanhmā amnhī tomnuj to ho pa.

10 Nhǔm ra kēp kwat nē õ xijere kamā mēmojja kapī. Jakamā nhǔm ra hpānhā hōja õ xijere o tē nē gôj rūm mrymnuti kot mē ho amnhīptàr xà hā hkrī xà hā hkapīr pa. Jakamā nhǔm ra kot mē ho amnhīptàr xà hā pikaja kamā kamàt kō htyk par kumrēx. Hämri nhǔm mrymnuti mē hköt mē kot amnhī nhīpēx xwÿnhjē hā kamàt kō hpa nhǔm mē amnhī xà htìx ã maj amnhī nham o axpēn kamnhar tìx kumrēx. **11** Nē ã Tirtūm kot mē hipēx anhýr ã amnhī tā omu nē kamā gryk tìx nē tanhmā ho kapēr punuj to ho pa. No ãm kot amnhī tomnuj xwÿnh ã amnhī pumunh nē kot amnhī tomnuj kaga hkêt nē.

12 Nhǔm prem ra kēp sīk nē õ xijere kamā mēmoj kapī. Jakamā nhǔm hpānhā hōja õ xijere kamā mēmojta o tē nē pyhti pē Erax kamā hkapīr pa nhǔm gôja grà pa nē te kēp pry pyrà nē nō. Jakamā nhǔm myt japôx xà rūm mē ho amnhīptàr xwÿnhjaja nē pôristijaja hämri pijapu kaxyw Jeru-jarē hwýr nojarêt nē hā hwýr pa.

13 Tā nhǔm kagāmnuti mē ÿ hā mē kām hêx o pa xwÿnh mē mrymnutita wa mē hakwa rūm mēmoj te priti pyrà nē hapôx o pa. No ãm priti hkêt mē kēp Satanasti mā mē àpênh xwÿnh kwÿy.

14 Jakamā na prem pika piitā hköt mē kot aa mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o hêx rom mē no kupyr o mē hköt pa. Tā pika piitā hköt mē ho amnhïptär xwÿnhjê mē ho pikuprõnh kaxyw mē hapêr o pa. Mē kot Tîrtûm xihtyx o hihtyx kurê kaxàr kaxyw mē pijapu xà hâ arîgro kukamā mē ho pikuprõnh o pa.

Jejus kot amnhî kwÿjê mā kapêr ã harênh

15 Tā nhûm Jejus pika hköt hkrajaja arî mē htîr nê pa xwÿnhjê mā kapêr nê mē kâm: E mē inhma ixkwÿjaja. Akupým ixte mē awÿr ixwrÿk xà hâ arîgroja ã kot paj te mē àhkînh xwÿnh kot amnhî nhîpêx pyrà nê mē ajaêr pê mē awÿr wrÿ. Jakamā kér ka mē amnhî wÿr ijamâr râhâ ho apa. Kér pa akupýn wrÿ ka mē amnhî wÿr ixpumu nê akînh nê amnhî kamâ amâa ixpuma hkêt nê. Anê.

Mê kot axpën kurê kaxàr kaxyw mē pikuprõnh ã mē harênh

16 Tā nhûm Satanasti hkwÿjaja pika piitā hköt mē ho amnhïptär xwÿnhjê ho pikuprõnh pa nê mē hkurê kaxàr kaxyw ma Ijaew kot kâm “Amaketô” jarênhja wÿr mra.

17 Hämri nhûm Tîrtûm kapêr o mē wrÿk xwÿnh pê 7 kot hitepta õ xijere py nê kàx mā kamâ mēmoj kapîr pa. Jakamâ nhûm Tîrtûm nhôrkwÿ kamâ mē ho amnhïptär ã hkrî xà rûm Tîrtûm kàx pê kapêr o:

—E hämri. Na pa ra mē kot amnhî tomnuj mÿrapê tanhmâ mē ho jatur xàm mëngh kaxyw. Anê.

18 Pu nhûm na hkatôtök nê hkrakrak nê haxênh nhûm pika htertet tÿx nê. Aa mē kot pika htertet tÿx kot anhÿr ã omunh kêt kumrêx.

19 Jakamā nhūm Papirōnja kajē axkrunēpxi. Papirōn nhō xwȳnhjaja kot amnhī tomnuj tȳx o paja mȳrapē nhūm Tīrtūm ā mē hipēx anē. Nē piaka htertet o piaka piitā hköt krī grānh pa. **20** Nhūm gō hipōk piitā gōja hā axkamur nhūm hapēx pa. Nē kēn prēk nē hkrā hixēt rōrōk nē hpigrānh pa. Piaka htertet tȳx kumrēx jakamā ā mēmoj amnhī nhīpēx anē. **21** Nē na mē pē jēr krā jakootija mē piitā mē hipy rōrōk. No ām hkrā hkryre hkēt hkrā rūnh kumrēx. Ām hpȳnh nē kamā kēp 40 kir nē mē hā rōrōk nhūm mē tee ri amnhī tā ā omu nē Tīrtūm kamā gryk tȳx nē haprȳ nē ho kapēr punuj nē.

17

Tīrtūm kra hkēt xwȳnhjē jarēnh

1 Tā pa pre kē axte mēmoj pumu. Nhūm kot xijere jamýnh xwȳnhjē hōja ixwȳr tē nē inhmā:
—E ma ixfköt tē nē mēmoj pumu. Anē.

Hāmri pa kuma nē ma hköt tē nhūm inhmā:

—Nà ahpȳnhā gō rax mȳri krī nhō xwȳnhjaja te ho ni hkuprȳ gō mȳ ri ūr nē kām mēmyjē piitā hkīnh o ūr xwȳnhhta pyrāk. Na htem urāk nē Tīrtūm kapēr kōt ri amnhī nhīpēx kēt nē. Ām htȳx ri tanhmā amnhī tomnuj to ho pa. Jakamā koja Tīrtūm tanhmā mē homnuj tȳx to nē mē ho hapēx.

2 Krī piitā hköt mē ho amnhīptār xwȳnhjaja na hte ma mē ō krī hwȳr mra nē te mē kot mē hkuprȳjē ho amnhīkati pyrāk o amnhī nhīpēx. Nē te pipānh nē htȳx ri amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx o pa. Nhūm krī nhō xwȳnhjaja mē urāk nē amnhī krā hköt pix mā tanhmā amnhī tomnuj to ho ri pa. E ma ixfköt tē nē ja hā mē omu. Anē.

3-4 Hāmri nhūm Tīrtūm Karō tanhmā ixtō nhūm kapēr o wrȳk xwȳnhja ma kapōt wȳr ixtō mō pa kapōt ā mrymnuti hkrā kēp 7 nē kamā hpār kēp 10 xwȳnhta pumu nhūm hkamrēēti nē xa. Nē ī piitā hā tanhmā Tīrtūm o kapēr punuj to hā kagà. Nhūm katut ā mēhō ni kuprȳta nhȳ. Mē ho amnhīptār xwȳnh ā mē ē kakrā htyk nē hkamrēk o hkukār jaxā nē hā nhȳ. Nē ôr o ðkrexē. Nē ôr o hinwȳȳxē nē īhkra kamā kāx. Ām ôr pix o hikukrēx. Nē kēn mex karȳr pix o amnhī jamrēx. Nē ôr o kohti hō py nē hā nhȳ. Kohti kamā ni kuprȳ kot amnhī tomnuj xā. Ām kot mē kēp mē mjēn o amnhīkati ho pa xā pix nhūm kupy nē o nhȳ.

5 Nē ðkrā hā amnhī nhīxi hā kagà kot:

Inhīxi pimxur pē PAPIRŌN RAXTI.

Nē ixpē mē kēp mē mjēnjē ho amnhīkati ho mē pa xwȳnhjē nā na pa.

Nē ixpē mē kot axpēn prō ho amnhīkati o mē pa xwȳnhjē nā na pa.

Nē ixpē mē kot Tīrtūm nē mē kām hēx o ri mē pa xwȳnhjē nā na pa.

Nē ixpē mē kot Tīrtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx o pa hkēt xwȳnhjē nā na pa.

Anhȳr o ðkrā hā amnhī nhīxi hā kagà kot anhȳr.

6 Nhūm axpā nē nhȳ pa omu. No ām kagōxȳhti ho hhipānh kēt. Mē kot Jejus kōt amnhī xunhwȳr nē ri mē kām Jejus kēp mē ð pahihti hā harēnh xwȳnhjē kamnhwȳr o mē hpar nhūm mē hkamrō pikapīr xwȳnhjē kamrō ho na pre axpā nē nhȳ. Pa ā kot amnhī nhīpēx anhȳr ā omu nē tee ri ijamaxpēr.

7 Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr o wrȳk xwȳnhja inhāmā:

—Kwa mon ka ri ja pumu nē tee ri ajamaxpēr? E kot paj ixprī hā amā harē ka inhma. Niti mē hā ūr xwýnh pē mrymnutita. Krā pē 7 nē kamā hpàr pē 10 xwýnhta kot paj ixprī hā amā hamē wa harē ka wa harēnh ma.

8 —Nà mrymnutija na pre htīr nē ri pa tā ty nē ahkre xupýmti kamā hikwý. Nom koja akupým htīr nē kurūm kato nhūm mē piitā omu nē ahpýnhā tanhmā hamaxpēr to. Amnepêm kormā amrakati ri Tīrtūm kot õ kagà kamā mē htīr tūm nē mē pa mā xwýnhjê nhīxi jaxwýr xwýnhjaja koja kator ā omu nē ām omu nē tanhmā hamaxpēr to hkēt nē. No mē kot Jesus kôt amnhī xunhwýr kêt xwýnhjaja koja mē amnhī jaēr pē akupým kator ā omu nē tee ri hkukamā hamaxpēr. Hāmri nē axpēn mā: “Kwa amnepêm htyk tā ra tanhmā amnhī to nē akupým htīr nē api nē mō.” Anhýr o axpēn mā harē. Hāmri nhūm kato nē ma tē nhūm Tīrtūm tā ho hapêx kumréx nhūm hapêx o hapêx.

9 —Kwa inhma nē jam ajamaxpēr týx nē. Mrymnuti krā pē 7ta te kēp hixêt prêk pē 7 pyrà nē hā ūr xwýnh ni kuprýta te hixêt prêk pē 7ta ā ūr pyràk.

10 —Nē mrymnuti hkrā pē 7ja te kēp mē ho amnhíptàr xwýnh pē 7 pyràk. Nhūm mē ho amnhíptàr xwýnhjaja te mē kēp 5 nē ra htyk pyràk nhūm hköt hōja arī mē ho amnhíptàr o pa. No kot hitepta kormā. Nom koja mē ho amnhíptàr ry hkēt nē.

11 —Mrymnuti htīr nē pa htā htyk nē ra akupým htīr nē àpir xwýnhta koja hkrā hitepta pānhā mē ho amnhíptàr o pa. Jakamā te mē ho amnhíptàr xwýnh pē 7jē hō pyràk. Koja hkrā pē 7ja mē ho

amnhīptà nē gaa nē htyk mē nhūm hpānhā mrymnutita hpānhā mē ho amnhīptà. Hāmri nhūm rī kormā Tīrtūm tā mē ho hapēx par kumrēx.

12 —Nē ate mrymnuti hkrā kamā pàr pē 10 pumunh xwÿnh ta te mē kēp mē ho amnhīptàr xwÿnh pē 10 pyràk. No ãm jaja na kormā mē ho amnhīptàr kêt nē. Koja mē nhÿrmā anhīpē mrymnuti nhÿ hā ahpÿnhā ri mē ho amnhīptàr o pa nom mē ho amnhīptàr japjē hkêt nē. **13** Koja mē tanhmā ja hā axpēn mar to hāmri nē mrymnuti mā anē nhūm mē hpānhā mē piitā mē ho amnhīptà.

14 —Nē mē ho amnhīptàr xwÿnh pē 10jaja koja mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnh kurê kaxàr kaxyw hwyr mra nē kutā pijapu ho kuhê. No ãm tee ri kām tanhmā ho hprām hkapry nhūm mē ho axtem nē amnhī tā mē himex pa. Hihtyà o hihtyà o kot mē ho hpimràtā mē hakrenh par. Nē kēp pika piitā hkôt mē ho amnhīptàr xwÿnhjē nhō Pahihti. Tām na pre amnhī wyr mē kot hkôt amnhī nhīpēx o mē pa xwÿnhjē wyr nhūm htem amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr mex rāhā ho pa. **15** —Nē krī pē Papirōn kapem gô xohtô mŷ ri ni kuprÿ hkři xwÿnh ta. Gô xohtôja te kēp ahpÿnhā ri pika piitā hkôt mē uro hkwyr pyràk. Nē te ahpÿnhā ri mē kapēr xwÿnh kwyr pyràk.

16 —Nē mrymnuti hpàr pē 10ta kēp mē ho amnhīptàr xwÿnh pē 10 pyràk. Jakamā koja mē kām ni kuprÿta prām nōkati nē kamā gryk tÿx kumrēx. Hāmri nē hwyr mra nē kēp hikukrêx piitā utà nē kēp ê hkwrÿnh pa nhūm hkênh mex nē xa. Hāmri nhūm mē kupi nē ī hkrēr pa nē kuwy kamā hi rē nhūm kaxàr pa nē hapēx.

¹⁷ —Na pre pahi pê 10jaja mrymnuti hkôt amnhîi xunhwÿ nhûm Tîrtûm ãm ja hã më omu në tanhmâi nê më kâm nê hkêt nê. Jakamâi koja më ãm hkôt pix mä amnhîi nhîpêx o pa râhâi nhûm Tîrtûm më ho hapêx. Në më ò krîi më më ho hpimrâtâi më ho hapêx pa. Hämri nê më ho hapêx o më ho hapêx.

¹⁸ —Në ate mëhôi ni kuprÿ pumunh xwÿnhhta te kêt krîi rax pê Papirõn nhô xwÿnhjê pyràk. Në më ho amnhîptâr xwÿnhja pika piitâi hkôt më ho amnhîptâr xwÿnhjê hkrâhtûm na. Anê.

Â Tîrtûm kapêr o më wrÿk xwÿnhja inhmâi më harênh anê. Pa kuma nê ô ri më amâi hâi kagà. Më ate kamâi harênh nê aprîi hâi mar tÿx kaxyw.

18

Tîrtûm kot Papirõn grân̄h par ã harênh

¹ Tâi pa kê axte mëmoj pumu. Nhûm axte Tîrtûm kapêr o më wrÿk xwÿnhjê hôja kaxkwa rûm ahpar mä wrÿk o tê. Tîrtûm nhô hâi hihtyx nê kamâi hirâi rax kumrêx o pika piitâi hkôt më kâm hirâi pa. ² Në ahpar mä têñ wrÿk nê kâx pê kapêr o:

E koja Papirõnja pigrânh pa nê hpânhâi kêt Satanasti mä më àpênh xwÿnhjê papxâ nê kêt nhônhti papxâ. Hämri nê aa kamâi mëmoj mex kêt kumrêx.

³ Krîi nhô xwÿnhjaja na htem Tîrtûm kapêr kôt amnhîi nhîpêx kêt nê amnhîi krâi hkôt kâm prâm xâi hkôt pix mä tanhmâi amnhîi tomnuj to ho pa. Te mëhôi pipânh nê htîyx ri amnhîi nhîpêx o pa pyràk.

Nhûm krîi piitâi hkôt më ho amnhîptâr xwÿnhjaja më hwÿr mra nê mënijê ho amnhîkati ho pa.

Nē krī nhō xwȳnhjaja mēmoj pumu nē kām hkīnh
nē haprōr kurē kumrēx o pa nē aa ujaprōr o
hapēx kēt nē.

Jakamā na hte krī hkwȳ nhō xwȳnhjaja mē hwȳr
mēmoj to pa nē xatā mē kām ho wēnē nē mē
kukwak ri mē hikàxpore rūnh nē pa.

Anhȳr o kapēr. ⁴Hāmri nhūm Tīrtūm Papirōn kamā
hkrajē mā kapēr nē mē kām:

E mē tokyx mē kot ri htȳx amnhī nhīpēx xwȳnhjē
nhō krīta rūm ajapōj ixsrajaja.

Kot kaj mē anhȳr kēt nē ra mē hkōt amnhī nhīpēx
pa mē ato apimrātā mē ate amnhī tomnuj
ā mē atomnuj tȳx nē.

⁵Krī nhō xwȳnhjaja na htem amnhī tomnuj rūnh o
pa.

Mē kot amnhī tomnuj xà te mē kot kēn katutxō
nhūm hprēk rax o kot kaxkwa kanhwȳr
kaxyw pyràk.

Na pa hte ā mē kot amnhī nhīpēx anhȳr ā mē
omunh rāhā ho ri ixpa. Jakamā kwa ixsra-
jaja mē tokyx mē kurūm ajapōj.

Anhȳr o hkrajē mā kapēr. Hāmri nē kapēr o mē
wrȳk xwȳnhjē mā kām:

⁶E kwa mē ma mē hwȳr wrȳ nē tanhmā ixsrajē hā
mē ho.

No ām kēr ka mē tanhmā mē ho htȳx o mē kot ra
tanhmā ixpē ixsrajē nhīpēx tota jakre.

Kē mē tanhmā ixpē mē ho grire htā ka mē hā
tanhmā mē ho htȳx kumrēx o mē kot mē
hipēxta jakre.

⁷Krī nhō xwȳnhjaja na prem mex nē pa.

Nē mē hikukrēx rūnh nē hkīnh nē pa.

Nē tanhmā amnhī to jarkrar to ho ri pa nē amnhī
jarēnh o:

“Ot pa mē te pahi ni kot amnhī nhīpêxta pyrà nē
ixkrī xà mex pix kām ixkrī pyràk.

Nē te Tīrtūm kot amnhī nhīpêx pyràk o na pa htem
amnhī nhīpêx o ri ixpa.

Nē mē ixfñh nē mē inhmex rāhā ri ixpa.

Ã mē ixte amnhī nhīpêx anhŷr xwŷnh na pa mē.”

Anhŷr ã amnhī to jarkrar o pa.

Tā kēr ka mē tanhmā mē homnuj to kē mē mexta
pānhā omnuj tŷx nē pa.

Nē kē mē hkaprī nē amnhī xà htŷx kām hamak
rāhā nē pa ho pa.

⁸ E kē mē ã amnhī nhīpêx anhŷr o pa.

Jakamā koja mē arīgro hpŷnh kām mē hkwŷjaja
hpikaprār rūnh nē nhūm arī mē htīr
xwŷnhjaja omnuj nē pa.

Nē tee ri amnhī pumu nē hkaprī xàj mŷr o pa.

Nē amnhī xà htŷx kām hamak o pa.

Nē tee ri amnhī nhīpêx o pa.

Nē kām prām nē pa rāhā ty nhūm kuwy mē ho
hkaxàr pa.

Ixpē Pahi Maati Tīrtūm kot paj ixihtŷx kām ã mē
hipêx anē. Anē.

⁹ Hāmri nhūm krī piitā kurūm mē ho amnhīptär
xwŷnhjaja. Mē kot mē hwŷr mrar nē mē hkuprŷjē
ho amnhīkati nē mē uràk nē mēmoj pumunh nē
haprōr rāhā ho pa xwŷnhjaja tee ri krī kaxàr nē kàx
mā kuwy hkūm àpir o pajā pumu nē hkaprī nē mŷr
o kuhē.

¹⁰ Nē Tīrtūm kot mē ho hapêx par ã mē omu nē
kām ma htŷx kumrēx. Amŷm mē omunh o kuhē nē

tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē htertet tÿx nē.
Nē mȳr kām kapēr o:

Hêxta waa nē Papirōn nhō xwÿnhjaja.

Mē amex nē axihtÿx mex nē apa htā nhūm Tîrtûm
mē anhīmex pa. Hêxta waa nē. Anē.

11 Nē mē hwÿr mrar nē mē kām mēmoj to wēnê
ho mē pa xwÿnhjaja haxwÿja krī pumu nē tee ri
amnhī kukamā hamaxpēr nē hkaprī nē mȳr o
kuhê. Nhÿri koja mē tokyx axte mēmoj to wēnê?
Mē kēp mēmoj japrôr rûnh xwÿnhjaja hkaxàr par
kumrëx kênâ.

12 Na prem mēmoj piitā ho pa nē mē kām ho
wēnê. Mēmoj mex piitā. ôr o mē hkukrêx nē prat
o mē hkukrêx nē kēn jaxênh ã kàxpore xohtôô. Nē
kupêxê mex. Kakrā htyk nē hkamrêk nē hkroore
nē hā hapjê. Nē mēmo pī kuxware nē pī htÿx nē
kēn jakàr nē kàx o ri mēmo nhÿpêxja nhūm prem
mē kām ho wēnê ho pa. **13** Nē mēmo htwÿm nē mē
hkuxwa xà. Nē mē õ ho ành xà nē mē õ kuxwa xà
nē xwÿgrà nē harôj. Nē môx nē ôwêhti nē kawar nē
kaxyw kawarti hkjênh xà hā karrotre. Nē nhÿhÿnh
krī hō kamā panhī hkwÿ pynê nē mē hwÿr mē o pa
nē mē kām mē ho wēnê nhūm mē amarī mē hkôt ri
àpênh rûnh o pa. Na prem ã mē kām mēmoj to wēnê
anhÿr o pa. Tâ ra mē kot mē haprôr xwÿnh mē mē
pimrààtâ hapêx pa.

14 Jakamā nhūm mē tee ri mē hkukamā
hamaxpēr nē te kot mē kām kapēr pyrà nē mē
kām:

Hêxta waa nē. Mē amâ mēmoj prãm nē amnhîm
haprôr xwÿnhta na mē apê hapêx par
kumrëx.

Nē mē akàxpore rūnh nē mē akukrêx rūnhta mē
mē apimràâtä ajapêx pa. Kot kaj mē axte
tanhmã amnhî nhîpêx to ho apa hkêt nē.
Anë.

15 Hämri nē amỳm ri Tîrtûm kot tanhmã mē hipêx
to hâ mē omu nē kãm ma xàj mur nē htertet o kuhê.

16 Nē myr kãm kapêr o:
Hêxta waa nê. Na pre htem ê mex pix jagjê nē ri hâ
mra. Kakrâ htykre nē hkamrêkre.

Nē mē hikukrêx mex o amnhî jamrêx nē ri hâ mra.
Nê ôr nê kën mex ã ohtô xwÿnh o amnhî jamrêx nê
ri hâ mra.

17 Tâ ra hapêx par kumrêx. Anë.
Hämri nhûm gó xujanär kãm pâr nhô dõn nê mē kot
mē kãm pâr o ri mrar xwÿnhjaja nê mē kot kamã
tep pynênh xâ ho tep pynênh o ri mē pa xwÿnhjaja
nê pâr kãm amarî mē pa xwÿnhjaja hämri mē hwÿr
mra nê wamtajê pyrà nê tee ri amỳm ri mē õ krî
pumu nê myr o kuhê. **18** Nê kurûm kuwy hkûm
xâpir o pa hâ omu nê tee ri mē hkukamã hamaxpêr
nê axpêñ mã:

Hêxta waa nê. Krî mûj na pre mex o mex. Mex o
krî piitâ hakrenh par htâ hapêx pa. Anë.

19 Hämri nê mur nê hkaprî xâj pika hkwÿ jamÿ nê
ho amnhî kamî nê myr kãm kapêr o:

Hêxta waa nê. Krî mûj na pre rax o rax.

Nhûm pre nhÿhÿnh pâr kãm mêmôj to wênê ho pa
xwÿnhjaja mē hwÿr mêmôj to pa nê mē kãm
ho wênê nê mē hkukwak ri hikàxpore rûnh
nê ri pa.

Tâ hämri mē hapêx pa. Anë.

20 Hämri nhûm Tîrtûmja krajê piitâ mē kãm kapêr
nê mē kãm:

E ixpê Tīrtūm na pa ã mē hipêx anẽ.

Mē kot mē apê ixkrajaja tanhmã mē atomnuj to ho paja mýrapê na pa mē atã ã mē hipêx anẽ.

Jakamã e kaxkwa kamã mē apê ixri mē apa xwÿnhjaja.

Nē mē ate inhÿ hã ri mē kãm ixkapêr jarênh o mē apa xwÿnhjaja.

Nē Jejus nhÿ hã mē akapêr o ri mē apa xwÿnhjaja. Mē apiitâ mē apê ixkra na ka mē.

E mē amnhî tâ ja pumu nē akînh nē axpën mā apikunhar o akuhê. Pa na pa mē atã ã mē ho ijapêx anẽ. Anẽ.

21 Tâ nhûm kapêr o mē wrÿk xwÿnhjê hõja hihtyx o kẽn rax kumrêxja mÿ nē o tê nê gô xujanãr kamã kãm gêt nê kumê nhûm mrõ nê akunok. Hämri nhûm kapêr o:

E krîta koja Tīrtûm te ho ixte gôx kãm kẽn mënñ nhûm mrõr nê hpikunor pyràk o hipêx nhûm hapêx par kumrêx.

22-24 Na pre hte krîja kamã mē kot ri mē kãm mêmjoj to wênê xwÿnhjaja amnhî to rûnh o krî piitâ hkôt mē hakrenh pa.

Nê krî nhõ xwÿnhjaja na prem pika piitâ hkôt hêx rom tanhmã mē no kupyr to ho ri pa.

Jakamã ra mêmjoj to wênê xwÿnhjê pyrà nê mē hikukrêx rûnh gryk ã Tīrtûm kaga.

No ãm ja pix kêt. Tīrtûm krajê mē Tīrtûm nhÿ hã kapêr o mē pa xwÿnhjaja na prem mē himex rax nê. Hämri nhûm krî piitâ kamã mē pa xwÿnhjaja mē kot mē hipêx ã mē omu nê mē urâk nê ã mē hipêx anhÿr o pa.

Tā Papirōn nhō xwȳnhjaja kot mē hipēx anhȳrja
 mȳrapē koja Tīrtūm mē himex par kumrēx.
 Jakamā koja mē axte hkīnh nē hkīnh xàj ri grer kēt
 nē.
 Nē axte hkīnh nē grer kām hakwa kôr o ri pa kēt nē.
 Nē axte ri wiorāw kakrēnh hkēt nē.
 Nē axte ri amnhīm kawà hyr o hkrī hkēt nē.
 Nē axte harōj kahuk o kuhē hkēt nē.
 Nē axte mē ūrkwȳ kamā kanê hpôk kēt nē.
 Nē axte axpēn mā ri hkradj̄e rer o ri pa hkēt nē. Koja
 ā mēmoj kot anhȳr piitā hapēx pa. Anē.

19

Mē kot Tīrtūm mex ã mē harēnh

¹ Tā pa kē axte mēmoj pumu. Nē kaxkwa kamā mē kapēr ma nhūm mē ohtō rax kumrēx nē tanhmā axpēn mā kapēr to. Nē anhīpē kàx pē kapēr tȳx nē kapēr o:
 E pu mē pahpiitā Tīrtūm mā mex o mex ã harē.
 Tapxipix na hihtȳx o hihtȳx.
 Nē tapxipix na àhpumunh o àhpumunh.
 Nē tapxipix na mex o mex.
 Tapxipix na mex o kot mēmoj piitā hakrenh par.
 Ra kot mēmoj punuj pē mē papytār par jakamā kēp mē papytār xwȳnh ã pixi mex na.
² Na hte amnhī jarēnh xà hkōt tanhmā mēmoj to ho pa.
 Nē amnhī to hēx kēt nē.
 Tā ãm hāmri na ã Papirōn nhō xwȳnhjē nhīpēx anē.
 Na prem mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh o mē pa xwȳnhjē nhīmex rax kumrēx.
 Nē krī piitā hkōt ri pa nē amnhī kōt mē kurē nhūm mē kuma nē mē hkōt amnhī tomnuj o pa.

Nhūm Tīrtūm tee ri hā mē omu nē ã hkrajē hā mē hipêx kati anē. Ām hāmri na ã mē hipêx anē. Anhŷr o axpēn mā harē. ³ Hāmri nē xatā axpēn mā: Nà ãm hāmri na ã mē panhō Tīrtūmja mē hipêx anē nhūm mē kurūm kuwy hkūm kàx mā àpir o pa.

Koja krī nhō xwŷnhjaja amnhī xà htŷx kamā hamak rāhā ho pa nē aa à htŷx hapêx kêt.

E pu mē hā Tīrtūm mā mex o mex ã harē. Anē.

⁴ Hāmri nhūm mē àptàr tūm pê 24 mē mēmoj tīr pê kwatjaja hāmri Tīrtūm kot mē ho amnhīptàr ã hkrī xà maati kutā rôrôk nē kām hipô hpa. Hāmri nē ã mē kapēr anhŷr xwŷnhjê mā kapēr nē kām:

Nà ãm hāmri na ka mē ã Tīrtūm mex ã harēn anē.

E pu mē pahpiitā kām mex o mex ã harē. Anē.

⁵ Hāmri nhūm mēhōja Tīrtūm krī xà maati kamā kapēr o:

E mē axte Tīrtūm mā mex o mex ã harē.

Mē ate Mēpahpām kôt amnhī nhîpêx o mē apa xwŷnhjaja.

Nē mē apē mē ho amnhīptàr xwŷnhjaja nē amarī ri mē apa xwŷnhjaja nē mē apiitā mē ate Tīrtūm ã apijaàm o mē apa xwŷnhjaja kām mex o mex ã harē. Anē.

Kot mē pahpānhā amnhīrer xwŷnh mē hkwŷjē jarēnh

⁶ Tā pa tanhmā mē kapēr to hā mē kuma nhūm mē kàx pê kapēr tŷx nē. Te mē ohtō rax kumrēx kapēr pyràk. Nē te gô koko htŷx rŷ na katōtōk tŷx pyràk. Hāmri nē mē kapēr o:

E na ra Tīrtūm kēp mēmoj piitā ho amnhīptàr xwŷnh.

Nē kēp mē panhō Pahi Maati.

Nē hihtŷx o hihtŷx nē àhpumunh o àhpumunh.

E pu mē kām mex o mex ã mān harē.

7-8 Nē hā pahkīnh nē.

Nē kām hihtŷx o hihtŷx ã harē.

Te mē kot axpēn mā mē rer xwŷnh kot amnhī nhīpêx pyràk.

Jao mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwŷnhta te kēp myja pyràk.

Nē mē kot hkôt amnhī nhīpêx xwŷnh piitā te mē kēp nija pyràk.

Nē te mē kot axpēn mā wa rer nhūm wa kot axpēn kôt pa ho pa pyràk o koja mē amnhī nhīpêx.

Nē te mē kot mjēn mā xwŷnh mā ê mex jakare nhōr nhūm kot hagjēnh pyràk. Nē ê mexja te mē kot tām amnhī nhīpêx xà pyràk. Anē.

9 Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr o wrȳk xwŷnhja inhmā:

—E Juāw. Pa amā mēmoj jarē ka mar tŷx nē akwŷjē mā hā kagà. Tīrtūm kapēr kwŷ kot paj amā harē. Kēp Tīrtūm kapēr jakamā ãm hāmri na. Na hte mēmoj jarēnh o hêx kêt nē. E kapēr ã kagà ho: Na htem axpēn mā mē rer kaxyw nē amnhī wŷr hkwyjē wŷ nhūm mē hwŷr mra nē wa hā hkīnh nē apkur mex nē.

Ja pyrà nē Tīrtūm kot amnhī wŷr mē hwŷr xwŷnhjaja koja mē nhŷrmā mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwŷnhta wŷr api nē ã amnhī nhīpêx anē nē hkīnh nē apkur mex nē.

Hāmri nhūm Tīrtūm mē ho mex rax kumrēx. Anē.

—E kēr ka ã akwŷjē mā ja hā kagà anē Juāw. Anē.

Hāmri pa kuma nē kagà ja kamā mē amā hā kagà. **10** Hāmri nē hā kagà hpa nē ra ixte kām mex o

mex ã harēnh kaxyw kutā ixtkōn krā ho tēm nē nhŷ nhūm tee ri amnhī tā ixpumu nē inhmā:

—Kwa ã ri inhípêx anhŷr kêt nē. Apyrà nē ixté Jejus mā tanhmā amnhī nhípêx to xwŷnh kēnā. Jejusja apyrà nē kēp inhō pahihti na. Jejus kapēr na prem hkukamā mē kot Tīrtūm nhŷ hā kapēr o mē pa xwŷnhaja hā kagà nē mē kām harēnh o pa. Jakamā kwa pu mē Tīrtūm pix kutā mān pahkōn krā ho parôrōk nē pahkrī nē kām mex o mex ã harē. Anē.

Kawar jaka hā ūr xwŷnh jarēnh

11-16 Tā pa kē axte mēmoj pumu. Nhūm kaxkwa axkjē nhūm kamā kawar jakajre xa nhūm mēhōja hā nhŷ. Hixi na pre kēp “Aa kot Tīrtūm kaga hkêt xwŷnh.” Anē nē hixi hō na pre kēp: “Tīrtūm kôt pix mā amnhī nhípêx o pa xwŷnh.” Anē. Æ hixi kot anhŷr jakamā na hte katât kôt ahpŷnhā mē kot amnhī nhípêx ã mē omunh xà hkôt tanhmā mē harēnh to. Mē kot amnhī to mex ã mē omunh xà hkôt tanhmā mē hkwŷjē jarēnh to nē mē kot amnhī tomnuj ã mē omunh xà hkôt ahpŷnhā tanhmā hkwŷjē jarēnh to. Na pre mē kot tanhmā hkwŷjē nhípêx to ho pa xwŷnhjē kutā amnhī xunhwŷ nē mē hā tanhmā mē ho. Æ na pre kawar ã ūr xwŷnhja amnhī nhípêx anhŷr o pa.

Nē no te kot kuwy hpôk pyràk jakamā hprī hā mēmoj piitā omu nhūm mēmoj kēp hpimxur kêt nē. Nē kēp pahi hā mē ahkà ho ohtô nē kutu. Nē nhŷhŷnh ī hā hixi hō hā kagà nom ãm tapxipix kot amnhī tā amnhī nhixija pumunh. Na pre ra amnhī kamrō ho ê xy hpa nē xa. Nē hixi hō pē:

TĪRTŪM KAPĒR O AMNHĪRĪT XWŶNH

Nē ê ryti hā hixi hō hā kagà. Nē ihkjê hā ãm tām.
Hā kagà jarēnh kot:

Ixpê mē ho amnhīptàr xwýnh piitā mē õ Pahi
Maati na pa.

Nē hakwa rūm wapo xwa gixre pōm katon ajêt. Kot ho tanhmā mē kot Tīrtūm mē wa kutā amnhī xunhwýr xwýnhjê nhípêx to kaxyw. Jakamā ra mē piitā mē ho pikuprōn̄h pa nē mē hipêx o te mē kot prēs kām uwa xô kagô janênh pyràk nhūm mē hkamrō hpikapř̄ rax kumrēx. Tīrtūm xihtȳx xwýnh kot mē kamā gryk týx jakamā nhūm ã kām mē hipêx anē. Mē kot amnhī tomnuj o paja myrapê.

Nhūm õ pôristi piitā uràk nē kawar jakare hā hkr̄i nē hkôt ri pa. Mē ê jaka muxre jagjê nē hā ma hkôt ri pa.

17-18 Tā pa axte Tīrtūm kapēr o mē wrýk xwýnh õja pumu nhūm myyti kutā xa nē kàx pê nhônhiti mā kapēr nē mē kām:

—E mē amnē mē ixwýr wrý nē Tīrtūm ã akñh nē mē htyk nē mē hikwý xwýnhjê hā atu nē aku. Mē ho amnhīptàr xwýnhjaja nē pôristijaja nē mē hkrâhtūm nē kawar nē kawar ã mē hkr̄i nē ri mrar xwýnhjaja nē mē kot amnhī to rûnh xwýnhjaja nē mē kot amnhī to hkryre xwýnhjaja. Nē mē kām mē àpênh xwýnhjaja nē amnhī mā ri mē àpênh xwýnhjaja. ãm mē htyk nē mē hikwý xwýnh mūj piitā māmr̄i mē hwýr wrý nē mē hā atu nē mē aku. E mē tokyx nhônhiti. Anē.

19 Tā nhūm mrymnuti nē kr̄i piitā hkôt mē õ pahi nē mē õ pôristijaja piitā axpēn wýr akuprō. Wam kawar jakare hā ūr nē htēm xwýnh mē õ pôristijê

hwȳr hprōt nē mē hkurê kaxàr kaxyw axpēn mar kaxyw akuprō.

20-21 Hāmri nē mē hwȳr mra nē mē hkurê kapa. No ām tee ri amnhī nhīpēx nē tee ri kām tanhmā mē ho hprām hkaprȳ nhūm wam kawar jakare hā ūr nē htēm xwȳnhta hakwa rūm wapo xwagixre kator o mē himex pa. Hāmri nhūm mē hkwȳjē pyrān htyk pa nē hikwȳ. Nhūm nhōnhti mē omu nē mē hwȳr wrȳk o mra nē mē kuku hāmri nē kām mē hkur kaga nē mē hkaga. No nhūm mrymnuti nē ū hā mē kām hēx o pa xwȳnhta wa nhūm mē axtem nē htīr rāhā wa unē nē ma wa o tē nē ēsōf o kuwy maati kamā wa kumē. Hāmri nhūm wa kamā htīr tūm nē hxēt rāhā nē pa ho pa nē aa htyk kēt nē.

20

*Mē kot Satanasti hpa hpre hā mē harēnh
Wam Korīt 15.20-28*

1 Tā pa kē axte mēmoj pumu. Nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrȳk xwȳnhjē hōja kaxkwa rūm wrȳ nē ahkre xupȳmti hpro xà ho htȳx xà hā safja py nē kàx pytīhti ho mē hpre xàja ū py. **2-3** Hāmri nē kagāmnuti pē hēx xwȳnh maati Satanastija pynē. Amnepēm Atāw mē Ewa wa kām hēx xwȳnhta pynē nē kàx pytī o hpa hpre nē hte hpre hāmri nē ahkre xupȳmti nhītom xà mē nē kamā kumē. Hāmri nē akupȳm hpro xà ho hpro nē saf o hā ho htȳx. Kot piika piitā hkōt mē kām hēx o pa pymaj ã hipēx anē. Koja tokyx kator kēt ry rax kumrēx. Koja kamā arī hkrī hā amgrà xohtō nē. Hā amgrà pē 1.000 nhūm rī kormā Tīrtūm akupȳm kator nhūm kato nē ri pa. Nom pa hkrānre.

4 Tā pa mē htyk nē akupŷm mē htīr xwŷnh kwŷjē pumu. Kormā mē htīr ri na prem Tīrtūm kapēr kōt pix mā amnhī nhîpêx o pa. Nē Jejus kēp mē ō pahihti hā harēnh râhā ho pa. Aa mē kot mrymnuti kutā hkōnkrā ho rôrôk nē kām mex ā harēnh kêt. Nhūm prem tee mē ūkrā hā nē mē īhkra katut ā mrymnuti nhîxi nhîpêx kaxyw nom nhūm prem hkaga kamā hihtŷx nhūm prem kām mē hkurê xwŷnhjaja tee ri ja hā mē omu nē mē mut jakâr o mē kupa. Hāmri nhūm Tīrtūm akupŷm mē ho mē htīr nē mē kot mē ho amnhîptâr ā hkrī xà kamā mē hkrī. Jejus nhîhkô hā mē hkrī hā amgrâ pê 1.000 kaxyw. **5** Mē kumrêx na pre Tīrtūm akupŷm mē ho mē htīr nhūm mē hkwŷjaja mē hkînh ā arî ty nē hikwŷ hā amgrâ pê 1.000 jakre nhūm rī kormā akupŷm mē ho mē htīr.

6 Wam akupŷm mē htīr xwŷnhjaja kēp Tīrtūm kra jakamā koja mē Tīrtūm kra hkêt xwŷnhjê kurom hkînh nē pa ho pa. Nē mē kurom mē kot amnhī xà htŷx kamā hamak o pa htūm xà wŷr pa hkêt nē. Nē mē kurom Tīrtūm mē Kra Jejus Kris wa kuri mex kumrêx nē wa kām tanhmā ri amnhī nhîpêx to ho pa. Nē Jejus nhîhkô hā mē ho amnhîptâr o pa hā amgrâ pê 1.000.

Tīrtūm kot kuwy hwŷr Satanasti mēnh ā harēnh

7 Tā koja amgrâ pê 1.000 hapêx nhūm rī kormā Tīrtūm kapēr o wrýk xwŷnhja akupŷm ahkre xupŷm wŷr tē nē Satanasti mā kahê xà mē nhūm kato. **8** Hāmri nē kē axte pika piitâ hkôt tanhmā mē kām hêx to ho ri pa. Gorti nhō xwŷnhjê mā nē Makok nhō xwŷnhjê mā nē krī piitâ hkôt Tīrtūm nē tanhmā mē kām hêx to ho mē hkôt pa. Hāmri

nē mē kot Tīrtūm krajē kutā amnhī xunhwyr nē mē hkurē kaxàr kaxyw amnhī kwŷjē ho akuprō nhūm mē ohtō rax kumrēx nē axpēn wyr akuprō. Te pikahti grà xohtô pyràk.

⁹ Hämri nē ma Tīrtūm krajē nhīmex par kaxyw mē hwyr mra nē mē õ krī mā hipôk pa nē kuhê. Mē õ krīja Tīrtūm mā mex tā nhūm mē kot kēp granh par kaxyw ma hwyr mra. Hämri nhūm kaxkwa rūm kuwy hpôkja mē haér pē mē hā rôrôk nē mē ho hxêt pa.

¹⁰ No mē kām hêx xwŷnh maati Satanastita nhūm Tīrtūm kapēr o wrŷk xwŷnhja axte unē nē ma ēsôf o kuwy maatita wyr o tē nē kamā kumē. Ra mē kot kamā mrymnuti wa kot Tīrtūm nē mē nokupyr o pa xwŷnh wa mēnh tā wa hkôt Satanasti mā ho anē nē kamā kumē nhūm kamā pa ho pa. Koja mē aa kator kêt kumrēx. Nē arī kamā amnhī xà htŷx kamā hamak râhā nē pa ho pa.

Tīrtūm kot ahþyñhā tanhmā mē piitā mē harēnh to kaxyw

Matêwre 25.31-46; Juâw 5.25-29

¹¹ Tā pa axte mēmoj pumu nhūm kaxkwa mē pikaja wa ra hapêx pa. Pa Tīrtūm kot tanhmā mē piitā mē harēnh to hā hkrī xà raxja pumu. Nhūm hakajre nhūm Tīrtūm kamā nhŷ.

¹²⁻¹³ Hämri nhūm ra mē htyk nē mē hikwŷ xwŷnh piitā akupŷm hapôx pa nē Tīrtūm kot tanhmā mē harēnh to hā hkrī xàta kutā hkrī pa. Mē piitā. Mē kot amnhī to rûnh xwŷnhjaja nē mē kot amnhī to hkryre xwŷnhjaja nē mē ho amnhîptâr xwŷnhjaja nē gó xujanär kām mē mrôr nē mē htyk xwŷnhjaja. Ra mē htyk nhūm mē kot mē hagjênh xwŷnhjaja

piitā mē htykjē papxà rūm hapôx pa nē Tīrtūm kutā ohtō ho ohtō nē hkrī. Hāmri nhūm Tīrtūm õ kagà py nē kamā mē piitā mē hixi japēr. Kagà kamā ra mē hkukamā mē htīr tūm nē mē pa ho mē pa mā xwÿnhjē nhīxi japēr. Nē kagà hō kamā mē htīr ri tanhmā mē kot amnhī nhīpêx to ho pa hā mē piitā mē hā kagàja. Nhūm kupy nē kamā tanhmā mē harēnh to nē hkôt hprī hā mē piitā mē omunh pa nē rī kormā ahpÿnhā tanhmā mē harēnh to.

14-15 Hāmri nē mē htīr tūm nē mē pa mā xwÿnhjē nhīxi hā kagàja kamā tee ri mē hkwÿjē nhīxi japēr nhūm kamā amrakati. Jakamā nhūm mē ma kuwy maatita wyr mē o mra nē kamā mē rēnh pa. Te axte mē htyk nhūm mē kot kuwy kamā mē hagjēnh pyràk nhūm mē kamā rôrôk nē tee ri amnhī xà htÿx kamā hamak rāhā nē pa ho pa nē aa kator kêt kumrēx.

21

Pika mē kaxkwa wa nyw jarēnh Sikûn Pêtre 3.8-13

1 Tâ pa axte mêmôj pumu. Nhūm Tīrtūm ra pika mē kaxkwa nyw wa ho kato. Ra pika nē kaxkwa nē gô xujanâr tûmja hapêx pa nhūm kaxkwa mē pika nyw wa ho kato. Nom axte gô xujanâr o kator kêt nê.

2 Hāmri nhūm Tīrtūm nhô krî mex pê Jerujarê nywja tanhmā amnhî to nê pika nyw wyr wrýk o mõ. Krîja mex kumrêx. Mex o mex. Te mjêñ mā xwÿnh ê mex jaxàr nê amnhî to muxre nê mjêñ wyr htêm pyrà nê pika nyw wyr mex kumrêx nê wrýk o mõ.

3 Hāmri nhūm Tīrtūm kot mē ho amnhīptār ā hkī
xà maatija kamā mēhōja kapēr o:

—Nà ām hāmri. Na ra Tīrtūm hkrajē hkōt pa ho
pa. Pika nyw kamā mē hkōt pa ho pa nhūm mē tā
no ho omu nē hkōt pa ho pa rāhā nē. Nà ām hāmri.
Ja mex o mex.

4 —Koja hkrajaja hkōt pa ho pa nē axte htyk kēt
kumrēx. Nhūm Tīrtūm mē nē mē no kagō nhīnhīnh
pa nhūm mē axte hkaprī nē mȳr kēt nē. Nē ri axte
amnhī xà kamā hamak kēt nē. Nē axte ri tanhmā
omnu hto hkēt nē. Ra mē hkaprī nē à nē mȳr o pata
hapēx par kumrēx nhūm hpānhā mēmoj nyw pix.
Anē.

5 Hāmri nhūm Tīrtūm tām tanhmā inhmā kapēr
to. Krī xà maati kamā ūr xwȳnh ta tām inhmā kapēr
o:

—E na pa ra akupȳm mēmoj piitā ho nyw pa.
Jakamā e Juāw. Ām hāmri na pa ā amnhī kukamā
amā mēmoj jarēnh anē. Ixēx kēt. Jakamā kēr ka
akwȳjē mā piitā hā kagà hpa. Kē mē kamā harē
nē tokyx kuma nē hkōt hamaxpēr rāhā ho pa.

6 —Ra ixte amnhī kukamā mēmoj mā ijamaxpēr
xwȳnhja na pa ra ho anhȳr pa. Ixpē mēmoj piitā
ho anhȳr o hkrax xwȳnh nē mānēn ixpē mēmoj
piitā ho ijapēx par xwȳnh. Nē ixrāhā ixpa xwȳnh.
Amnepēm kormā mēmoj kator kēt ri na pa pre
ixrāhā ixpa. Nē ot pa arī ixrāhā ixpa. Tā mē kām
kōr nē kām gō hkwȳ ho hkōm hprām xwȳnhjē pyrā
nē mē kām ixpix prām xwȳnhjaja kot paj te mē kām
inhō hino rūm gō hkwȳ nhōr nhūm mē kot ho hkōm
pyrāk o mē hipēx. Hāmri nhūm mē htīr tūm nē ixri
pa ho pa nē axte htyk kēt nē. Kot paj ā mē hipēx
mex anē.

7 —Mẽ ate tanhmã amnhĩ tomnuj to nẽ amnhĩ to htŷx nẽ ixtköt pix mã amnhĩ nhípêx o mẽ apa rãhã mẽ atyk xwŷnhjaja kot paj ã mẽ anhípêx mex anẽ. Ka mẽ apê ixkra hã amex nẽ ixtköt ri apa rãhã ho apa. Pa ixpê mẽ anhõ Tirtum ã tanhmã mẽ ato mex to rãhã ho ixpa.

8 —No mẽ kot amnhĩ kaxyw ixtköt hamaxpêr kêt xwŷnhjaja. Nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj xwŷnhjaja nẽ mẽ kot ri mẽ hpar prãm xwŷnhjaja. Nẽ mẽ kot nhãm ri mënijê ho amnhïkati xwŷnhjaja. Nẽ wajagajaja. Nẽ mẽ kot amnhĩ to sãnti hwyr o pa xwŷnhjaja. Nẽ ri mẽ hêx nhi xwŷnhjaja. ã mẽ kot amnhĩ nhípêx anhýr xwŷnh piitã koja mẽ apê ixkrajê hkñhã ma kuwy maati wyr hapêx par kumrëx. Te axte mẽ htyk pyràk nom koja mẽ axte htyk kêt nẽ. Anẽ.

Jerujarẽ nyw jarẽnh

Sikün Korǖt 6.16; Karatas 4.26; Eprêw 12.22-24

9 Tã nhñm mẽ kot xijere pê 7 kamã Tirtum gryk xà jamýnh xwŷnhjê hõja hãmri ixwyr tẽ nẽ inhmã:

—E ma ixtköt tẽ nẽ mëmoj pumu. Na ra krí nywja pika nyw wyr wrýk o mõ. Te mjén mã xwŷnh ê mex jaxär nẽ amnhĩ to muxre nẽ mjén wyr htém pyrà nẽ mex kumrëx nẽ kaxkwa rûm pika nyw wyr wrýk o mõ. Nẽ kot ho mjén mã xwŷnhta te mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhírer xwŷnhta pyràk. E tokyx tẽ nẽ omu. Anẽ.

10 Hãmri nhñm Tirtum Karõ tanhmã ixto pa ma kot inhmã kapêr xwŷnhta kôt tẽ nhñm ma ixto mõ nẽ kẽn krä hprêeti hwyr ixto api nẽ himõk ã ixãm. Pa Tirtum nhõ krí mex pê Jerujarẽ nywja pumunh o xa. Nhñm mex o mex. ãm hãmri te mjén mã

xwÿnh kot ê mex jaxàr nẽ amnhĩ to muxre nẽ mjêñ wýr htëm pyrà nẽ ahpar mä wrÿk o mõ pa ixprí hã omu.

11 Na pre rax o rax nẽ mex o mex. Tïrtüm kamã pa ho pa jakamã nhûm kamã hirã htìx kumrëx. Te kẽn mex ã kàxpore xohtô jaxêñh mex tìx pyràk.

12-13 Nẽ krí puhã kahêja hprêk rax nẽ. Nẽ hwÿr mẽ gjêx xà kêt 12. Na pre myt japôx xà rûm axkrunëpxi. Nẽ myt gjêx xà rûm haxwÿja axkrunëpxi. Nẽ akutã kahpa hkôt haxwÿja axkrunëpxi. Nẽ ahpÿnhã hakwakre hã Tïrtüm kapêr o wrÿk xwÿnhjaja hamär o kuhê. Nẽ hakwa kre piitã hã Ijaew pê ahpÿnhã mẽ pikjêr kãm mẽ kêt 12jaja mẽ hixi hã kagà.

14 Nẽ kahê xunhwÿr xà hkukamã kẽn pytyrja ahpÿnhã kêt 12. Kẽn pytyrta ã na mẽ kot Jejus nhÿ hã mẽ ahkre o mẽ pa xwÿnh maati pê 12jê nhixi hikwÿ.

15 Tã nhûm kot ixto mõr nẽ inhmã mẽmoj jahkre xwÿnhta ôr o mẽmo pî py nẽ kot ho krí ho mîdi kaxyw xa. Nẽ ho kahê piitã ho mîdi kaxyw. Nẽ mẽ gjêx xàja ho mîdi kaxyw.

16-17 Hämri nẽ ho mîdi hpa. Kríja ry nẽ kahpa piitã axpën pyràk. Nẽ hprêk piitã määñen axpën pyràk. Kamã mẽmoj piitã ahpÿnhã kêt 2.200 kirõm. No puhã kahêja hprêk o 64 met pix nẽ.

18 Nẽ kahêja kẽn jaxêñh pix o kot amnhĩ nhîpêx jakamã mex o mex. Nẽ hkarÿr tìx kumrëx. Nẽ kahê hkre kamã krí kamã ahpÿnhã ri ixkreja ôr pix o kot amnhĩ nhîpêx. Nẽ piitã hkarÿr tìx.

19-20 Nẽ kahê xunhwÿr xà hkukamã kẽn pytyrta ahpÿnhã ri kẽn mex pix o kot amnhĩ nhîpêx. Piitã mex kumrëx nẽ hkarÿrti.

Wamta kawax pê grāgrāre.
 Nē hkôt ja kawax pê grāgrā kakrā htyk.
 Nē hkôt ja kakrā htyk.
 Nē hkôt hōja grāgrā karìr.
 Nē hkôt ja hkamrēk pihkàrti.
 Nē hkôt ja grāgrā kakrā htyk.
 Nē hkôt ja hkamrēk tìx kumrēx.
 Nē hkôt ja ràràare.
 Nē hkôt ja grāgrā mē pihkàr.
 Nē hkôt ja ràràr mē pihkàr.
 Nē hkôt ja grāgrā karìyère.
 Nē hkôt ja kakrā htyk pihkàr.

Ã kẽn pytyr mex kot anhŷr.

21 Nē mē gjêx xà hã hakwakre kahê xà pê 12ja
 mêmô kẽn jakooti rûnh kumrêx pix o. Nē krî kahti
 hkôt pry nhîkwŷ xwŷnhja ãm ôr pix o. Nē hkaryère.

22 Pa pre tee ri krî kamâ Tîrtûm mâ amnhî jarênh
 xà hã ixkre japêr nhûm amrakati. Mo kaxyw koja
 mē axte ixkreja hwŷr mra? Ra Pahi Maati Tîrtûm
 xihtìx xwŷnh mē mē pahte amnhî tomnuj pânha
 amnhîrer xwŷnhata ra hkrajê kamâ pa ho pa kênâ
 kot kêt mē axte ri ixkreta o presija. Koja mē kâm
 wa mex ã wa kâm harênh prâm nê nhŷri tâm wa
 hwŷr mra nê ã wa kâm kapêr anê. Te mē pahte
 pahi hwŷr pamrar nê kâm pakapêrta pyrà nê wa
 hwŷr mra nê wa kâm kapêr.

23 Nê koja krîja kamâ myyti nê mytwryre hkêt.
 Mo kaxyw kot kêt myyti nê mytwryreja arî ri hirâ
 ho pa? Krî kamâ Tîrtûm pa ho pa jakamâ kamâ
 hirâ mex kumrêx. Nê mē pahte amnhî tomnuj
 pânha amnhîrer xwŷnhata haxwŷja kamâ pa ho pa.
 Te kêp kanê hpôk rax kumrêx pyrà nê hirâ mex o

pa. Kot hirā mex o kot myyti jakrenh. Ă Tīrtūm mē Kra wa krīja kamā pa ho pa jakamā nhūm mē axte myyti ho presija hkēt nē.

²⁴ Koja krī nhō xwÿnhjaja hirā mex pix kām ri pa ho pa nē tām ri amnhī nhÿpêx o ri pa. Tā koja mē ho amnhíptàr xwÿnhjaja Tīrtūm wÿr mra nē amnhī rom kām mex o mex ā harē nē kām:

—Na pre mē ixkwÿjaja mē ixpê mē ho amnhíptàr xwÿnh ā axpēn mā mē inhmx nē mē ixàhpumunh ā ri axpēn mā mē ijarē. Nom mē ixrom amex o amex nē axàhpumunh o axàhpumunh. Jakamā ām hāmri na htem amā amex o amex ā ajarē Tīrtūm. Anē.

²⁵ Nē krī hwÿr hakwakre koja amnhī kahē xà rēnh rāhā kuhē nē aa amnhī kahē hkēt nē. Jar mē panhō pika kamā na hte kamàt kaxyw nhūm htem amnhī tā hakwakre kahē hpa. No mo kaxyw koja mē axte pika nywja kamā ā amnhī nhÿpêx anē? Koja kamàt kēt nē hirā rāhā ho rāhā jakamā nhūm mē amnhī tā kahē hkēt rāhā nē pa ho pa.

²⁶ Nē koja mē piitā Tīrtūm wÿr mra nē kām mex o mex ā harē nē kām:

—Pa Tīrtūm. Hêxta waa nē. Anhō krīja mex kumrēx. Mex o mex. Nē mē ixrom amex o amex nē axihtyx o axihtyx. Nē mē ixrom axàhpumunh o axàhpumunh. Ām hāmri na ka ra mē ixpê akrajē kamā apa ho apa Tīrtūm. Anē.

²⁷ Nē koja mēmoj punuj krīja wÿr gjêx kēt kumrēx. Mē hpijaàm kēt xwÿnhjaja nē ri mē hêx xwÿnhjaja hwÿr gjêx kēt nē. Ām mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhîrer xwÿnhta nhō kagà kamā Tīrtūm ri mē htîr tûm nē mē pa mā xwÿnhjê nhixi nhÿpêx xwÿnh pixjaja koja mē hwÿr agjê nē kamā pa ho pa.

22

1-2 Tā pa pre axte mēmoj pumu. Nhūm Tīrtūm kapēr o wrýk xwýnhja axte inhmā mēmoj jahkre. Nhūm Tīrtūm mē kot mē pahpānhā amnhīrer xwýnhja wa kot mē ho amnhīptār ā hkrī xà maati rūm pyhti hprōt. Krī kahti hköt pry pohti nōr xwýnhta kahti hköt hprōt o nō. Pyhti kamā gōja na htem ho ixdō nē htīr tūm nē pa ho pa. Gō karyȳre. Nhūm mēmo pī hpàr muxre xwýnhja akutā hijē nē xa. Pī xōja na htem kuwō nē htīr tūm nē pa ho pa. Na hte apkati mē ô rāhā nē kuhē. Nē axtem hôja mē piitā mē mex nē à hkêt kaxyw na hôja.

3 Amnepêm na pre Tīrtūm Atāw mā kapēr nē kām:

—Ate amnhī tomnuj mȳrapê kot paj tanhmā pika homnu hto nhūm apê mex kêt nē. Ka kamā apur nē kamā axàpênh rūnh o apa rāhā nē rī kormā kamā axàpkur o ri apa. Apê jamnuj tā kot kaj mē ā amnhī nhīpêx anhŷr o apa rāhā ty. Anē.

Tā ra Tīrtūm nhō krī nyw kamā mē omnuj xàja amrakati kumrēx. Nē Tīrtūm mē kot mē pahpānhā amnhīrer xwýnhta wa ô krī kamā pa ho pa jakamā mē pahte kamā mē papa xwýnhjaja kot puj mē wa kām tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri papa.

4 Kot puj mē tā pano ho Tīrtūm pumunh o papa. Hāmri nhūm te mē pahpiitā mē panhōkrā hā amnhī nhīxi nhīpêx pyrâk o mē panhīpêx.

5 Nē kot puj mē Pahi Maati Tīrtūm nhīrā kamā ri papa nē axte myti nhīrā ho presija hkêt nē. Koja kamāt hapêx pa pu mē axte kané ho presija hkêt nē. Nē Jejus nhīhkô hā hirā kamā mēmoj to amnhīptār rāhā ho papa.

*Jejus tokyx akupŷn wrŷk ã harẽnh
Apokarip 1.1-3*

6 Tā nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrŷk xwŷnh kot ixto mōr xwŷnhata axte inhmā kapēr nē inhmā:

—E nà ãm hāmri na ixte amā mēmoj piitā harẽnh xwŷnhja. Ām hāmri na. Jakamā kwa kēr ka arī hā ano htŷx rāhā ho apa. Amnepêm Tīrtūmja ū hā mē kapēr o pa xwŷnhjē mā tanhmā kapēr o amnhīrīt to. Kot tanhmā amnhī nhīpêx to hkukamā mē kām ho amnhīrīt nhūm prem kuma nē ô ri ma hkwŷjē mā harẽnh o ri mē hkôt pa. Tā ra mē hpānhā pa mē awŷr inhmē. Mē ate Tīrtūm mā tanhmā amnhī to ho apa xwŷnhjē mā ixte ja jarẽnh kaxyw Pahihti Tīrtūmja mē awŷr inhmē pa wrŷ. Nà koja mēmoj tokyx ã amnhī nhīpêx anē.⁷ Na pre Jejus mē amā amnhī jarẽnh o: “Kot paj tokyx akupŷm mē awŷr wrŷ. Tā mē ate ijarẽnh ã kagà kamā harẽnh nē mar nē amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr nē hkôt amnhī nhīpêx xwŷnhjaja kot kaj mē akīnh nē ri apa.” Anhŷr o amnhī jarē. Anē.

8 Nà ixpê Juāw na pa pre ã inhno ho mēmoj pumunh anē. Hāmri nē omunh pa nē Tīrtūm kapēr o wrŷk xwŷnh kot inhmā harẽnh xwŷnhata kutā ixkōn krā ho ixtēm nē inhŷr kaxyw. Nom nhūm amnhī nē inhmā kapēr kām hihtŷx nē inhmā:

9 —Kwa nà ri ã inhīpêx anhŷr kêt nē. Ām Tīrtūm pix kutā na pu htem ã amnhī nhīpêx anē. Apyrà nē ixpê Jejus kwŷ kēnā. Na pa hte apyrà nē ū hā tanhmā amnhī nhīpêx to ho ixpa. Nē mē apyrà nē kapēr ã kagà hkôt pix mā amnhī nhīpêx. Na pu htem axpēn kutā pahkōn krā ho parôrôk kêt nē.

Ãm Tīrtūm pix kutā na pu htem ã amnhī nhīpêx anē.

¹⁰ —E ã ate mēmoj pumunh nē mar anhŷr xwŷnhja koja tokyx ã amnhī nhīpêx anē. Jakamā kwa kér ka akwŷjê pê ho apimxur kêt nē. Piitā hā kagà hpa kē mē kamā harē nē kuma nē mēmoj kot ã amnhī nhīpêx anhŷr mā xwŷnhhta piitā hkukamā harēnh ma. Koja tokyx mēmoj ã amnhī nhīpêx anē.

¹¹ —Jakamā kwâr mē māmrī piitā tanhmā kām amnhī nhīpêx to ho pa hprām xà hkôt amnhī nhīpêx o pa. Kwâr mē mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjaja ã amnhī anhîpêx anhŷr o pa. Nē kwâr mē kot tanhmā kapêr punuj to xwŷnhjaja māmrī ã amnhī nhīpêx anhŷr o pa. Nē kwâr mē kot tām amnhī nhīpêx o ri mē pa xwŷnhjaja māmrī Tīrtūm kôt pix mā ri tām amnhī nhīpêx o pa. Anē.

Nhūm pre ã kaxkwa hwŷr ixto àpir xwŷnhhta inhmā kapêr anē.

¹² Hāmri nhūm hpānhā Jejus tām inhmā kapêr nē inhmā:

—E kot paj tokyx akupŷm mē awŷr wrŷ. Nē akupŷm pôj hāmri nē mē kot amnhī tomnuj o mē pa xwŷnhjaja pa ja mŷrapê ma mē kot amnhī xà htŷx kamā hamak tūm xâta wŷr mē rēnh pa. No mē kot ixtôt amnhī nhīpêx xwŷnhjaja kot paj akupŷn inhō krî hwŷr amnhī kôt mē ho api.

¹³ —Nē ixrâhâa xwŷnh na pa. Amnepê mā kormā mēmoj kêt ri na pa pre ra ixrâhâa. Nē koja nhŷrmā mēmoj piitā akupŷm hapêx pa arî ixrâhâ nē ixpa ho ixpa.

¹⁴ —Nē Tīrtūm kot mē anê mē ate amnhī tomnuj kuhõnh par xwŷnhjaja kot kaj mē amex kumrêx nē apa ho apa. Nē akînh nē ajamakêtkati nē ri atŷx

apa ho apa. Te ho mē kot amnhī xê kahōnh nē mex jagjēnh nē ri hā pata pyrāk. Koja Tīrtūm mē amā anē ka mē ajamakētkati nē õ krī hwȳr agjē nē kamā ri amex kumrēx nē ri apa ho apa. Nē kamā mēmo pī xō mē kot kur nē htīr tūm nē pa mā xwȳnhta wȳr mra nē amnhīm ô rē nē hkur o ri apa. Ra mē ate Jejus kôt amnhī xunhwȳr jakamā kot kaj mē axàmnhīx hwȳr mra nē amnhīm hkwȳ rē nē hkur o ri apa. Kot kaj mē ã amnhī nhīpēx anē.

¹⁵ —Nom mē kot amnhī tomnuj o mē pa xwȳnhjaja koja mē akīnhā inhō krī hwȳr gjēx kêt nē. Mē kot ri mē y ho mē pa xwȳnhjaja. Nē mē kot nhām ri mēnijē ho amnhīkati ho mē pa xwȳnhjaja. Nē mē kot ri mē hpar o mē pa xwȳnhjaja. Nē mē kot ri sānti nhīpēx o te Tīrtūm nhīpēx pyrāk o mē pa xwȳnhjaja. Nē mē kām ri hēx prām o ri mē pa xwȳnhjaja. Koja mē akīnhā inhō krī hwȳr pa hkêt nē.

¹⁶ —E Juāw. Nà ixpē Jejus na pa awȳr ixkapēr o mē wrȳk xwȳnhta mē. Kot ixkwȳjē kaxyw amā ixkapēr jarēnh kaxyw. Ixpē Tawi pàr krax na pa. Te ixpē arīgro hkôt kanhēti hpôk rax kot arīgro ho mōr ã ho amnhīrīt xwȳnhta pyrāk. Anē.

Nhūm pre ã Jejus inhmā kapēr anē. ¹⁷ Tīrtūm Karō mē Jejus kwȳjaja na htem ã Jejus kot amnhī jarēnh anhȳrja ma nē hkīnh nē. Nē kām kapēr o:

—Hēxta waa nē. Kwa amnhīm anojarēt nē tokyx akupŷn mē ixwȳr wrȳ Pahihti. Pa mē tokyx ã amnhī nhīpēx anhȳr o ri war akôt ixpa. Anē.

Nē mē ate ja mar xwȳnhjaja kēr ka mē uràk nē ã kām akapēr anē.

Nē te mē amā kôr nē ri mē apa pyrāk xwȳnhjaja kēr ka mē te Jejus wȳr amrar nē õ gô ho akōm

pyrà nē hkôt amnhī xunhwȳ. Te Jejus amarī mē pamā õ gô nhōr pyràk o mē panhīpêx pu mē hkôt amnhī xunhwȳ nē ra pahpê pahtīr tūm nē papa mā xwȳnh. Hāmri nē amnhī pānhā tanhmā kām amnhīrer to hkêt nē.

Nh̄rmā mēmoj nyw par ā harēnh jatur xà

¹⁸ E ixpē Juāw na pa Jejus nh̄y hā mē amā mēmoj tanhmā kot amnhī nhīpêx to hkukamā ã mē amā hā kagà anē. Tā kwa mē o kora. Kêr ka mē atō amnhī krā hkôt ri ajamaxpēr o te ho ja pyrà nē hijuk ri axte mēmoj nhīpêx kêt nē. Ām kwarī ho kwarī. Kot ka mē atō anē nhūm Tīrtūm ja hā apumu nē kagàja kamā tanhmā mē hipêx kati hto xata o tanhmā anhīpêx to ka arī amnhī pumu.

¹⁹ Rȳ ka mē atō kagà kamā harē nē ama nē tanhmā ajamaxpēr to nē ajamaxpēr o:

—Nà ja kot anhȳr kêt. Na mē ām harēnh o hēx. Kot paj kuma nē ām kuma.

Anhȳr o ajamaxpēr japēr. Hāmri nhūm Tīrtūm amnhī tā ama nē kagà mexta kamā kot tanhmā mē ho mex toja o ato mex kêt nē. Ka õ krī hwȳr axàpir nē mēmo pī xō mē kot hkur nē htīr tūm nē pa kaxyw mā xwȳnh ta ka amnhīm hō hyr nē hkrēr kêt nē. Jakamā e kwa mē o kora. Kêr ka mē kagàta kamā ã mēmoj kot amnhī nhīpêx anhȳr mā xwȳnh ta jarēnh ma nē aprī hā piitā hkôt ajamaxpēr tȳx rāhā ho ri apa.

²⁰ E Jejus kot inhmā mēmoj kukamā tanhmā ujarēnh to xwȳnh ta na pre inhmā amnhī jarēnh o: “Kot paj tokyx akupŷn mē awȳr wrȳ.” Anē. Ām hāmri na pre ã amnhī jarēnh anē. Koja tokyx

akupŷn mē pahwŷr wrŷ hāmri nhūm mēmoj piitā
mex o mex.

Jakamā kwa kēr ka amnhīm anojarêt nē tokyx
akupŷn mē ixwŷr wrŷ Pahihti Jejus.

²¹ Nē ixpyrà nē mē apê Tīrtūm krajaja na pa hte mē
ato Pahihti Jejus wŷr rāhā ho ri ixpa nē kām:

—Kwa akwŷjê pumu nē mē kutā anojarêt rāhā
ho ri apa Pahihti. Anē.

E mē ujarēnhja na hapêx. Ixpê Juāw na pa Jejus
kot inhmā tanhmā ujarēnh toja pa amnhī xô ri mē
amā hā kagà hpa. E na hapêx.

**Tírtūm kapér ã kagà nyw
New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apinayé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apinayé [apn], Brazil

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apinayé

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022**

383a4e22-34cd-505f-9cc2-2f9921e7aa9f